fókuszban a gyógyulás
Isten ma is gyógyít
Téboly és terápia
Gyógyít-e az imádság?

élő víz
Istennek hagytalak!
Valaki a szelet jó irányból fújja
Nem kutyatörténet!

híd

evangélikus missziói magazin

EVANGÉLIKUS MISSZIÓI KÖZPONT • MAGYAR EVANGÉLIKUS RÁDIÓMISSZIÓ

2015. I. szám
http://misszio.lutheran.hu

Tartalom

fókuszban a gyógyulás

3 Bevezető
4 Örömtréning
4 Összhangzattan
5 Isten ma is gyógyít
6 Megtartó kezek
7 A szívben felkelő nap
8 Szeret az Isten!
10 Restaurált épület, helyreállított Ember
11 Gyógyulásmozaik
12 „…szeretném, ha meglátnák bennem: egy felülről való szellemiség képviselője vagyok.”
15 Örömgyógyszer
16 Gyógyulás
17 Gyógyíts meg!
18 Hét évvel később
19 Abortusz után
20 Téboly és terápia
22 A lelkigondozás útjai és tévútjai
24 Új élet a gyógyulás után
25 Gyógyít-e az imádság?
26 Orvosi hitvallások
30 Csodák pedig…?!
32 Megkérdeztük Malakiást
34 Gyógyulás – egészség – üdvösség
36 A diófa meséi – Vén Erka gyógyulása

Címlapfotó: Jordán a Hermon hegyén (SzJ)

élő víz

38 **HOGYAN TOVÁBB, EGYHÁZ? –** Megszólítva, megszólalva
40 **XX. SZÁZADI HITVALLÓINK –** Az igazságért küzdő tudós teológus
42 **TANÚSÁGTÉTEL –** Valaki a szelet jó irányból fújja
44 **MISSZIÓ –** Ahol Jézus áll középen
45 **KÜLMISSZIÓ –** Beszámoló indiai utunkról
46 **BESZÉLGETÉS –** Beszélgetés Missura Tibor nyugdíjas lelkésszel és feleségével, Missura Tiborné Máriával
48 **ANNO –** A szolgálat jelentősége
49 **TUDAKOZZÁTOK AZ ÍRÁSOKAT –** Hitben járunk – nem a valóságban?
50 **MISSZIÓ –** Istennek hagytalak! – 2. rész
52 **MI PEDIG LÁTTUK –** Hamis – mégsem hamis
53 **KÖNYVAJÁNLÓ**
54 **HIRDETÉS**
54 **FÓRUM –** Én vétkem, én igen nagy vétkem…
56 Kárpátalja
56 **FILM –** Nem kutyatörténet!
58 **REJTVÉNY * DERŰ**
59 **ÉNEKEM AZ ÚR –** Találj rám!
59 **IMÁDKOZZUNK!**
60 **BESZÉLŐ KÉPEK**

Jézus a híd

Néhány szó egy imával készülő magazinról

A Híd magazin szerkesztőbizottságának találkozója 2014 decemberében. Balról jobbra: Kis Ferenc Balázs értékesítési osztályvezető, Balog Eszter lelkész, Szeverényi János szerkesztő, Stifner-Kőháti Dorottya rádiós szerkesztő, lelkész; Kovács László lelkész.

Gáncs Pétertől vettem át a Híd magazin szerkesztését tizenkét évvel ezelőtt. Akkor még *Misszió Magazin* néven futott. Az ő idejében én is tagja voltam a szerkesztőbizottságnak.

Csorba István budavári karnagy tanácsára vettük fel a gazdag tartalmú *Híd* címet. Hidat szeretnénk építeni Isten és ember, ember és ember közé abban a tudatban, hogy az igazi híd Jézus Krisztus.

Isten vezetését kérve keressük a fókusztémákat, a szerzőket, az interjúalanyokat.

Mivel finn és norvég testvéreink anyagi támogatása a terveknek megfelelően véget ért (köszönet nekik!), nagyban segítenek minket az adományok, melyeket e helyen is köszönünk. Támogatást kapunk az országos egyház missziói bizottságától is. Így adhatjuk tovább a magazint sok igazságot kereső testvérünknek határon innen és túl.

A háttérben olyan hitbeli felajánlások is segítik munkánkat, amelyekről ritkán beszélünk. Egy katolikus tanárnő éveken át grátisz végezte az összes kiadványunk nyelvtani javítását. Istennek ajánlotta fel ezt a munkát. Mostani profi korrektorunk is így végzi szolgálatát. Szerzőink többsége nem fogad el tiszteletdíjat írásaiért.

A sok pozitív, biztató és hálás visszajelzésből is érzékeljük, hogy Isten áldása van a Híd magazinon. Soli Deo Gloria!

a szerkesztő

Impresszum

híd

evangélikus missziói magazin
2015. I. szám
megjelenik negyedévente

HU ISSN 1787–5749

Kiadó és szerkesztőség:
Evangélikus Missziói Központ –
Magyar Evangélikus Rádiómisszió
1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38–40.
tel./fax: 06 1 400 3057
e-mail: evmis@lutheran.hu
http://misszio.lutheran.hu
számlaszám: 11716008–20157087

Felelős szerkesztő:
Szeverényi János
tel.: 06 20 824 5463
e-mail: janos.szeverenyi@lutheran.hu,
www.szeverenyijanos.hu

Munkatársak:
Balog Eszter, Erdészné Kárpáti Judit,
Fehér Charlotte, dr. Garádi Péter,
Kis Ferenc Balázs, Kovács László,
Stifner-Kőháti Dorottya,
Szeverényi Jánosné, ifj. Zászkaliczky Pál

Layout, grafikai tervezés, tördelés:
Kreatív Flotta Stúdió
Perl Andrea, Perl János
www.kreativflotta.hu

Nyomdai kivitelezés:
Pauker Nyomdaipari Kft.
www.pauker.hu

Egy szám ára 400 Ft,
előfizetési díj egy évre 1600 Ft.
Megrendelhető a kiadónál.
Az Evangélikus Élet hetilapban elhelyezett példányok ingyenesek.

Adományokat kérünk és elfogadunk.

magyar nyomdatermék

Partnereink:

Fotó: SzJ

A hívők egy csoportja azt gondolja, tanítja, hogy csak az nem gyógyul meg hit által, ima segítségével, akinek rendezetlen az élete, nem bánta meg bűneit és nem hisz abban, hogy Isten mindenkit meggyógyít, aki azt kéri. Következésképpen aki beteg, az hitetlen...

Ez egyoldalú és szélsőséges felfogás. Cáfolja ezt az állítást azon keresztyének sokasága, akik élő hittel, Istenhez ragaszkodva, Jézust követve élik az életüket, mégis betegséget hordoznak, baj éri őket; katasztrófa, árvíz, földrengés, járvány, háború, baleset, üldözés, mártíromság.

Ugyanakkor tapasztaljuk, hogy bűnből, megkötözöttségből, szenvedélybetegségből való szabadulás eredményezhet testi gyógyulást is. Sőt tanúi vagy személyes átélői lehetünk valóságos csodáknak, Istentől kapott gyógyulásoknak – ma is.

A másik oldal tartózkodik a gyógyulásért való imádságtól, a csodában való hittől, nem mer, nem akar hinni a ma is élő, csodálatos Istenben. A hit általi gyógyulást valamilyen fanatikus, eksztatikus erőlködésnek véli. Azt gondolja, hogy Isten ma már nem tesz olyan csodákat, amilyeneket a bibliai korban. Ezt azzal indokolja, hogy jelekre, csodákra csak az akkori „fronthelyzetben" volt szükség, a világmisszió kezdetén, amikor a „széles e világra" elinduló apostoloknak az evangélium hirdetését Isten megerősítette jelekkel és csodákkal.

Ma nincs a keresztyénség fronthelyzetben a libertinista nyugaton, fundamentalista iszlám országokban, a hívők tömegeit üldöző kommunista társadalmakban? Istent nem korlátozza a hívők behatárolt elképzelése, teológiája, hitrendszere. Ő nem engedi magát megfogni, manipulálni.

A bűnbeesett, törékeny, beteg világnak Isten megváltót, szabadítót adott Jézusban. **Ő a bűnös világ doktora, a megtört szívek orvosa, a testi-lelki-szellemi betegek gyógyítója.** „Én, az Úr vagyok a te gyógyítód." (2Móz 15,26)

Jó tudatosítani, hogy Isten teremtő akaratában nem volt benne a betegség, a szenvedés. Az ember engedetlen volt, elszakadt a forrástól, ennek következtében kiűzetett az Édenből, az isteni védettségből, az EGÉSZ-SÉGES életből.

Az Isten-nélküliség, az istentelenség a nagy betegség, amiből meg kell, meg lehet gyógyulni. Jézus az áldott orvos, aki hitet, bűnbocsánatot, szabadulást hoz ma is számunkra. Ez együtt járhat testi gyógyulással vagy megerősödéssel. Ha egy alkoholbeteg megszabadul, azt azonnal észreveszi a teste, a gyomra, mája, és persze a pénztárcája és környezete is. A sorrend, a prioritás a fontos. Jézus szóvá tette azt, amikor csak a kenyerek, a csodák miatt keresték őt (Jn 6,26–34), de olvashatunk arról is, hogy mindenkit, aki hozzá ment, meggyógyított (Lk 4,40).

Az Ő idejében sem gyógyult meg mindenhol mindenki, nem támasztott fel minden halottat, ugyanakkor mindenki számára megnyitotta az újjászületés által az örök életet.

„Uram, te vagy Izráel reménysége, megszégyenülnek mind, akik elhagynak téged. A tőled elpártolók nevét a porba írják, mert elhagyták az Urat, a folyóvíz forrását. Gyógyíts meg, Uram, akkor meggyógyulok, szabadíts meg, akkor megszabadulok, csak téged dicsérlek." (Jer 17,13–14)

SZEVERÉNYI JÁNOS

Örömtréning

Mit is jelent a szó: öröm? Az elégedettségnél több, a boldogságnál kevesebb, miközben mindkettő benne van. Valami, ami nélkül nem lehet élni. Valami, ami gyógyít.

Sok köztünk a boldogtalan ember. És biztos, hogy nem csak azért, mert annyian élnek mostanában nehéz körülmények között. Persze, ha valakinek nincs munkája, fogalma sincs, miből fizeti ki a villanyszámlát, és nem tud cipőt venni a gyerekének, annak nehéz meglátnia az élet örömeit. De ha csak az anyagi gondok okoznának levertséget, az átlagos vagy annál jobb jövedelműek soha nem lennének depressziósok.

Nevetni egészséges

Más a baj. A legtöbben nem tudnak örülni annak, ami van, és szenvednek attól, ami nincs. Fordítva ülnek a lovon. Biztos, hogy mindent megteszünk magunkért? Fiatal kolléganőmet kérdeztem, mi szerez neki örömöt. Szeretne festeni tanulni, barátokkal találkozni, koncertre járni, mondta. De nincs rá ideje: hét közben fáradt, szombat-vasárnap mosni, takarítani kell. Pedig helyette senki más nem teheti őt boldoggá.

Gyakran elmegyünk az élet apróbb örömei mellett, és egyre kevesebbet nevetünk. Pedig a nevetés egészséges, sőt, *dr. Bagdy Emőke* klinikai szakpszichológus szerint súlyos betegségből is kigyógyíthat. Szinte semmibe sem kerül, mégsem élünk eleget a mozgással mint örömforrással. Talán azért is feledkezünk meg arról, hogy mozogni jó, mivel ez is kötelező feladattá vált. Holott mindenki kipróbálhatja, hogy intenzív mozgás után semmihez sem hasonlítható, felszabadult érzés lesz úrrá rajtunk.

Simogatás a jó szó is

De nemcsak sporttal, hanem fürdőzéssel, szaunával is lazíthatunk. Mondhatják, ez mind pénzbe kerül. Igaz, nem is kevésbe. De egy jó könyvvel leheveredni és zenét hallgatni – ingyen is lehet. Sőt, még jobb, ha néha-néha úgy próbálunk lazítani, hogy semmit sem csinálunk. Csak vagyunk, élvezzük a csöndet, és hálát adunk Istennek, hogy élünk. Mert a hála is gyógyít! Nélkülözhetetlen szükségletünk a testi érintés, a simogatás – fizikai és lelki értelemben is. Ezért ne felejtsük el megölelni azt, akit szeretünk! És: a jó szó is lehet simogatás!

A népmesei végszó, „jótette jutalmát elnyerte", nem mese. Az önzetlen, szeretetteljes magatartást immunrendszerünk pozitív reakcióval, jó közérzettel és kellemes lelkiállapottal „hálálja" meg. Érdemes tehát segíteni, mert nemcsak a másik emberrel, hanem saját magunkkal is jót teszünk.

JÁSDI BEÁTA

Forrás: Bagdy Emőke – Daubner Béla – Popper Péter: Öröm, harmónia, boldogság

Összhangzattan

Boldogok, akik tudják, miért élnek, mert akkor azt is megtudják majd, hogyan éljenek.
Boldogok, akik összhangban vannak önmagukkal, mert nem kell szüntelenül azt tenniük, amit mindenki tesz.
Boldogok, akik csodálkoznak ott is, ahol mások közömbösek, mert örömös lesz az életük.
Boldogok, akik tudják, hogy másoknak is lehet igaza, mert békesség lesz körülöttük.
Boldogok, akik nevetni tudnak önmagukon, mert nem lesz vége a szórakozásuknak.
Boldogok, akik meg tudják különböztetni a hegyet a vakondtúrástól, mert sok zavartól kímélik meg magukat.
Boldogok, akik észreveszik a diófában a bölcsőt, az asztalt és a koporsót és mindháromban a diófát, mert nemcsak néznek, hanem látnak is.
Boldogok, akik lenni is tudnak, nemcsak tenni, mert megcsendül a csöndjük, és titkok tudóivá válnak. Leborulók és nem kiborulók többé.
Boldogok, akik mentség keresése nélkül tudnak pihenni és aludni, mert mosolyogva ébrednek fel és örömmel indulnak útjukra.
Boldogok, akik tudnak elhallgatni és meghallgatni, mert sok barátot kapnak ajándékba és nem lesznek magányosak.
Boldogok, akik nem veszik túl komolyan önmagukat, mert környezetük megbecsüli őket.
Boldogok, akik figyelnek mások hívására anélkül, hogy nélkülözhetetlennek hinnék magukat, mert ők az öröm magvetői.
Boldogok, akik komolyan tudják venni a kis dolgokat és békésen a nagy eseményeket, mert messzire jutnak az életben.

GYÖKÖSSY ENDRE

Isten ma is gyógyít

A Biblia nem kapcsolja a testi gyógyulást a lelki gyógyuláshoz. Néha meggyógyulnak testileg, akik Krisztusba vetik hitüket, de ez nem mindig van így.

„Ő bűnhődött, hogy nekünk békességünk legyen, az ő sebei árán gyógyultunk meg." (Ézs 53,5) Az ige bűnről és igazságról szól, nem betegségről. **A gyógyulás a bűnbocsánatról és az üdvösségről szól, nem testi gyógyulásról.**

A cikk írója születése óta látássérült. Konfirmandusként érintette meg először személyesen Isten igéje. Attól kezdve aktívan szolgál gyülekezetében és betegek között. Rendszeresen látogatja a Vakok Állami Intézetének lakóit és az evangélikus kórházmisszió önkénteseként több budapesti kórház betegeit. Elvégezte az Evangélikus Hittudományi Egyetem hittanári szakát. Ő fogadja a Kossuth Rádió evangélikus félórája után a rejtvényfejtők telefonhívásait.

Élete nem mentes nehézségektől, próbáktól. Hitét mégis megtartotta, életét teljesen az Úr kezébe tette. Tőle kap erőt, hogy vigye az evangéliumot másoknak, akik testi vagy lelki gyógyulásra vágynak.

A testi és lelki gyógyulásban egyaránt hatalmas szerepe van a megbocsátásnak. Mindannyiunk szívében él harag múltbeli sérelmek miatt. Az is lehet, hogy saját magunkra haragszunk. A harag, a gyűlölet – akár mások, akár magunk ellen irányul – állandó stresszben tart minket. A folyamatos stressz egészségünk legnagyobb ellensége. A krónikus betegségek hátterében szinte mindig meghúzódik valamilyen feldolgozatlan lelki trauma is. Ezért kulcsfontosságú annak megtalálása, rendezése, elengedése.

Spurgeon azt mondja, hogy a legjobb orvosok: dr. Elégedettség, dr. Higgadtság és dr. Jó kedély. Egyre több helyen a világon – így Budapesten is – működik Hahotaklub. Sőt a nevetésnek is van már világnapja. Azon a napon utcára csődítenek világszerte több millió embert, és egy adott időpontban egyszerre nevetnek. A nevetésnek is stresszoldó hatása van.

Isten ma is tesz csodát, ma is meggyógyít embereket. Előfordul, hogy az orvosok sem értik, mi történt, hiszen a leletek alapján lehetetlen a gyógyulás. A betegség, a fájdalom, a halál viszont még mindig jelen van a világban. Amíg az Úr nem tér vissza, addig minden ember meg fog halni valamiféle testi probléma, betegség vagy baleset miatt.

A nevetésnek is stresszoldó hatása van.

Teljes testi, lelki, szellemi gyógyulásunk a mennyben vár ránk, ahol: „Isten letöröl minden könnyet a szemünkről, és a halál sem lesz többé, sem gyász, sem jajkiáltás, sem fájdalom nem lesz többé" (Jel 21,4). Sokkal kevesebbet kell törődnünk evilági testi állapotunkkal, és sokkal többet lelki állapotunkkal. Jézus tőled is megkérdezi: „Akarsz-e meggyógyulni?" (Jn 5,6) Ezt a kérdést a Bethesda tavánál teszi fel a harmincnyolc éve beteg embernek. Ő azt mondja Jézusnak: „Uram, nincs emberem". Nekünk ma van emberünk! Jézus a mi orvosunk, Ő a mi gyógyítónk! Tárt karokkal vár a kereszten. Szabad előtte az indulatainkat kimutatni, szabad előtte sírni: **„Boldogok, akik sírnak, mert ők megvigasztaltatnak"** (Mt 5,4).

Ha igent mondasz az „akarsz-e meggyógyulni?" kérdésre, minél előbb mondd el neki, ami a szíveden van, ami nyomja a lelked. Erre Ő maga biztat téged: „Hívj segítségül engem a nyomorúság idején! Én megszabadítlak, és te dicsőítesz engem" (Zsolt 50,15). Az a Jézus mondja ezt, aki „megváltja életedet a sírtól, szeretettel és irgalommal koronáz meg" (Zsolt 103,4).

SOLTÉSZNÉ GYURA ÁGNES

Megtartó kezek

Isten tudja csak, miért nem volt hajlandó leereszkedni a bentlakó. Talán ijesztette a kint. Talán sejtette, boldog burokmagánya után most már feloldhatatlan magányburok veszi majd körbe akkor is, ha folyton szelíd szeretettel ringatják. Kitárult előtte az új világ kapuja – de ő küszöbét nem lépte át. Úgy döntött, marad inkább. Ha ezt anyja előre tudja, ígér neki fűtfát, felhőnézdegélést, hóesést, bábszínházat, vasárnapi cukrászdát… Szegény kisember, választása nem volt, otthonából kilakoltatták. Reszkető kis testét anyjának felmutatták.

Hajnali háromkor a kórház folyosóján szakavatott kezek tolják végig valami szélsebesen guruló objektumon. Már nincs magánál, de csukott szemein át a külvilágból azért még észlel valamit. A fényárnyék váltakozása, az ütemes zötykölődés egy darabig lekötik figyelmét, de aztán hamarost a műtőbe érnek.

A fájásoktól még meg-megrángó testét erős karok emelik át egy ágyra. Jó azokban a karokban lenni akkor. Fogalma sincs, ki tartja, hová teszi, és mi fog következni, de hálát érez a karok tulajdonosa iránt. Ül nyomorult-meztelen, és vár. Körülötte nagy a sürgés-forgás. Hangokat hall, hozzá is szólnak. Most jön a fájdalomcsillapítás – bár már rég megadta magát a fájdalomnak. Szólni nincs ereje, rongybabának érzi magát. Puha nővérujjak matatnak a hátán. Valahogy ezek sem idegenek. Nem érez határokat. Odabízza magát. Búcsúzóul bejelentkezik még egy bensejét szaggató görcs, azt is kivárják, utána a szérumot beadják. Megváltó gyorsasággal terjed szét az anyag. A fájdalom egyre messzebb jár – ő maga is. Nehézkedő testét nem érzi már. Lebeg a műtő felett. Most már azt keresi figyelmével, akiért voltaképpen ide keveredett. Az egyetlent, aki nem kívülről figyelte vergődését, hanem őbenne élte át. Sosem voltak még ennyire közel – és ilyen végtelenül távol egymástól. Kilenc hónapnyi egységélmény és kilenc órányi küzdelem után fáj a mesterséges, metsző szétválasztás.

A heg még megvan. Sajog is az időjárás-változásokra. A lelki seb azonban már abban a pillanatban begyógyult, amikor a kis jövevény anyja látóterébe került. Nézte a hosszú szempillák alatt a riadt szembogárt, a kapálódzó kis kezeket. És hirtelen világossá vált számára: kettejük története nem most kezdődött el. Már régóta ismerik egymást.

A rádöbbenés ereje a megtört lelket a jelenbe hozza és annak végtelen gazdagságát neki ajándékozza. Újjászületik a műtéti beavat(koz)áson túlesett – világba cibált gyermekével együtt. Kézről kézre adják őket, de ők ketten már semmitől sem félnek. Isten tenyerén mennek tovább.

K. A.

A szívben felkelő nap

„»Mi könnyebb: azt mondani a bénának: Megbocsáttattak bűneid! – vagy azt mondani: Kelj fel, fogd az ágyadat és járj!? Azért pedig, hogy megtudjátok: az Emberfiának van hatalma bűnöket megbocsátani a földön – így szólt a bénához: Neked mondom, kelj fel, fogd az ágyadat, és menj haza!« Az pedig felkelt, azonnal felvette az ágyát, és kiment mindenki szeme láttára."
(Mk 2,9–12)

A gyógyulás témájához választott *Caspar David Friedrich*-festményen egy nőalakot látunk a nap felé fordulni. A kompozíció középpontjában álló figura szíve és a felkelő nap szinte egybeesnek.

A szabadság megtapasztalása szorosan összefügg a gyógyulással. Amikor felismerem, hogy Isten végtelen és Krisztusban feltétel nélkül szeret, mert már megbocsátotta az összes bűnömet, kinyithatom a szívem fókuszát. Bármi is az, ami görcsbe ránt és beszűkít, bennem felkelhet a nap, ha átadom magam ennek a ténynek. A szabadság és a gyógyulás kölcsönösen idézik elő egymást. A fent idézett bibliai történetben is egy ilyen folyamat figyelhető meg: a bűnökből való szabadulást követi a testi gyógyulás, azt pedig a fizikai szabadság.

A festményen a nőalak kitárt karokkal, nyitott tenyérrel fogadja be a napfényt. Hasonlóan lehet gyakorolni a gyógyulás okozta szabadságot is. **Hagyni Istennek, hogy végtelen legyen az életünkben.** Kiejteni a kezünkből mindent, amivel kizárólagosan mi akarjuk alakítani a sorsunkat, hogy Isten gyógyító ereje teljesen átjárhasson. Elfogadni magunkat újként, akikké formálódhatunk Krisztusban.

DELI ESZTER KINGA
A szerző képzőművész

Ford

Szeret az Isten!

Van, hogy csak úgy megtörténnek velünk a dolgok… Ezt akkor szoktuk mondani, amikor nem találunk sem okot, sem magyarázatot azokra az eseményekre, amelyek hirtelen elérnek minket.

Okostromoljuk miértjeinkkel az eget, hátha megértünk valamit a nagy összefüggésekből, és megbékélhetünk helyzetünkkel. De csak a néma csend van. Hallgatnak az égiek, mintha keserves kínlódásunk nem hatná meg őket. Nem nyílik meg az ég, nem jön a felelet és a segítség.

Hazudnék, ha azt mondanám, nem fogalmazódtak meg ezek a gondolatok egyszer sem bennem. Ugyanakkor mindig is tudtam, hogy az Úristen szeretett gyermeke vagyok, aki figyel rám és egyengeti utamat. Mivel rendezett körülmények között nőttem fel, úgy gondoltam, mindez jól van így, továbbra is csak másokkal történhetnek meg azok az események, amelyek később velem is megtörténtek. Egy különös betegség során ráeszméltem arra, hogy az ég nem süket és nem néma…

A naptár 1992. augusztust mutatott. Egy kis nógrádi faluban felnőtt, 25 éves, sportos, makkegészséges leány, aki elvégezte az evangélikus teológiai tanulmányok öt esztendejét – férjhez mentem. Összeházasodtunk egykori évfolyamtársammal. Vágyaink, terveink voltak, amelyeket szerettünk volna közösen átélni, megvalósítani. Vas megyébe kerültünk lelkészházaspárként, nagy szórványterületre. Belevetettük magunkat a munkába. Hittanórák szervezése, gyülekezetépítés, templomrenoválás – mind nagy kihívás, izgalmas és sok bölcsességet kívánó feladat. **Éreztük, hogy a helyünkön vagyunk. Azt csináljuk, amit szeretünk, amire elhívást kaptunk.** Igaz, szüleinktől több száz kilométerre kerülve, de fiatal házasokként, az Úr szolgálatába állókként semmi sem volt lehetetlen a számunkra. Áldás volt a gyülekezet életén, a szolgálatokon. Minden kerek volt, egész és nagyon szép.

Aztán hamarosan történt valami. Fiatal feleségként jóleső érzéssel gondoltam arra, hogy most már nekünk is lehet kisbabánk. Néhány hónappal később örömmel fogadtuk a hírt: úton van egy pici élet, a mi gyermekünk! Csodálatos érzés töltött el, éreztem magamon a változást, ahogyan ez a kicsiny élet növekedett bennem. Aztán tizenkét hetesen a magzat elhalt és eltávozott. 1993. január elseje volt.

Amikor három hónap múlva orvosokhoz kerültem, már nagy volt a baj. A méhlepény legkisebb darabjai úgy működtek bennem, mintha egy embrionális sejtszaporulat volna. Sehogyan sem tudták ezt eltávolítani, ami mindig újra szaporodott. A szövettan ekkor már kóros diagnózist jelzett. Én eközben egyre gyengébb és kétségbeesettebb lettem. Az orvosom régi ismeretsége révén Budapestre, a Szabolcs utcai klinikára kerültem.

Május volt már, virágzott, pompázott minden a természetben. Csak én nem láttam az egészből semmit. Csupán a kórház fehérre meszelt folyosóit, kórtermeit, és nyomorúságos állapotomat érzékeltem, az infúziós-kemoterápiás kezelést és annak minden szörnyűséges következményét. Hiába kérdeztem a nővéreket: mi lehet a bajom, mit mondanak az orvosok? Diplomatikusan annyi volt a válasz: ők nem adhatnak felvilágosítást. A doktor úr ezt írta elő, ezt a protokollt kell betartaniuk. Közben CT-re vittek. Kiderült, hogy rákos áttétek vannak már a tüdőmön is, régi egyforintos nagyságúak. „Ó, Istenem, mi lesz így velem, az életemmel, a munkámmal, a férjemmel, szüleimmel, a hazaváró gyülekezettel! Csupán fél éve vagyok feleség és lelkész! **Ennyi volt hát? Miért engedted, hogy mindez megtörténjen velem?** Egyáltalán, mi a célod ezzel a betegséggel?" Aztán hamarosan elfogytak a szavaim, már nem voltak kérdéseim és kéréseim sem.

Egyszer csak az az érzés fogalmazódott gondolattá bennem: „semmit sem tudok visszatartani, mindent oda kell adnom Isten kezébe. Ő döntse el, mi a legjobb nekem, és azt elfogadom tőle, *bárhogyan* dönt. Mert én már nem akarok semmit. Harcolni se, sírni se. Odaadtam hát magam, ahogyan voltam: betegen, fáradtan, elgyötörve. „Rajtad áll, Uram, mi lesz!"

És ekkor úgy éreztem, megállt a betegágyam mellett. Nagy szeretettel és békességgel vett körül, és engem is betöltött ez a szent jelenlét. Annyira valóságosan, hogy arra gondoltam, kinyújtom a kezem és megérintem, de nem mertem… És akkor született meg valami egészen új az életemben. Az igazi találkozás megtapasztalása.

A kezelés után behívott az orvos a szobájába, és egy A/4-es lapot adott át, azzal a kommentárral: ennyit tudnak erről a ritka betegségről. Valószínű, több kezelést kell még kapnom, de ha a tünetek három hétnél tovább tartanak, akkor sajnos el kell távolítaniuk a méhemet, hogy az életemet megmentsék. Így lettem hazabocsátva. A kemoterápia következtében a hajam kihullott, és mindenki kétségbeesve nézett rám.

Eltelt a három hét és újra jelentkezni kellett a kórházban. Jöttek a vizsgálatok, labor és a többi. A nap végén az orvos behívott az irodájába, és csak ennyit mondott kicsit zavarodottan: „nem kell itt maradnia, de egy hónap múlva újra jöjjön!" Mondanom sem kell, az örömtől alig láttunk, rohantunk haza a kórházból. Egy hónap múlva újra mentünk. Megint hazaengedtek. És újra jöttünk és újra mehettünk. De az orvos nem szólt semmit. Fél év múlva bekopogtam a laborba: mondjanak valamit, hiszen már hónapok óta nem kapunk információt az állapotomról. Az egyik nővérkéből kibuggyant a szó: **„Nem mondta a doktor úr, hogy már az első vérvétel tökéletes képet mutatott, mintha maga soha sem lett volna beteg?"** …

A következő nyáron hittanos táborban voltam vezetőként. Esti áhítatra készültünk. A templom felé tartottam, amikor „körülvett" egy különös hang, és így szólt: „Most már nektek is lehet kisgyermeketek!" Hirtelen megfordultam, de senki sem volt az udvaron…

Azóta 23 esztendő telt el. Négy fiú édesanyja vagyok, két kamaszé, egy kisiskolásé és egy óvodásé. Ha családomra nézek, tudom, hogy ez a gyógyulás nem csupán azért történt, hogy egy élet még időt kapjon ezen a világon. Hanem azért, hogy minden gyógyulásban látható legyen Isten irgalma és kegyelme, aki országa számára ment meg minket. Ez az igazi csoda! Ezt átélni, megélni és hirdetni, igazi kegyelmi ajándék.

MENYESNÉ URAM ZSUZSANNA

A gyógyulás történetéről a Zákeus Médiacentrum által 1999-ben készített rövidfilm megtekinthető a: *http://www.youtube.com/watch?v=p9URTUfJaZk* linken.

Restaurált épület, helyreállított Ember

Egy romos épület megújítása hasonló egy beteg meggyógyításához. Odaadó, szakszerű, alázatos, szeretetteljes munkára van hozzá szükség. A megújulással gyakran új tartalom, új használati érték is létrejön. De bármilyen fontos számunkra épületek feljavítása, igazán mégis az ember, az Istentől eltávolodott beteg emberiség gyógyulása a lényeg.

„Roskadófélben van a ház,
Hámlik le a vakolat,
S a szél egy darab födéllel
Már tudj' isten hol szalad;
Javítsuk ki, mert maholnap
Pallásról néz be az ég…"

(Petőfi Sándor: Pató Pál úr – részlet)

Már Petőfi is ismerte a romló épületek problémáját, nem csak mi találkozhatunk vele elhagyott vidéki kastélyoknál, vagy a régi pesti, budai utcákon baktatva, ahol sok pinceablak lehel kellemetlen dohszagot; repedezettek, vizesek a falak, a díszek hiányosan meredeznek félúton az oromzat és a járda között, a vakolat részben lehámlott, mint megvénült dámán a púder, tört üvegű ablakok fáiról pattogzik a festék, korrodálódtak a fém elemek, lukas, leszakadt vagy elrozsdált ereszcsatornák éktelenkednek a homlokzaton és hiányos cserepek búslakodnak a korhadó ácsszerkezeten, a düledező kémények körül; s a legmeglepőbb helyeken növények is megtelepednek, nemcsak a moha, fű, de kisebb fák is… Ilyen külső jeleket mutat sok felújítást váró beteg ház.

A Várbazár a felújítás előtt

Az utóbbi években sok hajdan szép épület megújulásának lehettünk tanúi. Hogy csak néhány jelentősebbet említsek, ilyen a Parlament és a Kossuth tér, a Greshampalota, a pannonhalmi apátság, a Deák téri templom, vagy a képen is látható Várbazár.

A felújítási munkák az eredeti dokumentumok felkutatásával, műemléki feltárásokkal kezdődnek, s pontos állapotfelmérés készül szerkezet- és talajvizsgálattal, fotódokumentációkkal. Ezek ismeretében készülnek a műemléki ter-

vek, amelyek hűségesen ragaszkodnak az eredeti megoldásokhoz, de például a falszárítási, szigetelési, hőszigetelési, homlokzatképzési vagy technikai megoldásokat tekintve a mai kornak megfelelő energiatakarékos és az eredetinél tartósabb szerkezeti kialakításra törekszenek.

A felújításnál a legfontosabb a hibák okainak megszüntetése. A szerkezeti javításokat, a vizesedés elhárítását követően kerülhetnek új burkolatok, nyílászárók az épületbe, melyeket eredeti elemek alapján vagy analóg módon kell pótolni.

Külön szegmens a társművészeti alkotások restaurálása, elhelyezése: szobrok, mozaikok, szekkók, üvegablakok, faragott díszek, öntött és kovácsoltvas elemek stb.

... és felújítás után

Az igényes felújítás általában egy új épület építésének többszörösébe kerül, ezért csak értékes épületeknél indokolt elvégezni. Az, hogy valami régi, önmagában nem érték. Ezt a kérdést egyházi épületek felújításánál is bölcsen végig kell gondolni, egyeztetve építészmérnökkel vagy az építési hatóság szakembereivel.

A Biblia is ír újjáépítésről: „Fölépítik fiaid az ősi romokat, falat emelsz a régiek által lerakott alapokra; a rések befalazójának neveznek, aki romokat tesz újra lakhatóvá" (Ézs 58,12) – hirdeti Ézsaiás próféciája a babiloni szabadulást követő örömteli jövőt, mely talán nem elsősorban az épületek, hanem a nép lelke megújulásának, gyógyulásának próféciája.

De Jézus beszél rombolásról is: **„Én lerombolom a kézzel alkotott templomot, és három nap alatt mást építek, olyat, amit nem emberi kéz alkotott" (Mk 14,58)**. Itt nem öncélú pusztításról van szó, hanem egy régi, megcsontosodott, a lelki megújulás gátjaként álló kultuszhely szellemi megsemmisítéséről, hogy helyette egy magasabb rendű, az emberiség örök életét jelentő élő „templom" épüljön, mely Krisztus és az ő spirituális gyülekezete, amely nem földi, anyagi, hanem mennyei illetőségű, örökkévaló. Ebbe beépülni jelenti az ember valóságos és végleges gyógyulását, vagyis visszakerülését az elvesztett paradicsomba.

SZÁK KOCSIS PÁL

A szerző építészmérnök

Milyen lelki előnyökkel jár a betegség?

http://www.anabaptists.org/bh/286.html alapján

AZ EGÉSZSÉG HÉT DIMENZIÓJA

Szociális: emberi kapcsolataink
Érzelmi: saját érzelmeink megértése, és az élet kihívásaival való megküzdési képesség
Lelki: belső béke és összhang
Környezeti: saját felelősségünk felismerése a környezetünkért, annak megjobbítása
Munkahelyi: értelmes és tartalmas munka, egyensúly a magánélettel
Intellektuális: értelmi nyitottság, tanulás, fejlődés
Fizikai: a szükséges fittség és a feladataink ellátásához kellő képességek és erő

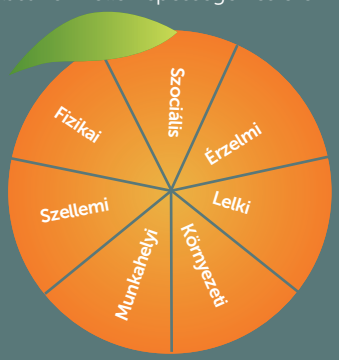

Kaliforniai Egyetem
http://wellness.ucr.edu/seven_dimensions.html

A BETEGSÉGTUDAT

Mikor jó a betegségtudat? Akkor, ha a beteg tisztában van azzal, hogy gyógyulása érdekében cselekednie kell. Nem mindegy, hogy miként értékeli betegségét, és hogyan viszonyul a gyógyulás érdekében a teendőkhöz. A legrosszabb, ha az úgynevezett „tanult tehetetlenség" állapotába süllyed, azaz lemond a gyógyulás aktív segítéséről.
(Dr. Kollár János, Magatartástudományi Intézet, Semmelweis Egyetem, http://www.debkard.hu/?view=82)

KIS FERENC BALÁZS

„A sebhelyeink valami különleges erővel emlékeztetnek arra, hogy a múltunk valódi." – *Cormack McCarthy*

„Ha meggyógyulsz, már nem az leszel, aki előtte voltál." – *Cassandra Clare*

„A gyerekekkel töltött idő gyógyítja a lelket." – *Dosztojevszkij*

„Mivel a legtöbb sebünket az emberi kapcsolatainkon keresztül kapjuk, a gyógyulásaink is innen származnak. És azt is tudom, hogy a kegyelem ritkán érthető külső szemlélők számára." – *Wm. Paul Young, a Viskó írója*

„A sebhely nem sérülés. A sebhely a gyógyulás." – *China Miéville*

„Ha a világot akarjuk gyógyítani, kezdjük a családunkkal!" – *Teréz anya*

„Fontos, hogy úgy beszéljünk egymással, hogy az gyógyítson, és ne sebeket ejtsen." – *Barack Obama*

Dr. Bubó filozófiája: „Csak az a baj, amit már Dr. Szú is percegett a tanszéken: Sajnos az egészség nem fertőző."

„Saját magam gyógyulása abban áll, hogy imádkozzam azokért, akik bántottak." – *Marianne Williamson*

„A vidám szív a legjobb orvosság." – *Példabeszédek könyve 17,22*

„A világ gyógyulásához leginkább megbocsátással járulhatunk hozzá." – *Marianne Williamson*

„A gyógyulás nem azt jelenti, hogy visszamegyünk oda, ahol voltunk, hanem engedjük, hogy munkáljon az, ami most visz közelebb Istenhez." – *Ram Dass*

„.....szeretném, ha meglátnák bennem: egy felülről való szellemiség képviselője vagyok."

Tanár Úr hívő evangélikusként embert mentő, Istent dicsérő szolgálatként végzi hivatását. Az orvos–beteg találkozás szempontjából talán a legnehezebb ágát választotta az orvosi hivatásnak. Ide nem „felkészülten" érkezik az ember, hanem egy súlyos baleset eredményeként...

Valóban embert próbáló, és emberfeletti szépséggel is bír ez a munka. Feszültséggel, kudarccal kikövezett út. Hiszem azt, hogy ide vezettettem. Egy békés, rehabilitációs szanatóriumban kezdtem a pályámat Budakeszin, a mai OORI-ban. De jött egy fordulat: gyakorlatom során, a János kórház ortopéd traumatológiáján – „megcsapott a műtő szaga". El kellett fogadnom, hogy a további utam ide vezet. Itt a helyem – immár 41 év távlatából is vallom: helyes lépés volt, ez adatott életutamul. Az intézet vezetője, és leghosszabb ideig főnököm Manninger Jenő professzor úr volt, az evangélikus egyház oszlopos tagja, s így hitem is épült a vele való emberi kapcsolat által. Munkájában a hit vezette. Ebből is éreztem: tartósan itt a helyem, nem véletlenül vezettettem ide.

Mennyiben más a traumatológia, mint az összes többi orvosi szakág?

Az esetek többségében teljesen egészséges állapotában éri a hozzánk kerülőt a baleset, s a váratlan eseménytől összeomlik az élete. A sérüléssel az orvosnak őt őszintén szembesítenie kell, és végig kell vezetni a kezelés minden lépcsőfokán. Lelket kell önteni a sérültbe, elviselni, hogy van fegyelmezésre szoruló beteg – a populáció legszélesebb rétegével találkozunk itt nap mint nap. Minden évben tanultam valami újat a traumatológiát illetően és az emberi természet mibenlétéről is. Banánhéjakon lépked, aki tra-

umatológus lesz, ezt elmondjuk a fiatal kollégáknak. Állandó készenléttel, feszültséggel járó hivatás ez – ettől nehéz, és ettől gyönyörű.

Mesélne, kérem, egy érdekes esetet?

Két éve történt: nyári ügyelet, zsúfolásig telt ambulancia. Beállít egy 21 éves fiatalember az édesanyjával. Panaszolja, hogy egy aquaparkban lecsúszott a csúszdán, beütötte a vállát, erős fájdalma van. Mivel a vizsgálatok nem igazoltak törést, csak a vállát nézték, az alacsony fájdalomküszöbre gondoltak a kollégák. Mire megszólalt az édesanyja: „Ez a fiú vízipólózik, ezek gyilkolják egymást a víz alatt, bírja a fájdalmat!" Fölvették hát az osztályra. Fél óra múlva a nővérke jelzi, hogy a fiú őrjöng a fájdalomtól. Nos, egy tapasztalt kolléga átvizsgálta az egész testét, majd ultrahangra küldte, ahol kiderült: a fiúnak 3 liter vér volt a hasában, szétrobbant a lépe az ütéstől. Húsz percen belül a műtőben volt. A szakirodalom leírja, hogy a lépsérülés vállfájdalommal jár. Hála Istennek, ez a fiú élve ment haza – ha elküldik, egy óra múlva halott... A lelkünk mélyén mindig ott mozog, hogy egy emberélet elvesztésére nem lehet mentség a túlterheltség, egy elnézett, félrekezelt esetért, még ha nem is halálos, bíróság előtt felelünk. Itt a kollégák egymást erősítik, csapatmunka van, egymásra vagyunk szorulva.

Hogyan segíthet a beteg az orvosnak és önmagának?

Ilyen váratlan helyzetben derül ki, hogy ki milyen háttérből érkezett. Milyen a neveltetése, a szellemisége. S igenis van különbség a betegek között: a komolyabb, lelki bensővel rendelkező ember – legyen az dúsgazdag vagy utcaseprő – képes türelemmel viselni a fájdalmat, alárendelni magát egy másik akaratnak, azaz az ő érdekében eljáró orvosnak. Vannak nehéz karakterek, s külön nehéz az alkoholistákkal, drogosokkal bánni. A legfontosabb szó itt a türelem és a bizalomból fakadó akarat alárendelése. Ha a baleset pillanatától kezdődően ezeket a lelki tarsolyából elő tudja venni a beteg, saját sorsát, és az orvos-team munkáját is nagymértékben segíti. A legtöbb beteg egy ilyen eset után átértékeli az életét, mások lesznek a prioritások. Jobbá változhatnak emberek egy-egy trauma eredményeként.

Hívő emberként Ön bizonyára arra is figyel, hogy mi lehetett Isten szándéka azzal az adott balesettel...

Valóban, elmondják nekem, és én is látom: „Lecsapódott egy sorompó, így már nem mehetett tovább az életem. Kaptam egy jelzést." Hívő, keresztyén orvosként az a kötelességem, hogy mindig használjak ki egy-egy alkalmat a beteggel – főként amikor a trauma hatására felfokozott érzelmi állapotban van –, hogy átadjak egy üzenetet. Nem prédikációt, nem tanúságtételt, csak annyit: „Nyugodjon meg, ezt felülről látják, tudnak róla, adja az Úristen, hogy jóra forduljon minden." S figyelem, mi a reflexió. Ha van rá válasz, befogadó volt a beteg, ekkor van lehetőségem további gesztusokkal, szavakkal, tekintetekkel segíteni neki átjutni a traumán, és Isten felé fordulni. Soha nem kérdezek rá a hitére – ezzel esetleg elrontanék mindent. De szeretném, ha meglátnák bennem: én egy felülről való szellemiség képviselője vagyok. Kritikusnak kell lennem magammal, hogy a magatartásommal ezt segítettem-e, vagy rontottam? Hiszem, hogy ezt számon kérik majd rajtam.

Nyugodjon meg, ezt felülről látják, tudnak róla, adja az Úristen, hogy jóra forduljon minden.

Volt-e tanúja Tanár Úr csodás gyógyulásnak?

Olyan értelemben igen, hogy az illető ép lélekkel jött ki egy szörnyű traumából. Egy eset jut eszembe. Egy mentőautó beteget szállított, kék lámpával előzni kezdtek. Szembejött egy betonkeverő, frontálisan ütköztek. A 28 éves mentőápoló beszorult. A jobb lába úgy roncsolódott, hogy csípőből amputálni kellett, a másik is súlyosan sérült. A rehabilitáció során kapott egy protézist, megtanult járni, és három hónap múlva visszatért a mentőszolgálathoz, igaz, nem autóra, hanem diszpécsernek. A mentés mint hivatás iránt volt elkötelezett. E tragikus eseménysorozat után volt lelki ereje, meg akart gyógyulni. Az ember egészének a gyógyulását átélni csodálatos volt! Elveszítettünk egy végtagot, de megmentettünk egy embert! „Life before limb" – szoktuk mondani, az élet fontosabb, mint a végtag. Az amputálás az egyik legnehezebb döntése minden traumatológusnak, hiszen a testi épség helyreállítására törekszünk. Itt életet nyertünk. Ez csoda volt számomra – nem látványos, csodálatos.

Névjegy

dr. Frenyó Sándor PhD.
A Péterfy Sándor Utcai Kórház-Rendelőintézet és Baleseti Központ ortopéd-traumatológus szakorvosa, egyetemi tanár

„1944-ben születtem Nagyváradon. Anyai nagyapámat Orosházáról helyezték oda az adóhivatal igazgatójának. Két hónapos koromban a román invázió hallatán visszamenekültünk Orosházára. Itt nőttem fel, bibliai neveltetésben, mélyen hívő családban és közösségben. Alapot, megerősítést és erőt ad nekem ez a forrás, amelyhez családom, neveltetésem révén juthattam. 1968-ban végeztem a Szegedi Orvostudományi Egyetemen, ortopédiából, traumatológiából és kézsebészetből nyertem szakképesítést. 1973 márciusa óta dolgozom az Országos Baleseti és Sürgősségi Intézetben. Meghatározó öt évet töltöttem Angliában ortopéd-traumatológusként, csípő- és térdprotézis műtéteket végeztem. Szakmailag és a betegekkel való bánásmód terén az ott látottakat példaértékűnek tartottam, így hazatérve ezt a szellemiséget igyekeztem megőrizni, továbbítani."

Emberi gyengeségnek itt helye nincs, együttérzésre, empátiára, erőre van szükség.

S a halál...?

Soha, senkit nem hagy közömbösen. Akkor sem, ha a munkánk része a halál. Rendkívül megrázó minden egyes haláleset. Együtt kell élnünk e lelkiállapottal, a következő beteg érdekében. Emberi gyengeségnek itt helye nincs, együttérzésre, empátiára, erőre van szükség. Ehhez kell egy szellemi, belső alap, amire ráépíthetünk. Egy tragédia minden részesének nehéz ez. Magunkba kell nézni: megtettünk-e mindent, ami elvárható? Ha igen, akkor nem rajtunk múlt, s tény, hogy betegeink egy részének életét nem tudjuk megmenteni.

A saját életének mulandóságát is átérzi... Hogyan merít erőt nap mint nap?

Életem ideje az Isten kezében van. Kell lennie a napomban egy félórának, amikor megállok, és kritikusan áttekintem, mit végeztem. Kérem az Úristent, hogy ha valamit elrontottam, bocsássa meg, próbálja kijavítani. S kérem, hogy készítsen fel a következő napra. Kell ez a csöndesség, ez a meghitt, bensőmbe való visszavonulás ahhoz, hogy fel tudjam dolgozni a nap eseményeit.

Naponta leteszi Tanár Úr Isten kezébe a sikert és a bánatot, betegeinek sorsát?

Ha sikerül egy protézisműtét, tudom, nem az én dicsőségem. Bejön egy beteg nyomorékon, és pár hónap múlva, a kontrollon már remekül jár. Csak hálával tudok gondolni arra az esetre, amikor egy tolókocsiban behozott hölgybetegem, miután mindkét csípőjét megműtöttem, azon évben már táncolt a szilveszteri bálon. Csodálatos élményeknek lehetek aktív részese, s ez elmondhatatlan ajándék nekem az Istentől.

Jób személyisége persze a legtöbb emberben benne lakozik. Óhatatlanul előjön belőlem is, ha egy betegemet újra kell műteni vagy elveszítjük. „Édes Istenem, ma reggel kértem védettséget, kértem a Te vezetésedet, hogy történhetett ez?" S akkor rá kell jönnöm: az Isten nem helyettem operál, gyógyít. Velem van, de az én figyelmemet, felelősségemet ez nem kisebbíti. Magammal szemben kell kritikusnak lennem, s nem az Istent vádolni. Vannak számomra is feldolgozhatatlan veszteségek, de eljutok oda, hogy kimondom: „Te tudod, Uram, miért kellett ennek így lennie, a Te akaratod legyen meg!" A választ, az elfogadást, a megnyugvást egy-egy csődre saját magunknak kell megkeresni. Istennél a megbékélést, a választ mindig megtaláljuk.

STIFNER-KŐHÁTI DOROTTYA

Örömgyógyszer

Akinek öröme van, az nem tudja magába fojtani azt.
Ujjong, dalolász, fütyörész, talán táncra is perdül. Mondja, újságolja, megosztja a környezetével. A gyógyult beteg, aki igaz orvosra és orvosságra talált, nem titkolja el örömét, hanem ajánlja másnak is az orvost, a gyógyszert. Talán még a haragosának is. A Kedves Olvasó nem egy dogmáktól körülállványozott egyház honlapját olvassa, hanem egy örömétől túlcsorduló közösség jelzéseit tanulmányozza. Lehet, hogy már megfásult a reklámok csalfa, bújtatott csapdáitól, akik azért ajánlanak például ingyenes vizsgálatot, hogy méregdrága gyógyszereket vegyenek tőlük.

Nem! Átéltük, hogy van tiszta örömhír. Van önzetlen és ingyen szolgáltatás. Ez az örömhír. A nagybetűs Örömhír, mely fogalommá vált mintegy 2000 éve. Görögül evangéliumnak mondják. Közösségünk erről az evangéliumról neveztetik evangélikusnak.

Örömszülők. Gyönyörű kifejezés, melylyel a gyermekük boldogságát, házasságát ünneplő szülőket illeti a magyar nyelv. Örömszülők, mert örülnek. Örömszülők, mert örömre szülték, nevelték gyermeküket. Örömükben sokakat meghívnak, lakodalmat rendeznek, mert az öröm igazán csak megosztva létezik. Nem véletlen, hogy Jézus Krisztus a lelki életet menyegzőhöz hasonlítja példázataiban többször is.

A templomba járás tehát nem erény, nem teljesítmény, mint ahogyan a vendégségen való részvétel sem az. A közösséghez tartozás nem megkötöttség, hanem boldog részesedés egymás örömében. Öröm[3] dimenziójához hozzátartozik az örök öröm ünneplése, várása is. Krisztus mondja: „Öröm van a mennyben az Isten angyalai között egy ember megtérésén". Hadd mondjuk most így: egy ember örömre születésén!

Jöjj, szüless örömre!

GYŐRI JÁNOS SÁMUEL
lelkész, örömszülész

http://pesterzsebet.lutheran.hu/

Gyógyulás

Szavunk gyöke, illetve gyökeleme a gyógy, gyó, „mely megvan a gyócs, gyógy, gyónik szókban és származékaikban, valamint több helynevekben. Mind hangra, mind jelentésre nézve rokon, sőt azonos a jó (bonus) melléknévvel. Dunán túl, különösen Vas és Szala megyékben rendesen hallani: gyó, gyól (jó, jól helyett). *Gyános Gyankó gyól meggyárd, gyól meghordozd a Gyutkát.* Sőt országos divatúak a hajma, jön, jöszte, jere, helyett: hagyma, gyön v. gyün, gyüttem, gyere stb. A székelyeknél pedig épen gyavúl am. javúl, azaz gyógyúl, és gyavít = javít, gyógyít…" (Czuczor Gergely–Fogarasi János: Magyar nyelv szótára, 1862–1874, CzF.)

Az Etimológiai szótár lényegében a mai vogul jomā.s-hoz hasonló szavakból kikövetkeztetett *jom3 vagy *jam3 „ősszavakból" vezeti le *jó* szavunkat, ami kétségtelenül sok munkába került, viszont a szó jelentésének lényegéhez nem vitt közelebb. Nem azért, mert a mai vogul közel harminc – 29 – egymást alig értő nyelvjárásra bomlott, inkább azért, mert a mai nyelvkutatás a magyar nyelv belső természetét nem önmagában, hanem csak a finnugor rokonságnak alávetetten vizsgálja. Ennek okáért nem tárja föl a szavainkban rejlő gazdag és sokszor több rétegű tartalmakat.

Nos tehát, ha a CzF.-ra tekintünk, akkor jól látjuk, hogy a gyógyulás szavunk alapja a gyó gyökelem, ami a jóság alapérteményét oltja az egész szócsaládba: a jóságot, finomságot a gyolcsvászonba, a gyógyulásba, a gyónásba, a lelki javulásba. Igen, mert a gyó a jó-ból jön a gyakori j–gy hangváltás által, és nagy jó történik a beteggel, ha meggyógyul. A szócsalád ily módon kiterjed, de a tartalom is mélyül: a betegség, a romlás helyébe a gyógyulás, a jó nyomul.

Épül a beteg, épebb lesz, egész/séges. Érdemes elgondolkodni *jó, ép, egész* szavainkon is.

Egyedül belőle árad a világra a jó, minden baj gyógyszere.

Ha fölidézzük ó- és újszövetségi emlékeinket, szembeötlő, hogy az előbbiben szinte mindenféle csoda akad a világ teremtéséről kezdve: a vízözön, Szodoma, az egyiptomi csapások, a szareptai özvegy fiacskájának meggyógyítása, és az özvegy ki nem ürülő lisztes edénye, olajos korsója, Jónás cethala és ricinusbokra – szóval, katonai, politikai, gazdasági, valamint ország-világra szóló meg személyre szabott csodák. Mondhatjuk, hogy mindnek a legáltalánosabb célja a teremtett világ gyógyítása volt.

Ha az Újszövetség csodáit vesszük számba, ezek is ugyanezért történtek. Az Evangélium három legnagyobb csodája a Megváltó megtestesülése, kínhalála, majd föltámadása – egybefoglalva: a világ megváltása volt.

Ha számba vesszük Jézus gyógyító csodáit, akkor hamar rájövünk, hogy se szerük, se számuk. Először nyilvánvaló, hogy ebből van a legtöbb, de hánynak számoljuk a tíz leprás meggyógyítását? Vagy azt a gyakori evangéliumi közlést, miszerint „Akik csak megérintették, meggyógyultak" (Mt 14,36). Vagy: „Nagy sokaság követte, és ott meggyógyította őket" (Mt 19,2). És: „A sokaság pedig csodálkozott, amikor látta, hogy a némák beszélnek, a nyomorékok épek lesznek, a bénák járnak, a vakok pedig látnak." (Mt 15,31) Hova soroljuk a holtak föltámasztását? A rosszéletű szamáriai asszonnyal folytatott beszélgetését Jákób kútjánál, aminek eredményeként az asszony jó útra tért, elfogadta a Megváltó kinyilatkoztatását? Vagy a víz borrá változtatását a kánai menyegzőn, ahol a vigadókat a lakodalomban elképzelhető legnagyobb bajok egyike fenyegette: elfogyott a boruk!

Ezekben és a hasonló esetekben nem arról van-e szó, hogy a Mester helyrehozza azt, ami elromlott, beteg lett, ugyanakkor fölszítja a hit parazsát? Igen gyakran így fejezi be: menj, hited meggyógyított! Még pislákolt némi hit a betegben, de magától már nemigen tudott fölizzani. Az orvos is hiába fáradozik, ha a beteg nem akar gyógyulni, a szülő, a tanító sem tud nevelni, ha a gyerekben elúrhodik a lustaság, vagy éppen a rosszaság: a jóra való restség.

A kulcsszó a jó. Mi a jó? Mi a gyógyszer?

Márk evangéliumában olvassuk: „Amikor útnak indult, odafutott hozzá egy ember, és térdre borulva előtte, azt kérdezte tőle: »Jó Mester, mit tegyek, hogy elnyerjem az örök életet?« Jézus így szólt hozzá: »Miért mondasz engem jónak? Senki sem jó az egy Istenen kívül.«" (Mk 10,17–18)

Igen, már tudjuk, a gazdag ifjút oktatta az Úr. Mégpedig arra, hogy a világ, a népek és az egyes ember létnehézségeinek egyetlen orvosa Isten, és Ő maga az orvosságunk is. Egyedül belőle árad a világra a jó, minden baj gyógyszere. Amin nem segítene a jó, ahhoz siet ikertestvére, a szép, s ha mindez kevés, akkor ott terem az igazság meg a szabadság – így örökítette meg Jézus szavait szent János apostol (8,32–34).

Hozzá képest minden „pelyva", miként Aquinói Szent Tamás mondta.

Beteg világunknak nem Istenre van-e legnagyobb szüksége a gyógyuláshoz?

CZAKÓ GÁBOR

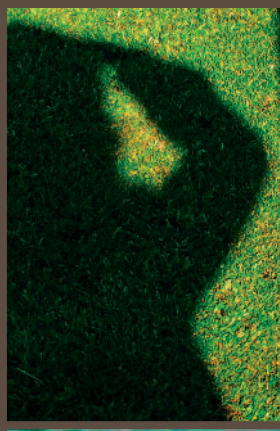

Gyógyíts meg!

Én Istenem, gyógyíts meg engemet!
Nézd: elszárad a fám
A testem-lelkem fája...
De épek még a gyökerek talán.
A tompa, tunya tespedés alatt,
Gyökereimben: érzem magamat,
És ott zsong millió melódiám.

Én Istenem, gyógyíts meg engemet!
Hiszen – nem is éltem igazában.
Csak úgy éltem, mint lepke a bábban,
Csak úgy éltem, mint árnyék a fényben:
Rólam gondolt roppant gondolatod
Torz árnyékaképpen.
Egy kóbor szellő néha-néha
Valami balzsam-illatot hozott.
Akkor megéreztem: ez az élet,
S megéreztem a Te közelléted, –
S maradtam mégis torz és átkozott.

Én Istenem, gyógyíts meg engemet.
Én szeretni és adni akarok:
Egy harmatcseppért is – tengereket.
S most tengereket látok felém jönni,
És nem maradt egy könnyem – megköszönni.

REMÉNYIK SÁNDOR

Hét évvel később

Az abortuszom után hét évvel, miután megszületett a kislányom, kezdett el mardosni a lelkiismeret-furdalás, hogy mit tettem. A lelkiismeret-furdalásból súlyos bűntudat lett, amihez társult az az érzés, hogy olyan bűnt követtem el, amire nem létezhet bűnbocsánat, sőt elkezdtem rettegni a büntetéstől. Ez a kislányom elvesztése képében ette be magát a fejembe, szinte nem tudtam úgy ránézni, hogy ne jutott volna eszembe, hogy mi lenne, ha elveszíteném.

Ez a folyamatos stressz – mint később megtudtam – két év múlva fizikai tüneteket okozott: hónapokig tartó fülzúgás, szédülés, ami miatt egy idő után meggyőződésemmé vált, hogy súlyos beteg vagyok. Ha egyik tünet elmúlt, jött a következő: hetekig tartó fejfájás, hasfájás stb. Orvostól orvosig jártam, de nem igazolódott eltérés. A fül-orr-gége szakorvos, aki elkezdte a kezelésem, vetette fel, hogy nem lehet-e esetleg valami lelki oka mindennek, nem vagyok-e folyton feszült valami miatt, mert más magyarázatot nem tud mondani. Azt mondta, hogy ne olyan stresszre gondoljak, amilyet egy-egy nehezebb napon a munkahelyen vagy valami otthoni összezördülés esetén élünk át, hanem olyanra, ami hosszú ideje foglalkoztat, és talán nem is veszem észre, hogy valójában folyamatosan gyötrődöm miatta. Ekkor állt össze a kép: rá kellett jönnöm, hogy olyan helyzetbe kerültem, amit egyedül nem fogok tudni megoldani, és csak folyamatosan lejjebb csúszom.

Letettük a terhünket, elengedtük a bűntudatot és a lelkiismeret-furdalást.

Úgy döntöttem, hogy segítséget kérek. Elkezdtem pszichológushoz járni, és az interneten rátaláltam a Terhességi Tanácsadó Központra. Itt két-három ugyanabban a cipőben járó lánnyal elkezdtük a heti beszélgetéseket. Ők pontosan tudták, miről beszélek, amikor elmeséltem az érzéseim. Eleinte furcsa volt számomra, hogy a Biblia tanításain keresztül közelítjük meg a témát, de az alkalmak során meg tudtuk fogalmazni, ki tudtuk mondani, hogy mit tettünk, hogy mennyire megbántuk mindannyian. Meggyászoltuk a magzatokat és sok sírás árán, de a végére megértettük és elfogadtuk, elhittük, hogy létezik bűnbocsánat és meg tudtunk bocsátani magunknak is, ami az elején teljesen elképzelhetetlen volt mindenki számára. Letettük a terhünket, elengedtük a bűntudatot és a lelkiismeret-furdalást.

Hosszú időbe telt, de visszakaptam a napsütés örömét, a tavaszi illatokat, a nevetést. Az életigenlésem kaptam vissza, ami hatalmas szó. Örökre hálás leszek érte!

Abortusz UTÁN

Az eltelt 60 évben Magyarországon regisztráltan közel 6 000 000 abortusz történt, így statisztikailag minden második családot érint valamilyen formában. Ennek ellenére nem, vagy nagyon keveset beszélünk róla.

Fájdalmas, nehezen megfogalmazható, körüljárhatatlannak és gyakran megoldhatatlannak tűnő állapot, ami egy-egy ilyen műtét után a nőben és családban visszamarad. Így marad a csendes tapintat. Mert nem tudunk mit kezdeni vele. Félünk, hogy sebeket tépünk fel, félünk, hogy nagyobb bajt idézünk elő, ha szóba hozzuk.

Emellett bárhová tekintünk a világban, minden azt sugallja arctalanul, de elég határozottan, hogy jól döntöttél, mert nem kockáztattad a karriered, a párkapcsolatod, a tested, a meglévő gyerekeid biztonságát. **Így a nő jogosan gondolja azt, biztosan benne van a hiba, egyedül ő érez így, és senki sem értené meg.** Ezért magában küzd, befelé sír, és fogalma sincs arról, menynyien hordják ugyanúgy ezt a terhet akár egy hete, akár hatvan éve.

Abortusz utáni szindróma: a műtétet követő, nehezen körülírható, mégis jellegzetes mentális állapot.

Az abortusz választása az első pillanatban gyakran jó döntésnek tűnhet, azonban kevesen foglalkoznak azzal, hogy a terhesség megszakítása a nő mentális állapotára milyen hatással lesz. Ismerjük a lehetséges fizikai kockázatokat, de a lelki következményekről nem beszélünk vagy elbagatellizáljuk őket. Pedig nők tömegei és egyre gyakrabban férfiak is szenvednek az úgy nevezett abortusz utáni szindrómában (PAS, Post Abortion Syndrome), ami a műtétet követő, nehezen körülírható, nagy spektrumú, mégis jellegzetes mentális állapot.

Az abortusz utáni szindróma nem mindenkinél jelentkezik, és nem ugyanolyan dinamikával. Van, akinél már a műtétet követő nap megjelenik, de van, akinél évekkel vagy évtizedekkel később egy másik traumás eset hozza felszínre. Erőssége lehet enyhe vagy nagyon intenzív. Az intenzív, éveken át hordozott lelki fájdalom gyakran testi tünetekben is megnyilvánul.

A mentális jelek a következők lehetnek: harag; bűntudat; intenzív, állandó szomorúság; depresszió; pánikbetegség; azonnali, újabb terhességre való vágyakozás vagy a lehetséges következő terhességtől való túlzott félelem; kismamák, kisgyermekek közelében kényelmetlenség vagy ellenük irányuló bántó gondolatok. A következő terhességnél megjelenő állandó szorongás amiatt, hogy meghalhat a baba, vagy fogyatékkal születik, így nyerve büntetést az abortusz miatt.

A viselkedésbeli és testi tünetek lehetnek: gyakori sírás; frigiditás; évforduló-reakciók; meglévő gyermek nem megfelelő ellátása vagy túlzott gondoskodás, féltés; alvásproblémák; drog-, és alkoholfüggés. Az abortuszon átesett nőknél négyszer nagyobb az öngyilkossági gondolatok és kísérletek száma azokhoz képest, akik nem estek át terhességmegszakításon.

Különösen kiemelendő posztabortív tünet a meglévő gyermekhez való kötődési probléma. Ekkor attól fél a szülő, hogy elveszíti őt büntetésként az abortusz döntése miatt, így nem tud egészséges anya–gyermek kapcsolat kialakulni. Ha ezt nem kezelik, akkor ennek hatása a felnövő gyermek kapcsolatteremtési képességét jelentősen befolyásolja.

A gyógyulás útja mindenképpen a tünetek felismerése és a hallgatás megtörése. Magyarországon a Kiáltás az Életért Egyesület budapesti Terhességi Tanácsadó Központjában dolgozó szakemberek egy bibliatanulmányozáson alapuló, kidolgozott módszer szerint segítik az abortusz utáni traumában lévő nőket a helyreállásban.

Egyértelműen felismerhető, hogy a fel nem dolgozott sérülés következményei gyűrűznek generációról generációra és sebzik meg a következő nemzedéket. Emiatt is nagy szükség van arra, hogy az érintett nyíltan szembe merjen nézni múlttal, és tudja azt, van gyógyulási lehetőség, akár ő döntött a műtét mellett, akár kényszerítették.

Kiáltás az Életért Egyesület, Terhességi Tanácsadó Központ:
lelki és gyakorlati segítségnyújtás nem kívánt terhességben és abortusz után.
Cím:
1065 Budapest,
Nagymező u. 49. 1. em. 1.
Telefon:
06 70 225 2525 (24 órában)
E-mail:
info@terhessegkozpont.hu,
tanacsadas@freemail.hu
Honlap:
www.terhessegkozpont.hu

Téboly és terápia

Keresztyén pszichiáter vagyok, és szakmai pályám végén elvállaltam – akkor még működött a Lipótmező, az Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézet – azoknak a pszichiátriai betegeknek a gyógyítását, akiknek a betegsége a vallásos, spirituális tartalmakkal keveredett. Így jött létre a Vallászlélektani Pszichiátriai Osztály.

Ki foglalkozzon ezekkel a nagyon megzavarodott emberekkel, ha nem egy hívő pszichiáter? A papok nem tanulnak klinikai pszichológiát – diagnosztikát és terápiát –, pedig úgymond lelkészek. Az orvosok, pszichiáterek, klinikai pszichológusok tanulmányaik során évtizedekig vallásellenes ideológiai indoktrinációban részesültek, és a képzés csak nagyon lassan változik. Így ezeknek a betegeknek a megértése, ami a munkájuk alapja lenne, nem teljesül. Vallászlélektani oktatás nincs.

Belevágtunk, és a feladat nagyon nagynak és nehéznek bizonyult. Hogyan értsem meg és segítsem a buddhistát, a munistát, a különböző ezoterikust és a keresztyén nagyvallások és a különböző szekták stb. képviselőit – ráadásul együtt, egy osztályon? A betegeink első dolga volt, hogy ideológiai, teológiai vitákat, háborúkat kezdtek egymás ellen. Hogyan értsük meg, hogyan segítsünk és ne romboljuk egymást? És egyáltalán mi az a spiritualitás, amelyik mindegyikük életében fontos szerepet játszik?

Lehet-e valamilyen közös nyelvet találni, amelyen megértjük egymást, és amelyen a lélektani pszichoterápiás munka is végezhető?

Kikerülhetetlen alapfeladatunkká vált így egy lehetőség szerint maximálisan **leegyszerűsített közös nyelv, fogalom- és értékrendszer alapjainak kimunkálása,** ami egy egyszerű, általános érvényű vonatkoztatási rendszerként használható. Ennek mindenki számára valamennyire érthető fogalmakból kellett állnia, hogy a legegyszerűbb és a legtorzultabb szemléletűek is meg tudják érteni. Ezt az életfilozófiák egyeztetésének szintjén természetesen nem lehetett megvalósítani.

Úgy véltük, hogy még a legegyszerűbb vagy legösszezavarodottabb betegnek is emberi joga a spiritualitás érzékelése, ezzel valamilyen kapcsolat létrehozása. Nem bonyolult teológiai, filozófiai, vagy nagy műveltséget kívánó integratív rendszert akartunk tehát kialakítani, hanem a minimumra redukáltat. Azt a munkamódszert választottuk célunk elérésére, hogy a vallások és a spiritualitásra vonatkozó eltérő felfogások fogalmai között a közös nevezőket kerestük. A kezelések során néha éles viták tüzében alakultak ki azok a sarokkövek, amikben meg tudtunk végül is egyezni, és melyekre a továbbiakban építkeznünk lehetett.

A beszélgetések során *két fő gyökértényezőt találtunk:* Az egyik az **emberképünk lényegére,** a minket mozgató fő törekvésre vonatkozott, a másik az **értékrendünkre.** A legbelsőbb hajtóerőkre vonatkozóan a legközösebb nevezőt az ember belső és külső életében egyaránt megnyilvánuló **fejlődésvágyban és közösségérzés szükségletében** találtuk meg. Nincs olyan ember – állapítottuk meg –, aki ne akarná, hogy külső vagy belső világában valami jobb legyen. Értékrendünkkel kapcsolatban pedig tetteink és minden viselkedésünk értékmérőjének a segítést, a fejlesztést, a közösségi hasznosságot találtuk, és tettük gyakorlattá az osztályon. **A két gyökértényező lényege a szeretetben integrálódik.** A szeretetre már *Platón* úgy tekintett, mint a legfőbb egyesítő, integratív erőre. A spiritualitás legegyszerűbb alapfogalmaiban ezzel, úgy éreztük, olyan utat találtunk, amiben „még a bolond se téved el." (Ézs 35,8 – Károli)

Ezt követően beszélgetéseink lényege nem arról szólt, hogy egy kérdést hogy lát keresztyén vagy buddhista felfogás szerint valaki, hanem arról hogy az segít-e, fejleszt-e valakit. A szeretet, az igazi empátia csak egymás megértésén, elfogadásán keresztül alakulhatott ki. A *lényegre redukáltság* keresésére törekedtünk, és a másodlagos, a részletkérdések útvesztőinek csapdájába nem kívántunk belebonyolódni, mert erre a teológiai képzettségünk sem volt megfelelő, a lényegtől pedig eltávolítottak. A kérdések, a problémák megfogalmazódását viszont kifejezetten támogattuk, de azokat a viták helyett kifejezetten a jelen helyzetünkre vonatkozóan, a meghatározott alapkoordinátáink szerint elemeztük.

Osztályunkon úgy tapasztaltuk, hogy a spiritualitás legnehezebb része a mindennapi, hétköznapi életben való kifejeződése, megnyilvánulása. Tapasztalatunkat összegezve: úgy találtuk, hogy a spiritualitás lényegének gyakorlati alkalmazása betegeink gyógyulását jelentősen segítette.

DR. SÜLE FERENC

A lelkigondozás útjai és tévútjai

A lelkigondozás a pszichoterápia egyik speciális ága. A pszichoterápia, ha nem képes megszüntetni a pszichés zavart, legalább azt igyekszik elérni, hogy a páciens érezze jól magát, szabaduljon meg a bűntudattól, nőjön az önértékelése. A bibliai lelkigondozó ezzel szemben tudja, hogy gondozottjának nem a bűntudattól kell megszabadulnia, hanem a bűn hatalmától. A lelki zavarok gyökerei mélyebbre nyúlnak, mint amit a világi tudomány vagy segítő eljárás észlelni tud. Ennek a szemléletnek az a hitbeli meggyőződés az alapja, hogy Istennek a Bibliában olvasható kijelentése igaz.

Az Édenkertből kiűzött embernek Istennel, az Élet Forrásával szakadt meg a kapcsolata, amikor a jó és gonosz tudásának (az erkölcsi megítélésnek) a fájáról evett. Az Istentől való elszakadás következménye az emberek életében az önzés, gyűlölködés, gonosz tettek, hazugság, betegségek, végül a biológiai halál.

Az emberi természet romlása egy természetfölötti tragédiában gyökerezik. Ezért a „gyökeres" megoldást is a természetfölötti világban lehet megtalálni: az Istennel való megbékélésben. **A bibliai lelkigondozás mélyebb célja ezért az, hogy a gondozottat közelebb segítse Istenhez:** ha nem ismeri Őt, akkor ismerje meg, ha már ismeri (mert újjászületett keresztyén), akkor legyen szorosabb és mélyebb a kapcsolata Vele. Ezzel megalapozza a konkrét lelki vagy társkapcsolati problémáinak is a valódi (nem csak tüneti) megoldását. A pszichiátria és a pszichológia (a pasztorálpszichológia is) a természetes világ határain belül képes tevékenykedni és hatni. Az embernek azonban természetfölötti segítségre van szüksége, mert alapvető problémái (pszichés és társkapcsolati zavarai) is természetfölötti eredetűek.

A pasztorálpszichológia (ami a pszichoterápia egyik ága) nem azonos a bibliai lelkigondozással. A szemléletére az a nézet jellemző, hogy a Biblia csak az üdvösség kérdésében ad elégséges eligazítást, lelkigondozói kérdésekre nem válaszol, ezért szakmai okokból világi mintákat kell követni.

Vallom, hogy az Istentől ihletett teljes Írás megajándékoz minket mindazzal, „ami az életre és a kegyességre való" (2Pt 1,3). Nemcsak a kegyességre, hanem az életre is, így lelki és társkapcsolati problémáinkra is.

A pszichoterápia műveléséhez pszichiáteri vagy klinikus pszichológiai diplomára van szükség, a bibliai lelkigondozáshoz újjászületett keresztyénnek kell lenni, aki alapos bibliaismerettel rendelkezik, és gondosan ápolja Istennel és embertársaival való kapcsolatát. Ezen túl hasznára válik, sőt a szolgálatát is segíti, ha pszichológiai és teológiai műveltségre is szert tesz.

Az egyik tévút a rajongás: Higgy és minden lelki problémád megoldódik! Ha nem javul az állapotod, akkor kicsi a hited. Istent valamiféle földöntúli szolgáltatónak gondolják. A felfűtött érzelmi állapotot összetévesztik Isten Lelkének jelenlétével. Az alapkérdés ez: Isten szolgál engem, vagy én szolgálom Őt?

A hit nem önszuggesztió, hanem bizalom Istenben. Tudom, hogy Isten jó:

– akkor is, amikor a betegség rossz és nem múlik el;
– akkor is, amikor az öregségtől szenvedek;
– akkor is, amikor nem szűnnek meg a családi zűrök;
– akkor is, amikor kilátástalan az anyagi helyzetünk;
– akkor is, amikor féregnek érzem magam;
– akkor is, amikor ismételten visszazuhanok ugyanabba a gödörbe (bűnbe, kétségbeesésbe, depresszióba).

A másik tévút: hívő élet emberi erővel. Élj a bibliai elvek szerint, mert akkor minden rendbe jön! A probléma és a megoldás a viselkedés szintjére korlátozódik. A probléma keletkezése és a gyógyulási folyamat is eszerint kívülről befelé halad: a viselkedéstől a személyiség mélyebb rétegéig. Természetesen a bibliai lelkigondozó is adhat ilyen tanácsokat, de segítő tevékenysége – éppen a Biblia alapján – az ellenkező utat követi: belülről kifelé halad. **Először az ember szívének kell megváltoznia ahhoz, hogy Istennek tetsző életet éljen.** Az ember megváltozásának útja a bibliai lelkigondozás szerint is bűneink felismerésével és megvallásával kezdődik. De ebben a felismerésben az értünk önmagát feláldozó Jézus Krisztussal – a Megváltóval – találkozik az Istent kereső ember, és nem a bíróval, aki nagyon magasra helyezi az erkölcsi mércét, amelynek nem képes megfelelni.

Vallom, hogy az Istentől ihletett teljes Írás megajándékoz minket mindazzal, „ami az életre és a kegyességre való" (2Pt 1,3).

Az első lépés: felismerem és beismerem, hogy a magam erejéből nem tudok megszabadulni a bűntől és Istennek tetsző életet élni; szükségem van Isten kegyelmére, amiben Jézus Krisztus áldozatáért lehet részem.

Erre a döntésre – hogy önmagamtól Istenhez fordulok – épül az Istent és embereket szerető, jótettekben gazdag keresztyén élet, ami belülről kifelé (a hittől a cselekedetek felé) építkezik. A keresztyén ember, aki új szívet kapott Krisztusban, nem önmaga körül forog, hanem a Krisztus ismeretéért (a vele való személyes kapcsolatért) háttérbe szorít minden más értéket és arra törekszik, hogy felismerje és betöltse a vele együtt élő emberek alapvető szükségleteit. Rájön: „Nagyobb boldogság adni, mint kapni" (ApCsel 20,35). Ezt a „Pál-fordulatot" nem viselkedésterápiás gyakorlatok idézik elő, hanem Isten Igéje, amit a Szentlélek tesz hatékonnyá az ember életében. Az Ige az ember szívét (értékrendjének centrumát) célozza meg. A megváltozott szívből fakad az Istennek szentelt élet: a lelki tisztaság és a jó cselekedetek. Nem azért teszem a jót, hogy Isten elfogadjon, hanem azért tudok jót tenni, mert Isten elfogadott, azaz közösségben élek Vele.

A bibliai lelkigondozás keretében adhatunk akár olyan tanácsokat is, mint a viselkedést alakítók. Sőt alkalmazhatunk pszichológiai technikákat is. Ha szükséges, bevonhatunk képzett pszichoterápiás szakembert is, de mindig szem előtt kell tartanunk, hogy küldetésünk arra szól, hogy a ránk bízottakat Istenhez segítsük közelebb. Ne elégedjünk meg a viselkedés formálásával, hanem segítsük elő a szív megváltozását, hogy a *„kő*szív" (amely nem tud megbocsátani, nem képes a társát megérteni, nem akar kilépni én-központúságából stb.) helyett *„hús*szívet" kaphasson a lelkigondozott, amely nem a maga javát nézi, hanem megértő és megbocsátó (Ez 36,26).

DR. PÁLHEGYI FERENC

Fotó: Révészné Bellai Csilla

Új élet a gyógyulás után

A gyógyuláshoz vezető úton végighaladni rendkívül nehéz megpróbáltatás, ugyanakkor a szenvedés és a halálközeli érzés megszűnése, az egészség teljes vagy részleges helyreállása valóságos csodát jelent az ember életében.

A betegség alatt sokan fogadkoznak, hogy másképp fognak élni, ha meggyógyulnak. Az életmód sikeres megváltoztatása roppant fontos, hiszen védelmet jelenthet az újbóli megbetegedés ellen. Fogyással, több mozgással, legalább napi hatórás nyugodt alvással, a gyógyszerek pontos szedésével, kiegyensúlyozott napi életvitellel sokat tehetünk a visszanyert egészség megőrzése érdekében. Nagyon fontos kérdés viszont, hogy tudunk-e változtatni életünk során kialakult rossz természetünkön? Ide tartozik például türelmetlenségünk, makacsságunk, hitünk abban, hogy mindent meg tudunk oldani a magunk erejéből. Ha a gyógyulás részleges – azaz nem tér vissza korábbi erőnléti állapotunk –, úgy érezhetjük, feleslegessé váltunk, hiszen nem tudjuk ellátni eddigi feladatainkat. **Ebben a roppant súlyos helyzetben kihez fordulunk kétségeinkkel, kérdéseinkkel?** Kezelőorvosunkhoz? Az ágyunkhoz lépő nővérhez vagy ápolóhoz? Lelkészünkhöz? Esetleg egy családi imaközösségben tárjuk fel szívünket Istennek és egymásnak?

A gyógyulás folyamata többet jelent szervezetünk regenerációjánál: a lelki újjászületés lehetősége rejlik benne. Szeretnénk-e igazán meggyógyulni? A tapasztalat szerint lelki felépülésünk, természetünk megváltoztatása reménytelen, ha a saját erőnkre támaszkodunk. Krisztusba vetett élő hittel, az ő kegyelméből viszont mindez lehetségessé válik.

Adjunk hálát betegségünkből való szabadulásunkért, de könyörögjünk a lelki gyógyulásunkért is! Ebben a folyamatban nagy segítséget nyújthat az a beszélgetés, amelyet Jézus Nikodémussal folytatott:

„Jézus így felelt: Bizony, bizony mondom néked, ha valaki nem születik víztől és Lélektől, nem mehet be az Isten országába" (Jn 3,5). **Víztől születni azt jelenti: eljutni a bűnbánatig.** Jézus által – aki értem is meghalt a kereszten – bűnbocsánatot kaphatok. Mit jelent Lélektől születni? Azt, hogy amennyiben hittel elfogadtam bűneim bocsánatát, teljes egészében Istenre bízom magam: tegyen velem azt, amit akar! Minél jobban engedelmeskedem, annál inkább betölt az Ő Szentlelkével. Ez adhatja meg azt az újjászületést, amely a régi természetet megváltoztatva új életet jelent a gyógyulás után.

DR. KOCH BÉLA
A szerző háziorvos

Fotó: Révészné Bellai Csilla

Gyógyít-e az imádság?

A gyógyító Jézus Krisztusban hiszek, de a gyógyító erejű imádságban nem. Nem hiszem azt, hogy az imádság a hívő ember kényszerítő eszköze, amivel Istent arra lehet rávenni, hogy ő is azt akarja, amit én.

Az imádság nem gyógyszer, hanem beleolvadás Isten akaratába. Ahhoz segít, hogy én elfogadjam azt, amit ő akar. Hiszen ő teremtett és ő tudja, hogy számomra mi a legjobb. Az imádság nem akarat*átvitel* az Istenre, hanem akarat*átvétel* az Istentől. Hiszek abban, hogy Isten minden betegséget meg tud gyógyítani, hatalmasabb minden betegségnél, és azt is hiszem, hogy az ember életét nem a véletlenek sora kormányozza, hanem a teremtő Isten.

Sokszor rá kell ébrednünk, hogy a tünet, a fájdalom fontos eszköz Isten kezében. Ez mutatja a bűn súlyát, visszatart a rossztól és odaűz a nagy gyógyítóhoz, Jézus Krisztushoz. Tudatosítja bennünk, hogy nem csupán egy csodás tünetmentesítésre van szükségünk, hanem szüntelenül Isten kegyelmére vagyunk utalva. Ha egy karizmatikus gyógyító csak a tünet ellen harcol, nem biztos, hogy Isten akarata szerint cselekszik, mert nem a harmóniát állítja helyre, hanem csak a következményt akarja megszüntetni, mint Ádám és Éva a fügefalevelekkel.

Mi a gyógyulás? Ha a betegség a bűn következménye, a bűn pedig törvényszegés, akkor a gyógyulás az ember életében a törvényszerű rend és harmónia helyreállítása. Az orvos, amikor gyógyít, lényegében nem tesz mást, mint hozzásegíti szervezetünket, testünket a biológia törvényszerűségeihez. A gyógyulásban nekünk is nagy részünk van. *Démokritosz,* a jeles görög filozófus több mint 2500 esztendővel ezelőtt arról panaszkodott, hogy „az emberek az istenekhez könyörögnek egészségükért, de azt, hogy ezért ők maguk is tehetnek valamit – nem tudják". Az orvostudomány a külső kórokozókat rendre legyőzte a történelem során. **Úgy tűnik, hogy az önpusztítás ellen nincs orvosság.** Isten hatalma képes minden betegséget meggyógyítani, de az is igaz, hogy amit emberi erő képes végrehajtani, ahhoz Isten nem rendel mennyei hatalmat. Vajon Isten megszünteti-e a betegség tüneteit akkor, ha mértéktelenül, hitetlenül éljük az életünket (Tit 2,12)? Ha így volna, akkor felelőtlenségre nevelne minket.

A betegség a természet erőfeszítése, amellyel igyekszik megszabadulni a szervezet az egészségi törvények áthágása folytán előállott rossztól. Betegség esetén az egészségre ártalmas körülményeken változtatni kell, a rossz szokásokat elhagyni, majd támogatni az emberi szervezetet, hogy helyreállítsa a megfelelő állapotot. Ha Isten csodatevő hatalma minden betegséget megszüntetne azoknál, akik ezt kérik, akkor a Lélek ajándéka önpusztításunkat segítené.

Egy halálos kórral küzdő ember is lehet Krisztus által meggyógyult ember.

A gyógyítás ajándékát nem a csodaváró keresztyén kapja, hanem az az ember, aki keresi Isten életünket átalakító törvényszerűségeit. Így egy halálos kórral küzdő ember is lehet Krisztus által meggyógyult ember, de egy testileg teljesen ép ember is lehet halálos beteg. **Isten nem a bűn által tönkretett szervezetünknek akar örök életet adni, hanem a Szentlélek által bennünk megszületett új embernek.** Erről tanította a korinthusiakat Pál apostol (2Kor 5,1–9).

Jézus soha nem gyógyított meg senkit sem akarata ellenére. Az ima arra szolgál, hogy kinyíljon a szívem, értelmem Isten akaratának megértésére. Hit által nemcsak meggyógyulni lehet, hanem azt is meg lehet tanulni, hogy betegségeinket hogyan kell hívő ember módjára hordoznunk. Az imának nem az a célja, hogy elhitesse velünk, hogy nem vagyunk betegek, hanem az, hogy bízni tanítson Jézus Krisztusban. A hit általi gyógyulás nem mindig testi gyógyulást jelent, de mindig azt jelenti, hogy hittel tudom elmondani, megvallani: „Azt pedig tudjuk, hogy akik Istent szeretik, azoknak minden javukra szolgál" (Róm 8,28).

SZIGETI JENŐ

Orvosi hitvallások

Dr. Réti Csaba gyermek fül-orr-gégész

1968-ban végeztem az orvosi egyetemet, 1994-től 2009-ig én lehettem a Magyarországi Református Egyház Bethesda Gyermekkórházának osztályvezetője. A kis gyermekekkel való foglalkozás nagy türelmet, empátiát igényel, szüleiket nagyon sokszor állítjuk választút elé, amikor az egészségügyben is ható hitek és tévhitek útvesztőibe kerülnek. Minden esetben kis betegeim érdekeit tartom szem előtt. Kezelőmben a kereszt a falon nagyon sok páciensem és szülei szimpátiáját váltotta ki. Sajnos, a TV riportere csak felvette a képbe, de az adásban a kereszt már nem volt látható. Nyugdíjasként dolgozom, alapelvem: „hittel és becsülettel az utolsó percig".

Dr. Tolnay Lajos szülész-nőgyógyász szakorvos

„Doktoroknak se hívassátok magatokat, mert egy a ti doktorotok, a Krisztus" (Mt 23,10 – Károli)

Át kell értékelnem gyógyító tevékenységemet Jézus orvosi működése fényében. Nem megy el közömbösen a beteg és elesett mellett, nem tesz különbséget származásuk, bőrszínük, ideológiai hátterük alapján, jóllehet nyilvánvalóvá teszi, hogy elsősorban Izráelhez küldetett. Kész konfliktusokat vállalni azokkal, akik a hivatalt képviselik és fegyelmit adnak neki a szombati gyógyítások miatt. Időt és fáradságot nem kímélve, saját fáradtságát háttérbe szorítva gondozza a lelket, hol egy idegen, bűnös asszonnyal beszélgetve a kútnál, hol éjszakába nyúlóan

fejtegeti az újjászületés titkait egy értelmes fickó számára. Figyelmes a betegei iránt: meghallgatja őket és érdekli, hogy mit szeretnének elérni; sántikálás nélküli járást, erős kezeket, rohammentes, fájdalmatlan, nem vérző állapotot vagy teljes látást? Sokan hálátlanul élvezik a gyógyulásukat, néhányan visszatérnek Hozzá és teljes életet nyernek. Meglepő, menynyire eszköztelenül végzi a munkáját. Nincsenek csipogó, villogó, tűéles képet adó műszerei, vannak viszont kard élességű szavai, érintés és megbocsátás az eszköztárában. Szeretnék egyre jobban hasonlítani a Mesteremre!

Dr. Cserháti Péter sebész, traumatológus, mozgásszervi rehabilitációs szakorvos, az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet főigazgatója

„A baleseti sebészet azért szép hivatás, mert végzése során a férfi is átélheti a szülés élményét." 1981-ben fogalmazott így Manninger Jenő professzor úr, az Országos Baleseti Intézet akkori főigazgatója egy ünnepi beszédben.

Sikertelen felvételi után, műtőssegédként hallottam ezeket a – pályaválasztásomat is eldöntő – szavakat. És valóban, én is többször részese lehettem a teremtés csodájának. Abban, ahogy az összetört, véres, majd az intenzív osztályon kötések és csövek által deformált testben ismét felragyog a lélek fénye, és megadatik az új kezdés lehetősége.

Persze más ez a „szülés". Nem csak az „anya", a baleseti sebész küzd a sérültért, hanem vele együtt az asszisztensek, a nővérek, a terapeuták.

És másként cseng utána a kérdés is: „Mi lesz a gyerekből?" Mert hiába a sürgősségi ellátás túlterhelt szakembereinek igyekezete, ha a sérülést, szívinfarktust vagy agyvérzést túlélt beteg megfelelő utókezelés híján mégsem tud élni a visszakapott lehetőséggel.

A hazai munkaerőpiacon nincs sok keresnivalója a nem rehabilitált embertársunknak. Marad neki – ha van – a túlterhelt család, a járadékos lét. S jelentkezik orvosánál, hogy mégis inkább amputálják le visszavarrt karját, mivel úgy magasabb rokkantnyugdíjat remélhet.

Az „újjászületettekről" is gondoskodnunk kell. Ezt szeretnénk az alapítandó evangélikus, rehabilitációs kórházban is végezni.

Dr. Bajtsi Miklós pszichiáter

Fiatalkorom félelmei hozták a kérdést, hogy élhetném az életem másképp. Azután kikerülve az egyetemről, elkezdve szakmai pályafutásomat a „nagy magyar pszichiátriában", miután fennakadtam néhány, a keresztyén hitem és a szekuláris pszichológiai iskolák közötti világnézeti különbségen, ismét felmerült a kérdés, hogy lehet a hivatásomat másképp gyakorolni, hogyan lehet Isten útján segíteni a lelki szenvedőnek. Hogyan segíthetek megtanulni nekik másképp gondolkodni, érezni, látni a világot és önmagukat? Hogyan lehet nem erőből, hanem kegyelemből élni? Hogyan lehet a másképp gondolkodást bevállalni, a saját utat megtalálni? A válaszokat keresve, nem (csak) a láthatókra nézve, néhányukat megtalálva, de tovább kutatva, a Kezdettől Fogva Valóba kapaszkodva közreműködöm a gyógyulásban, magam is változva a segítségkérő változásában.

Dr. Győri József gyermekorvos

Egyedül Isten képes gyógyítani, Ő az egyedüli gyógyító, aki mindig az egész emberrel (test, lélek és szellem egységével) foglalkozik, és minden szinten teljes helyreállást képes adni. Jézus Krisztust követő orvosként minden egyes páciens vizsgálatakor, kezelésekor tisztában lehetek ezzel a felszabadító igazsággal, hogy mi is a valódi munkamegosztás: én a tudomány mai ismeretei és a szakma szabályai szerint lelkiismeretesen teszem a dolgomat, diagnosztizálok és kezelek, a gyógyítást pedig Ő végzi, a gyógyulás Tőle jön. Emellett hiszem, vallom és tapasztalom, hogy Ő az évezredek során nem változott; manapság is végzi a természetfeletti módon való, csodálatos gyógyító munkáját is.

Dr. Széchey Rita szemorvos

Kezeltem sokakat, és volt, amikor engem kezeltek. Operáltam sokakat, és volt, amikor engem operáltak. Isten gyógyító hatalma mindig jelen volt, enélkül nem jön létre helyreállás. Ez sokszor hétköznapi, a tankönyvekben

leírt módon és tempóban zajlik, de többször átéltem, hogy Isten szeretete felülírja a várható gyógyulási időtartamot, túlélési százalékot, és különleges, csodálatos helyreállást ad.

Dr. Győri Józsefné dr. Drenyovszky Irén gyermekorvos

Salus Aegroti, Suprema Lex Esto

A beteg üdve a legfőbb törvény – olvasható az I. sz. Gyermekgyógyászati Klinika előadójában a tábla fölött. Ez a betegekkel foglakozóknak szóló, Hippokratésznek tulajdonított felszólítás is kifejezi, hogy célunk, az egészség, több összetevőből áll.

Isten az embert saját képére, hasonlatosságára teremtette, képességgel arra, hogy Vele és embertársaival jó kapcsolatban lehessen. Élőlények vagyunk, akiknek teste, lelke (pszükhé), szelleme (pneuma) van. A bűneset óta minden síkon sebezhetőek vagyunk. Bárhol van a megbetegedés elsődleges góca, a szoros kölcsönhatás miatt az egész személy szenved.

Így érthető, hogy a gyógyulás is akkor teljes, ha minden síkon megtörténik, és Isten dicsőségére hálát tudunk adni érte.

Orvosi pályára az ösztönzött, hogy szerettem volna minél többeknek segíteni a betegségek elkerülésében, vagy ha már attól szenvednek, a gyógyulás érdekében. Gyermekorvosi munkám 54 éve során tanúsíthatom, hogy ISTEN A GYÓGYÍTÓ. Ő segít abban, hogy észrevegyük a bajt (fájdalom, legkülönbözőbb tünetek, kórelőzmény), és megtaláljuk az okát. Isten adja a bölcsességet, lehetőséget, a segítők csapatát a kezeléshez, és Ő adhat teljes gyógyulást.

Baj, ha a beteg nem érzi, hogy segítségre szorul, vagy rossz helyen keresi a gyógyulást!

Az imának óriási jelentősége van családban, gyülekezetben, a kezelők körében és a beteg részéről. Megtapasztalhatjuk az idejében jövő segítséget, amiről Isten dicsőségére, mások bátorítására jó, ha számot is adunk.

Nagy szomorúság, ha valaki nem gyógyul meg. Az is elkeserítő, ha halálos betegségből meggyógyul egy gyermek, és felnőve elrontja az életét. A természetgyógyászati praktikákhoz kapcsolódó okkultizmus megfertőzheti gyermekeink lelkét, és az ilyen betegség kezelésére alig vagyunk felkészülve.

Jó, hogy gyermekeink tanulhatnak hittant, sőt a médiában is találkozhatnak Jézus Krisztussal mint Megváltójukkal. Őbenne sok gonosz ellen kaphatnak ellenállóképességet.

Dr. Falus András Széchenyi-díjas immunológus, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja

A hitvallás és a hitem megvallása számomra nem ugyanazt jelenti. Utóbbi egyfajta nagyon nagy felelősséget jelentő „kibeszélés" egy rendkívül mély intimszférából, megnyilatkozás egy olyan kapcsolatról, ami az Úristen és köztem emberi értelemmel felfoghatatlanul személyes. A „neveden szólítottalak" szavak Ézsaiás könyvében telibe találtak, miszerint én személyesen, én, aki egyedi vagyok, mint a világon mindenki más, én ezzel az elképesztő, örökkévaló, tökéletesen hatalmas Mindenhatóval kapcsolatba kerülök, és énrám figyel. Ez a mi kettőnk ügye. Ugyanakkor ezt a megnyilatkozást, bármennyire is hiteles vagyok, nagyon el is lehet rontani. Volt egy öreg református lelkész ismerősöm, Hős Gézának hívták, aki a következőket mondta: „Édes fiam, nem kell senkit gyomorszájon evangelizálni." Legyen az ember viselkedése, hangja, gesztusa, spontaneitása, még a hülyeségei, bűnei is olyanok, hogy mind az ő emberi arcát mutassák.

Megadatott nekem a befogadóképesség, és talán valamelyest az átadóképesség lehetősége is. Hitem fölülről, kívülről jön, nem én alakítottam ki, csak a felém nyújtott kezet fogadtam el. Nagyon nehéz elfogadni, nagyon nehéz az embernek úgy fölemelnie a kezét, hogy az ne védtelenséget jelentsen, hanem épp az ellenkezőjét: védettséget. A föltett és felfelé fordított kéz egyúttal kinyitott tenyeret jelent, amibe valamit bele is lehet helyezni. Én kegyelemnek érzem, irgalomnak és kiválasztottságnak azt, hogy ezt megkapom.

Pál azt írja a Rómaiakhoz írt levélben, hogy aki Istent szereti, annak minden javára válik. És utána van még két döbbenetes sor, amit nem szoktak idézni, nevezetesen az, hogy azok számára, akiket erre az Isten elhívott. Egynek megnyílik a füle és a szíve, a másiknak nem. Ezt nem értjük. Szerintem valahol mindenki megkapja az esélyt arra, hogy a szeme lássa, a füle hallja, a szíve érezze a kegyelmet, amit én megkaptam, amiért nem magam dolgoztam meg. Csak átjöjjön az, amit át kell adnom.

Persze az emberi közvetítés nem nélkülözhető. Óriási emberi- és hitélményünk Erdélyben esett meg velünk, ahol megismerkedtünk egy idős lelkésszel, Visky Feri bácsival, akinek a modolya, a kedvessége, a humora, a közvetlen tegező viszonya az Istennel, nem tudom jobban kifejezni magam, nekem és nekünk a feleségemmel annyira, de annyira tetszett. Behívott bennünket ebbe a világba az a kedves közvetlenség, az a tiszteletes mély hit, az a sok kedves vidámság, az öröm kinyilvánítása és az átadottság misztériuma, hogy ezt a kapcsolatot életem egyik legnagyobb ajándékának élem meg azóta is. Ez is adatott.

Ezek hihetetlenül intim élmények, de kívánom másoknak is ezt a bizonyosságot. Erről nem lehet „racionális" érvekkel meggyőzni valakit, ezt a föntről lenyújtott kezet, ezt a végtelen kegyelmet személyesen kell meg- és átélni. Hangsúlyozom, nem azt állítom, hogy az Istent kereső, Istent szerető és befogadó embernek könnyebb az élete. Nem, egyáltalán nem könnyebb, néha éppen sokkal nehezebb. Csak azt gondolom, hogy nincs egyedül, és aki mellette, vele van, az maga az élő, leghatalmasabb Szeretet.

Csodák pedig…?!

Kortársaink – hacsak nem az újpogányság képviselőivel van dolgunk – a „csoda” szó hallatán tágra nyitják szemüket és elmosolyodnak. Így tiltakoznak legszelídebb módon minden transzcendenssel szemben. Ezt az elutasító magatartást nem elégséges a mögöttünk hagyott több mint két évszázad szellemtörténeti, ideológiai vonulatának hagyatékaként magyarázni, a helyes értékeléshez a jelen generáló okait is szükséges szemügyre venni.

A természetes környezettől távolodó, beton- és üvegrengetegbe záródó, talmi mintakövetésre késztetett rohanó életmódunk a bámulatos emberi produktumokra szűkíti figyelmünket. A technológiai forradalom pedig már azon szorgoskodik, hogy miképp tudna

Az igazán nagy csoda azonban, amely az egész teremtettség sorsára kihat, Jézus Krisztus műve.

Fotó: Révészné Bellai Csilla

minket a valóságostól elrugaszkodó, emberi fantázia által kreált virtuális világ részeseivé tenni.

Nem nehéz ügy tömeget hangolni, ha valami vagy valaki ellen irányul a manipuláció. Megtette ezt hazánk egykori nagy befolyású pszichológusa is, aki keresztyéneknek szánt fricskával így tanította csodálóit: „Nem az isten teremtette meg az embert, hanem az ember teremtette meg az istent". A pszichologizált ember pedig gondolkodás nélkül magáévá teszi a szentenciát: „Csodák pedig nincsenek".

Legyünk önkritikusak is! Mi, keresztyének, azt az erőt, amivel a világra hatni lennénk hivatottak, elveszítettük, mert magunk is a világ szellemi befolyása alá kerültünk. **A racionalizmus zöld utat kapott a protestáns teológia egy vonulatában is.** Ezáltal az Isten kinyilatkoztatását, a Lélek által ihletett Igét a „szajha ész" (Luther) kontrollja alá helyeztük, legendává degradálva Isten csodás beavatkozásait a mindenségtörténet idővonalán.

Sokszor érezzük úgy, hogy az igehirdetés elveszítette prófétikus karakterét és erejét, s a prédikátor retorikai képességét minősítő esszévé, jobb esetben moralizálássá laposodott. De még ez utóbbi jövője sem garantált, hiszen már kitapintható a neoliberalizmus eszmeileg legalizált szabadosságának benyomulása a keresztyén teológiába, etikába.

A kérdés komoly: Léteznek-e csodák? Bevallom, én csak a bibliai kinyilatkoztatás alapján álló negyven évnyi hívő keresztyén tapasztalatom alapján tudok véleményt alkotni.

Az ember csodálattal szemléli a kozmoszban érvényesülő egyensúlyt és harmóniát, földünk szépségét, valamint az élet, különösen az emberi élet misztériumát. Mindezek értelmes vizsgálata elvezet a Teremtő felismerésére. Az értelmes lények a teremtés csodája okán leborulnak a „trónon ülő" előtt, és himnuszt énekelnek bölcsességéről, hatalmáról.

A csodák másik csoportja az újjáteremtés alapjával, a megváltással kapcsolatos. Már Izrael népének történeti útja is, mint a megváltás előképe, csodaszámba megy. Az igazán nagy csoda azonban, amely az egész teremtettség sorsára kihat, Jézus Krisztus műve, amely a testetöltéstől kezdve a csodákkal és jelekkel kísért földi működésén, kereszthalálán, feltámadásán, megjelenésein, mennybemenetelén, s a Szentlélek kitöltésén át az eszkaton záróakkordján túl is tart.

Kicserélt életű, sugárzó arcú, tiszta szívű emberek ma is ülnek a templomokban és járnak az utcán.

Ki ne hallotta volna már a következő mondatot: „A csodák ideje az apostoli kor elmúltával lejárt". Az önfelmentés hangja ez, amely el akarja hitetni, hogy keresztyénségünk megüresedéséért, elerőtlenedéséért nem vagyunk felelősek, mert az Isten predestinálja számunkra a kiköpnivalóan langyos utat.

Az Újszövetség kijelenti, hogy a megdicsőült Krisztus pünkösdtől kezdődően a Szentlélek által folytatja üdvözítő művét a földön, főképpen Lélekkel telt emberek szolgálatain keresztül. **Emberi eszközeinek köre tágabb az apostoli körnél.** Olvasunk az István és Fülöp diakónusok szolgálata során történt csodákról is. Az Írás semmi alapot nem ad ahhoz, hogy Krisztusnak a Lélek által, a Lélekkel telt emberek szolgálatain keresztül végzett tevékenységét időkorlátosnak gondoljuk.

A Lélek ma is betölt embereket. Krisztussal való találkozások, „damaszkuszi utak" ma is vannak. A „vályúnak hátat fordító" irányváltások ma sem ritkák. Kicserélt életű, sugárzó arcú, tiszta szívű emberek ma is ülnek a templomokban és járnak az utcán. Aki átéli az újjászületést, annak többé nem kérdés, hogy vannak-e csodák. **Az ilyen emberek részesei lettek a csodának.** Ezek füle meghallja Jézus hangját, ezek szeme felnyílik, és ott is meglátják kéznyomát, ahol más nem. Ők Isten kezébe teszik életüket és átadják magukat az evangélium szolgálatára. Ezeket kigúnyolhatják, üldözhetik, megölhetik ugyan, de Isten csodatevő hatalmának tapasztalatát, s az erről való tanúskodás igényét senki nem veheti el tőlük. A dilemma számukra eldőlt: „Csodák pedig vannak!" Az értelmes lények leborulnak a Bárány előtt, és **himnusszal fejezik ki hálájukat a megváltás és az új élet csodájáért.**

Kedves Olvasó! Ha korunk spirituális folyamatait látva Illés prófétáéhoz hasonló életérzések fognak el, én megértem. De szeretnélek bátorítani: kopogás hangzik egy ajtón kívülről. Jézus szeretne visszamenni oda, ahonnan paradox módon kiszorították, legyen az egyház, gyülekezet vagy akár egyetlen emberi szív. Az ő szándéka és ígérete a mi „pogácsánk és korsó vizünk", amely erőt ad egy kegyelemből ajándékozott csodálatos szolgáló út folytatásához.

LÁZÁR ATTILA

Megkérdeztük Malakiást

Ha magát Luthert kérnék fel, hogy írjon a gyógyulásról, egészen bizonyosan elhárította volna a kérést, valahogyan így: „Nem vagyok orvos. Sem a betegségekről, sem a betegségek gyógyításának módjáról nem rendelkezem kellő ismeretekkel. Csak arra vállalkozhatnék, hogy a betegeknek vigasztaló szavakat mondjak, ahogyan azt egész életemben gyakran megcselekedtem. Szentírással a kézben a hívő ember többet nem tehet".

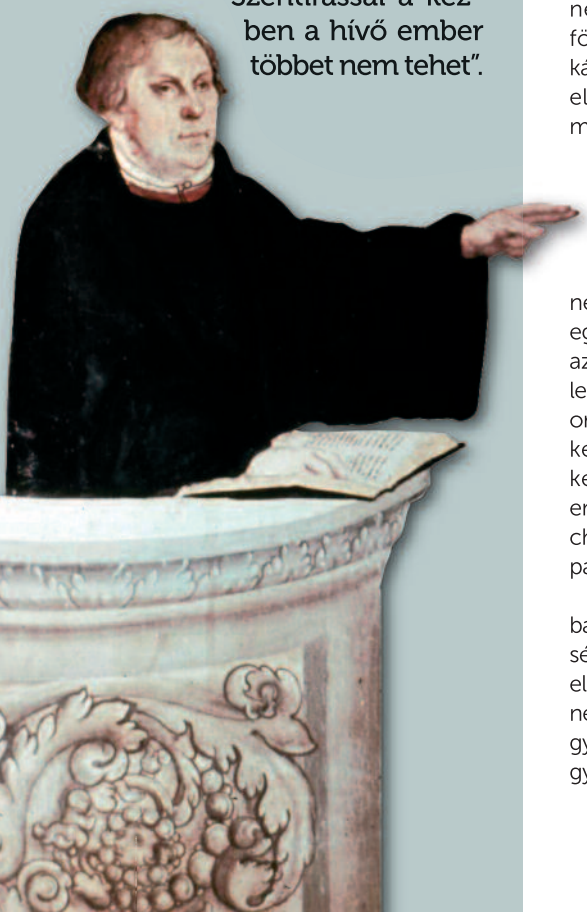

Napjainkban igen nagy a veszélye annak, hogy az ember a sokféle módon gyakorolt gyógyítások labirintusában eltéved, és nem talál kijáratot. Mert mi is a betegség? És kik a betegek? Kinek adható zárójelentés: „gyógyultan távozott"? Viszonylag könnyű helyzetben vannak az orvosok, akik általában egy meghatározott betegséggel vívnak csatát, amit az esetek nagy többségében meg is nyernek. Ilyenkor büszkén mondogathatják az ismert mondást: „Tiszteljétek orvosotokat, hogy hosszú életűek legyetek a földön!" (Mikszáth Kálmán) Mi van azonban akkor, ha egy orvos veszít, vagy ha nem veszít is, de nem győzedelmeskedik a betegség fölött? Mit tegyen akkor a beteg? „A kockázatokról és mellékhatásokról olvassa el a betegtájékoztatót, vagy kérdezze meg kezelőorvosát, gyógyszerészét"?

Sokkal nehezebb küzdelemre vállalkozik, aki nemcsak egy-egy betegséget, hanem az egész embert szeretné meggyógyítani. Tiszteletre méltó próbálkozás, hiszen valójában nem is magát a betegséget, hanem az egész embert kellene gyógyítani. És mivel az ember betegségének 60–70%-ában lelki okai vannak, a gyógyító munkában az orvosok után és mellett több más szakma képviselője is fölsorakozik, akik többkevesebb sikerrel gyógyítják, kezelik az embereket. Ők a lélekgyógyászok, pszichológusok, gyakorlati teológiát művelő papok.

Az embernek azonban a testi és lelki bajain kívül van még egy harmadik „betegsége" is, a legeslegsúlyosabb: a halál, ami ellen nincs orvosság. A legtöbb betegség nem halálos, hanem gyógyítható. Sőt: nagyon sok betegség „magától" is meggyógyul. A különböző lelki betegségeknek is számos gyógymódja ismert, amelyek szintén gyógyíthatók, de legalábbis jól kezelhetők. A halállal szemben azonban mindenki tehetetlen. Ilyenkor szoktak lehanyatlani a hozzátartozói kezek, az orvosok széttárják a karjukat.

Járt itt a földön azonban Valaki, aki világosságra hozta az elmúlhatatlan életet az evangélium által. Az embereknek ezt a legeslegsúlyosabb betegségét csak ő tudta kezelni. Luther is az ő orvosságát ajánlotta mindenkinek, amikor így tanított: „A legjobb orvosság hinni Jézus Krisztusban!"

A „megigazulni" a magyar nyelvben azt is jelenti, hogy meggyógyulni. E szóhasználat hátterében valószínűleg az a közhiedelem áll, mely összefüggést lát a bűn és az egyes betegségek között. Ha megigazulni annyi, mint meggyógyulni, és meggyógyulni, mint megigazulni, akkor gyógyítani annyi, mint bűnbocsánatot hirdetni, bűnbocsánatot hirdetni pedig annyi, mint gyógyítani. Ady szerint „beteg a világ, nagy beteg", József Attila szerint pedig „nincs bocsánat, ... a fű kinő utánad". Az evangéliumról bizonyságot tévő próféták és apostolok viszont bátran hirdetik és vallják, hogy „aki hisz őbenne, az ő neve által bűnbocsánatot nyer". **Mert mindenki gyógyít, aki a bűnbocsánatot hirdeti.**

Luther gyakran idézte fel a Jézus példázatából jól ismert megvert, de már gyógyulóban lévő embert. Szerinte ilyen a keresztyén ember! Már nem az út

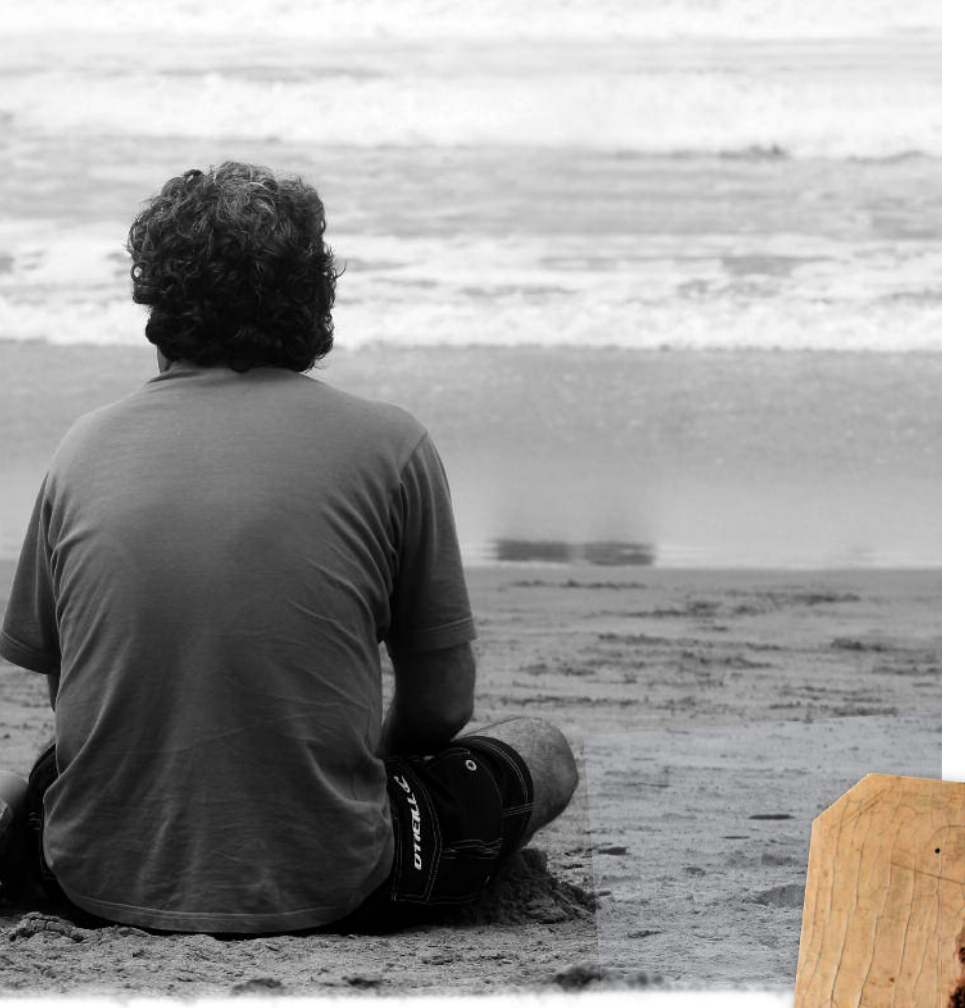

„Az atyák szívét a gyermekekhez téríti, a gyermekek szívét az atyákhoz.”

szélén fekszik, de még nem is épült föl teljesen. Gyógyul, mint egy lábadozó beteg a kórházban, akit még kezelnek. Miközben a világ ide-oda dülöngél, kétfelé sántikál, egy percre sem tud megállni a saját lábán, a Krisztusban hívő lábadozik. Messziről nézve alig lehet őket megkülönböztetni, de **az orvos és az ápolók nagyon jól tudják, hogy az ő betegük már a kijárati ajtó felé tart.**

„Népem a fától kér tanácsot, és a bot ad neki kijelentést.” (Hós 4,12) „Mert ezt mondják a fának: Te vagy az apám! – a kőnek pedig: Te szültél engem!” (Jer 2,27) „Így történt, hogy könnyelmű paráznaságával gyalázatossá tette az országot, hiszen kővel is, fával is paráználkodott.” (Jer 3,9) Lehet, hogy fűben, fában orvosság, de azért még nem kellene az Istent fűvel, fával megcsalni! „Kérdezzétek a prófétákat és az apostolokat, és engedjétek fel őket a katedrára!” – követeli Luther. Nyomdokán haladva mi Malakiást kérdeztük meg, aki ma így szól hozzánk: „De fölragyog majd az igazság napja számotokra, akik nevemet félitek, és sugarai gyógyulást hoznak. Úgy ugrándoztok majd, mint a hizlalóból kiszabadult borjak”. (Mal 3,20) Így vigasztalja meg az Úr az istenfélőket: „a bűnösök útja pedig semmibe vész” (Zsolt 1,6). Miben látja a próféta a gyógyulást hozó sugarak nagy hatását? Az Ószövetség utolsó mondatában: „Az atyák szívét a gyermekekhez téríti, a gyermekek szívét az atyákhoz.”

A megtérésről már eddig is sok szó esett. Erről beszéltek a próféták, ezt hirdette Keresztelő János, majd a Názáreti Jézus is. Ezzel kezdődött a 95 tétel, és ma is minden Isten kezében lévő ember megtértnek mondja magát. Való igaz, hogy a megtérés első felvonása az Istenhez történő visszafordulás: a hazatalálás. Ezt kellene azonban az egymáshoz való megtérésnek követnie, úgy, ahogyan arról Malakiás prófétált. Mert a fákat nemcsak megkérdezni lehet (Hós 4,12), nemcsak isteníteni (Jer 2,27), nemcsak egyezkedni (Bír 9,8) és paráználkodni velük (Jer 3,9), hanem egymásra helyezni is: „Illeszd őket egymáshoz egy fává, hogy eggyé legyenek a kezedben!” (Ez 37,17) **Úgy, ahogyan ez az evangéliumban már meg is történt: a kereszten!**

Az egymáshoz történő megtérés gyógyulást hozó. Luther írja a beteg Bölcs Frigyesnek ajánlott vigasztaló könyvecskéjében, a Tizennégy vigasztaló képben: „Azért ha Krisztus köntösét, az edényeket, víztartókat és mindazt, amit Krisztus használt és érintésével mintegy a legkedvesebb ereklyékké avatott – megcsókolod, szereted és tiszteletben tartod, miért nem szereted, tiszteled, csókolod sokkal inkább a világ szenvedését és baját, a szégyent és halált, amelyet a mi Urunk nemcsak érintésével szentelt meg, hanem tiszta vérével megfestett és megáldott, szíve kívánságával és szeretete legteljesebb erejével átmelegített? Krisztus itt nyeri meg neked és minden benne hívőnek a diadalt a halál, pokol és minden bűn felett, nem pedig az egyház által közszemlére bocsátott ereklyékben!”

A kockázatokról és mellékhatásokról olvassa el az Útmutató igéjét, vagy kérdezze meg prófétáját, apostolát! Törődjön többet üdvösségével!

WELTLER SÁNDOR

Gyógyulás – egészség – üdvösség

A Biblia nem sokszor beszél az orvosokról, de annál többször a gyógyulásról és az üdvösségről. Mert a bibliai üzenet hangsúlya nem embereknél, hanem Istennél van. Nála van a gyógyulás, az egészség és az üdvösség.

Félreértésre adhat okot Ászá király betegségének története, amelyben ezt olvassuk: „Ászának a lába, és betegsége egyre súlyosbodott. De betegségében sem az Úrhoz folyamadott, hanem az orvosokhoz.” (2Krón 16,12) Ez a mondat nem az orvosokat marasztalja el, hanem Ászá király istentelen lelki alapállását jelzi, korábban sem az Úrhoz, hanem csak emberekhez fordult segítségért, és ez az ő bűne.

Jézus azonban pozitív értelemben említi az orvosokat, amikor ezzel

a foglalkozással saját küldetését fogalmazza meg és kijelenti, hogy „nem az egészségeseknek van szükségük orvosra, hanem a betegeknek” (Mt 9,12), és ő azért jött, hogy a bűnösök orvosaként megtérésre hívjon.

Színezi a témát a vérfolyásos asszony története is, aki immár tizenkét esztendeje szenvedett a betegségétől, és „minden vagyonát az orvosokra költötte” (Lk 8,43), de eredménytelenül. (Megható, hogy ezt az idézett mondatot Lukács jegyezte fel, aki maga is orvos volt, és jelentős szövegkritikai vita folyt arról, vajon benne volt-e az eredeti görög szövegben ez az inkriminált mondat az orvosokkal kapcsolatban, mert – vö. lábjegyzet a Bibliánkban – „a régi kéziratok egy részében nem található”.)

A görög *Hippokratész* többet tudott nálunk arról a pneumatikus összefüggésről, ami a Szentírásban is megjelenik, és ezt egy, általa megfogalmazott aforizma jeleníti meg: medicus curat, natura sanat, deus salvat! Az orvos gyógykezeli a testet, a természetes gyógyszerek gyógyítanak, de Isten a teljes Szabadító! Közismertebb a röviden idézett mondat: medicus curat, deus sanat, tekintettel arra, hogy a gyógyítást (és szinonimája az üdvösség) Isten adja. A bibliai gyógyítás esetében mindig sokkal többről van szó, mint tünetmentességről (ami szintén fontos), hanem a fő cél az egészség, vagyis a teljesség helyreállítása, vagyis az istenkapcsolat. A magyar „egészség” szó ennek jó kifejezője: egész-ség.

„Bízzál, leányom, hited megtartott téged” (Mt 9,22).

Jézusnál feltűnő, hogy a gyógyulás a hittel és a bűnbocsánattal függ össze. Volt egy római százados, aki a szolgája miatt járt közben, és Jézus reagálása: „Menj el, és legyen a te hited szerint” (Mt 8,13). A már említett vérfolyásos asszony esetében is így szól Jézus az őt titokban megérintő asszonynak: „Bízzál, leányom, hited megtartott téged” (Mt 9,22). A nem zsidó, hanem kánaáni asszony a beteg lánya miatt könyörög Jézusnak, aki a tanítványok közbenjárására hajlandó felfigyelni az asszony kérésére és így szól hozzá: „Asszony, nagy a te hited, legyen úgy, amint kívánod” (Mt 15,28). A sok újszövetségi történet mögött elsősorban Jézus isteni hatalma működik, akinek ereje volt a démoni erők felett is. Nem kiegészítésként, csak lehetséges kapcsolódási pontként szerepel az emberi hit, bizalom ténye, bár világos, ha Jézus akarja, e nélkül is gyógyíthat. Fontos, hogy a gyógyítási történetekben a hitnek, azaz a bizalom tényének jelentős szerepe van.

A másik feltűnő, ettől azonban nem elválasztandó jelenség, hogy Jézus a gyógyításait megelőzőleg, megbotránkoztatva a hivatalos ideológusokat (farizeusok, írástudók), kijelenti a bűnbocsánat csodáját, azaz isteni jogosítvánnyal szól.

A legismertebb történetek egyike, amikor négyen visznek egy bénát Jézushoz, de csak a tetőn át jutnak hozzá. Jézus „látva a hitüket” így szól a bénához: „Fiam, megbocsáttattak a bűneid” (Mk 2,1–12). A vérfolyásos asszonynak is ez hangzik el: „Megbocsáttattak a te bűneid.” **Jézusnak joga van egyszerűen csak kijelenteni a bűnök bocsánatát, és megvalósítani a gyógyulást.**

Mi a gyógyulás a Bibliában? **Végső fokon az, hogy az ember helyzete rendeződik Istennel.** Hogy ez a tünetmentességet is magában foglalja-e vagy sem, ez már isteni titok. Például Pál apostol nem szabadult meg a betegségétől (a tünettől), pedig az Istennel való kapcsolata felettébb rendezett volt (2Kor 12). Háromszor kérte a teste gyógyulását, de Jézus válasza ez volt: „Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz”.

Pál apostol megértette ezt a választ testi gyógyulás nélkül is. Adja meg a gyógyító, üdvözítő Isten minden beteg számára a teljes gyógyulást, de mindenképpen a kegyelem megtapasztalását, azaz az üdvösséget.

RIBÁR JÁNOS

A diófa meséi

Vén Erka gyógyulása

A kertben az öreg diófa minden levelét elhullatta már. Tempósan lombsöprűzöm kupacba a leveleket – ennek a fának még a levelei is mások. Míg a meggy, a cseresznye, a szilva levele hamar átázik és lebomlik, addig a diófalevél tartja magát. „A benne lévő cserző- meg növekedésgátló anyagok miatt szárazon zörög, ez bizony lebomlani csak két-három év múlva fog" – gondolom magamban, mikor megállok kicsit pihenni. Felnézek az öreg fára, elődöm ültette valamikor a régidőkben. „Olyan vagy te is, mint egy öregember, egyre több bajod van" – tűnődöm magamban. – „Száraz ágaidat majd letörik a téli szelek."

S a fa, kedves fám, téli álma előtt búcsúzóul még elsuttogott egy történetet. Az öreg fa egy öregasszonyról...

Vén Erka magányosan élt házában. Tán jobban hangozna most, hogy „faluszéli kunyhójában éldegélt az öreg Erka". De nem így volt. Szép, puccos háza volt Erkának, az egyik főtérről nyíló utcában. Még a férjével építették, majd ahogy gyarapodtak, úgy csinosítgatták. Volt benne kamra, fürdőszoba, minden, ami kell. Egy baj volt csak, Erka egyedül élt a házban. Nem is fűtötte télen a szobákat, a konyhában vetett ágyat magának, ott jól elvolt, a tévét is átcipelte, ágyból nézte elalvásig. Már a sparhelt sem volt meg, gázon főzött a vén Erka magának. Már ha kedve kerekedett hozzá. Csak a régi, varrott konyhai falvédőhöz ragaszkodott, nem adta volna azt semmi pénzért sem, hisz maga hímezte még menyasszony korában.

Egyedül élt a vén Erka. Rossz alvó volt, hamar fölébredt, s hallgatta a sötétség hangjait, a belső szobában recscsenő ruhásszekrényt, a kinn zúgó szelet, hajnal felé a munkába sietők kopogó lépteit az utcáról. Gyakran gondolt a férjére, akit jó pár éve már elvitt a betegség. Mennyit dolgoztak együtt! Erka is meg az ura, István, szorgalmas emberek voltak. Abból a szívós, magyar fajtából valók. Ha földre küldte őket

a padlássöprő világ, talpra álltak újra. Jött a téeszcsé, de ők mindig megtalálták a gyarapodás módját. Nem is panaszkodhattak a szegénységre, még több is volt nekik, mint ami szükséges.

Volt két gyereke is Erkának, a Kispista meg az Erzsi. Annak rendje s módja szerint megházasodtak, unokája is volt Erkának, itt is, ott is. És mégis magányos volt. A faluban mindenki tudta az okát, Erka is, bár magának sem akarta bevallani. Erka ugyanis nagyon fukar volt. Úgy gondolta, a megszerzett vagyon ad neki biztonságot. Egyszer, mikor gyerekei kértek tőle, mert építettek, Erka csúnyán összeveszett velük. „Meg se várjátok, hogy meghaljak?" – sipákolt mérgében. „Már most fáj a fogatok a kis pénzecskémre!" – kiabálta magából kikelve. A levegő akkor megfagyott közöttük. Elmaradtak a látogatások, a névnapok, disznótorba se hívták már Erkát a gyerekei. A templomban is külön ültek, nem úgy, mint más családok.

Karácsonyeste, mint máskor is rendesen, Erka a templomba ment. Beült a padba, a szokott helyére. Látta bejönni a családját is, a túloldalra. Szóltak az énekek, hallotta a betlehemes gyerekek verseit, de most minden nagyon furcsa volt. Lélekben valahol máshol járt Erka. Belésajdult a fájdalom, hogy ő itt ül, külön, a családja meg amott. S hallotta a prédikációt Isten ajándékozó szeretetéről. Hogy attól nagy ünnep a karácsony, mert a mindenható Isten önmagával ajándékozta meg az embereket. Isten bezzeg nem sajnálta odaáldozni magát – visszhangzott fejében a prédikáció egyik mondata. Sóhajtott egy nagyot, a nyitott énekeskönyv betűi összefolytak a szeme előtt. „Oda kéne menni hozzájuk, legalább áldott ünnepet kívánni" – gondolta. De tudta, nem így lesz, makacsabb ő annál.

Véget ért az istentisztelet, fülében még a karácsonyi énekek dallamával ballagott ki Erka a templomból. Künn, a szállongó hóesésben kicsit még tétovázott, váltott néhány szót az asszonyokkal, de azok mind siettek a családhoz. S ahogy meglódult hazafelé, a kavargó hópihék közül eléje toppant a fia, meg a lánya, az unokákkal. „Mama, jöjjön el hozzánk, vacsorázzunk újra együtt!" – kérlelték. Majd egy gondolatnyi idő után megtoldotta: „Úgy, mint rég, amikor apu még élt."

És vén Erka akkor elindult. Előbb bizonytalan, majd egyre szaporább lépte-

Olyan vagy te is, mint egy öregember, egyre több bajod van.

tekkel. Valami lassan leolvadt a szívéről. S aztán az asztalnál halkan, de határozottan megszólalt: „Fiam, ha elmúlnak az ünnepek, elrendezzük közös dolgainkat. Úgy gondoltam, neked adom a Tízholdakon lévő földet, meg a Remerención lévő szőlőt. Erzsi, a tietek meg az Öregszőlő lesz, mert az egyben van. A házat meg az unokákra íratjuk, majd megápoltok engem, ha elhagy az erőm." – Az utcáról betlehemező csapat éneke hallatszott be: „Üdvöz légy, ó, kisded Jézus! Mi is hozzuk ajándékunk: szívünk-lelkünk hozzuk néked, így hálájuk születésed."

LUPTÁK GYÖRGY

Megszólítva, megszólalva

Aki már átélte és tapasztalta, az tudja, hogy jó a templom csendjében néhány percet, esetleg egy órát eltölteni. A csendre gyülekezetben, egyházban időnként mindnyájunknak szüksége van. A csend azonban nem egyenlő a hallgatással. Az a közösség, amelynek tagjai hallgatnak, soha nem lesz bizonyságtevő, a missziói küldetést komolyan vevő gyülekezet, egyház. Gondolkozzunk el közösen arról, hogy egyházunkban miként szólítunk meg embereket vagy hogyan nem! A megszólításra hogy szólalunk meg vagy hogy nem, és arról, hogy ennek milyen eredményei és következményei vannak.

Kilenc évvel ezelőtti program

Március 25-én lesz kilenc éve, hogy Fabiny Tamás megválasztott püspök elmondta székfoglalóját a miskolci evangélikus templomban. Programjának egyik hangsúlyos eleme volt a *beszélgető egyház* megvalósításának célul tűzése. Idézet ebből: „Luther a Schmalkaldeni cikkek című iratában az evangélium megjelenési formái között említi a testvéri beszélgetést és testvéri vigasztalást.... **A szónak és a beszélgetésnek teremtő és gyógyító hatása lehet.** A bibliai kinyilatkoztatás kezdettől fogva arról tanúskodik, hogy a világot szavával megteremtő Isten kommunikál, szóba áll az emberrel. Ő... beszélő Isten (Zsid 1,1). Milyen szépen írja a Péld 6,22: »Valahova mész, vezérel téged, mikor aluszol, őriz téged, mikor felserkensz, beszélget veled«. Ha Isten beszélő Isten, akkor az ő népe... beszélgető egyház lehet." Bár a szövegből kiragadtam részeket, nem idézve a latin szavakat és az igehirdetés beszélgetés jellegére vonatkozókat, az idézett szöveg, úgy gondolom, jól érzékelteti a püspöki szándékot.

Egy lépessel vissza

Meggyőződésem, hogy püspök úr programja létkérdése egyházunknak. A beszélgetés révén Isten ugyanis nagyon sok ajándékot adhat nekünk. Nyitottságot, az odafigyelés készségét, türelmet, el- és befogadást, beleérzőképességet, a bizonyságtétel újabb és újabb lehetőségeit. Mégis úgy gondolom, hogy a beszélgetés már egy második lépés. **Ezt meg kell előznie a megszólításnak, megszólalásnak.**

Kedvenc bibliai történeteim egyike Jézusnak a samáriai asszonnyal történt találkozása. Ez a találkozás egy fantasztikus beszélgetésben folytatódik. De ez nem beszélgetéssel kezdődik, hanem azzal, hogy Jézus megszólítja az asszonyt. Vagyis nem azzal az egyháztörténeti és teológiai kérdéssel, hogy hol kell imádni az Istent, sem azzal, hogy térjen meg ez a bűnös nő, hanem hogy Jézus vizet kér az asszonytól. Ahhoz képest, ami történt – hogy egy egész falu felismerte Jézusban a Messiást, és elfogadta Őt Megváltójának –, ez a kezdés elég banálisnak tűnik. Mégis lényeges.

„Senki nem szólított meg, senki nem jött oda hozzánk"

Egy rokon család a közelmúltban gyülekezetet váltott. Lakóhelyükhöz közelebbibe kezdtek járni, és ráadásul az iskolássá vált gyerekeik hittantanára is ennek a gyülekezetnek a lelkésze. Megkérdeztem őket, hogy érzik magukat az új helyen. Szinte csak jót mondtak az istentiszteletekről, a prédikációkról, a lelkész házaspárról és szolgálataikról. Azt azonban megjegyezték, hogy a lelkészt leszámítva, akivel a gyerekek iskolájában már találkoztak, és egyeztettek a gyülekezetváltásukról, a közösség tagjai közül senki nem szólította meg őket, senki nem ment oda hozzájuk.

Igen, sajnos ez jellemző gyülekezeteink többségére. Tudom, mert több helyen megfordultam már, és többekkel is beszélgettem erről. Presbiteri konferencián hallottam: „De hát a mi gyülekezetünkben a presbiterek (felváltva mindig kettő) a templomajtóban köszöntik az érkezőket, és az énekeskönyvpulthoz irányítják őket". Ezt jónak és fontosnak tartom, de ez még nem az a megszólítás, amiből beszélgetés kezdődhet. **Tessék mondani: mi, evangélikusok – tisztelet a kivételeknek – miért vagyunk ilyen álszemérmesek?** Csak nem azért, mert beépült az életünkbe a Sátánnak az a hazugsága, hogy „a hit magánügy, és én senki magánszférájának határait nem akarom átlépni, mint ahogy elvárom, hogy az enyémet se lépje át senki, és hit dolgában ne kezdeményezzenek velem beszélgetést, mint ahogy én sem fogok mással? Miután egy megszólítás kimene-

tele sokféle lehet, jobb nem kezdeményezni!"

Fájó kérdésem: más felekezeteknél, főleg neoprotestánsoknál, miért szólítják meg az újonnan érkezőt?

„Nem akarom magam elkötelezni"

Személyes családi élményünk hatására (melyről még szólok) tizenhat éves felügyelői szolgálatom ideje alatt nagyon sok embert megszólítottam, akiket nem ismertem, először láttam templomunkban – általában istentiszteletek után. Köszönés és köszöntés után örömömet fejeztem ki, hogy eljöttek templomunkba. Mindig megkérdeztem, hova valósiak, van-e gyülekezetük. Ha gyülekezetünk területén laktak, vagy akkor költöztek oda, jeleztem, hogy közösségünk örömmel látja őket máskor is, és ha jól érzik magukat, akkor szívesen látnánk majd a gyülekezet nyilvántartott tagjai között.

Tízből kilencen mondták azt, hogy nem akarják magukat elkötelezni egy gyülekezet felé sem. A megszólításnak láthatóan inkább nem örültek, mint szívesen vették volna. Meg nem szólítva és meg nem szólalva szerettek volna a templomból elmenni. Hallottam valakiről, aki egy másik gyülekezetben évtizedek óta tízperces késéssel érkezik az istentiszteletre, leül az utolsó padba, és tíz perccel a vége előtt elmegy. Csak hogy ne szólítsa meg senki, csak hogy ne kelljen megszólalni.

A negatív tapasztalatok után változtattam, és csak azokat kezdtem megszólítani, akiket már többször láttam, nem először jöttek gyülekezetünkbe. **Az arány és az elutasítás hasonló volt.** Szomorú, de semmi különbséget nem mutattak az evangélikusnak kereszteltek a többiekhez képest. Miért?

Szokásos kezdet, majd áldott megnyílás

Évtizedekkel ezelőtt a brazíliai Blumenauba költöztünk. Négy evangélikus gyülekezet között választhattunk. A lakóhelyünk szerinti mellett döntöttünk. Költözésünk nyár közepére, a szabadságok idejére esett. Első vasárnap elmentünk az istentiszteletre mi, szülők, és négy gyermekünk. Ahogy Téged, Kedves Olvasó, nem szólított meg blumenaui evangélikus, úgy azon a vasárnapon bennünket sem. Ellenben egyesek jól végigmértek, mások „fapofával" a közömböst mutatták. Ez így történt a következő vasárnapokon is.

Közben azonban bejelentkeztem a lelkészi hivatalba, hogy szeretnék majd valamelyik lelkésszel (kettő volt) beszélni, mert gyülekezeti tagnak szeretnénk jelentkezni. Éppen az irodájában volt az igazgató lelkész, aki nagy szeretettel és örömmel fogadott. Jót beszélgettünk, majd azt mondta, hogy a nyári szabadságok végén, amikor sokan visszajönnek a nyaralásból, bemutat bennünket a gyülekezetnek egy istentiszteleten.

Meg nem szólítva és meg nem szólalva szerettek volna a templomból elmenni.

Erre néhány hét múlva került sor. A hirdetések ideje alatt (közvetlenül a prédikáció előtt), mind a hatunkat kihívott az oltár elé. Mondott néhány szót a találkozásunkról, majd megkért, hogy mutassuk be saját magunkat. Ezt meg is tettük a jelenlévő 300 gyülekezeti tag előtt. (Nem volt könnyű!) A gyülekezettel szemben állva azt tűnt fel, hogy mindenki mosolyog. Istentisztelet után nem győztük számolni, hányan jöttek oda hozzánk, köszöntöttek, örömüket fejezték ki. **Már nem volt végigmérés és fapofa. Sokan meghívtak társaságukba, otthonukba.** Csodálatos barátságok, lelki testvéri kapcsolatok születtek ebből. Már közel negyedszázada itthon élünk, de ezek a barátságok a mai napig megmaradtak. Még ma is közös imatémáink vannak, egymás családját hordozzuk Isten előtt.

Engedetlenség vagy engedelmesség

Befejezésül egy közhelyet rögzítsünk: a gyülekezetek, az egyház, döntően nem lelkészekből, esperesekből és püspökökből áll, hanem belőled, belőlünk, nem lelkészekből. Ezért soha az életben nem lesz itt beszélgető egyház, ha mi, egyháztagok, hallgatunk. Mert a hallgatás engedetlenség Istennel szemben, az Ő tervének, szándékának, programjának önkényes felülírása.

Ő meg akar szólítani bennünket, és ehhez embereket küld hozzánk. **Ugyanakkor rajtunk keresztül másokat is szólítani, hívni akar.** Ehhez adta a megszólítás, megszólalás és beszélgetés eszközeit. És még egyet: az „alkalmas és alkalmatlan időt" (2Tim 4,2). Mindegyikkel el kell számolnunk majd.

Testvérem! Ha megszólítanak, az Istenért kérlek, szólalj meg! Ha Isten eléd hoz valakit úgy, hogy szinte átesel rajta, szólítsd meg, hogy elindulhasson egy beszélgetés közöttetek, a gyülekezetben, az egyházban. Mert ez Isten akarata!

GARÁDI PÉTER

Az igazságért küzdő tudós teológus

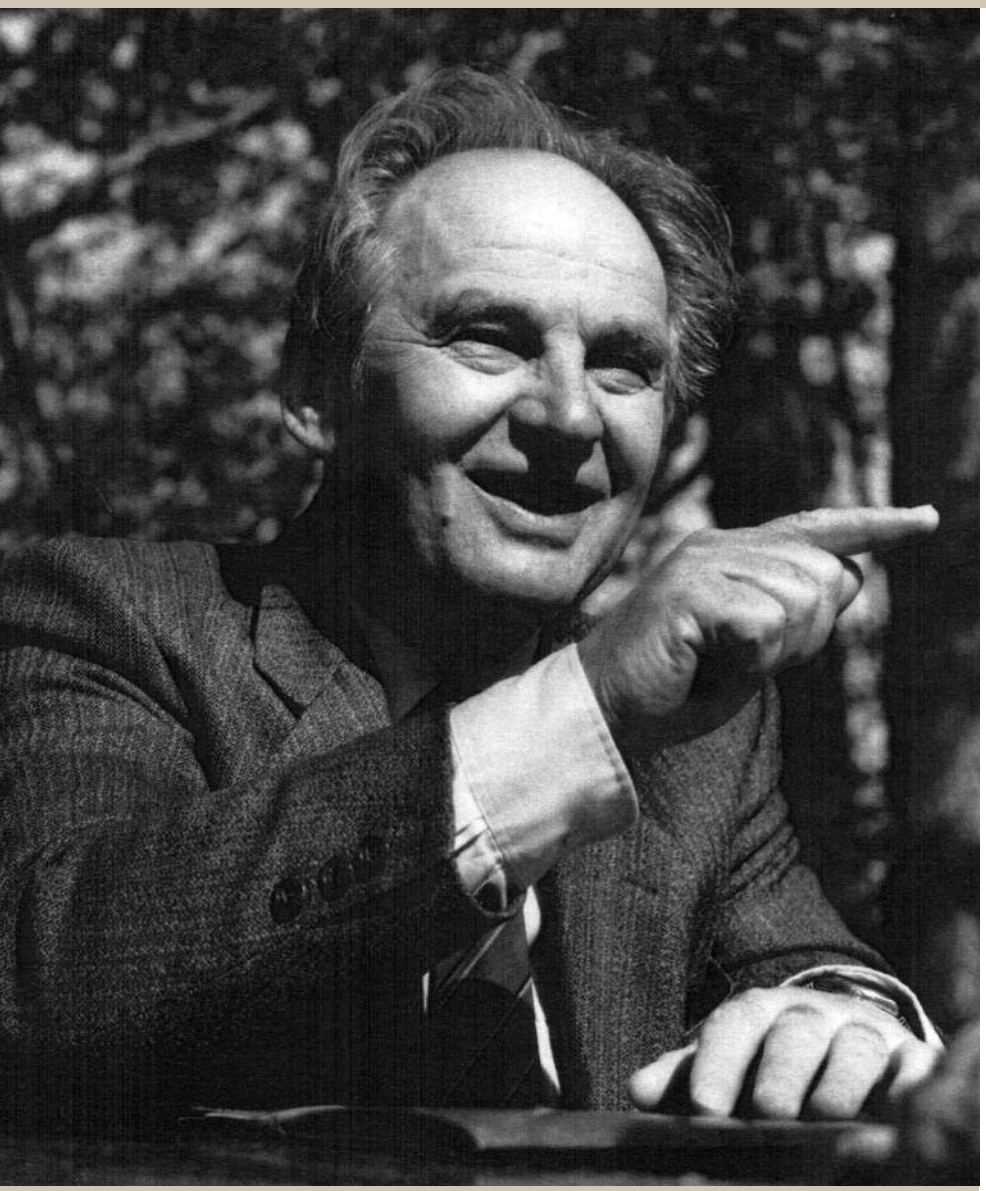

Dóka Zoltán (1929–2000) néhai hévízgyörki lelkész Teremtőnktől sokoldalú tehetséget kapott, de Isten ajándékai közé sorolta bizalommal teljes Krisztus-hitét, valamint az igazság iránti erős elkötelezettségét is. Ám lankadatlan szorgalmával a kapott testi-lelki-szellemi talentumait megduplázta. Mindig megbecsüléssel fordult az idősebb szolgatársak felé, ugyanakkor szíves örömest nyújtott testvérkezet a fiatalabbaknak.

Dóka Zoltán tudós teológus volt, a felmerült kérdésekre soha nem adott előre gyártott vagy sablonos választ. Mindig mindent végiggondolt. Válaszai az igazi forrásból, a Szentírásból fakadtak és a lutheri teológia gyökeréből táplálkoztak.

Teológusként soha nem szakadt el a földön járó egyház valóságától. Márk evangéliumáról írt írásmagyarázati könyve egyszerre tudományos és gyakorlati. Ez a ritka erény azt jelenti, hogy az eredeti márki szövegnek a korszerű teológiai módszerek felhasználásával kibányászott eredménye az igehirdetést gazdagítja. **Számára soha nem volt öncélú a teológiai munka,** tudta és hirdette, hogy a missziói paranccsal kiküldött tanítványoknak legfontosabb feladata a prédikáció, a keresztre feszített és feltámadott Jézus evangéliumának hirdetése. Érthető volt döbbenete és felháborodása, amikor kézbe vehette a számos helyen megkurtított és átjavított kommentárját: Káldy Zoltán püspök beavatkozásával éppen azt a diakóniai teológiát akarta igazolni, amit a könyv szerzője elhibázottnak és hamisnak tartott.

Dóka Zoltán az igazságért harcoló egyházi férfiú volt. Nagy bátorsággal használta ki az Lutheránus Világszövetség budapesti nagygyűlésének Istentől adott és soha vissza nem térő alkalmát, megfogalmazta *Nyílt levelét* (1984. július 10.). Írása könyörgő imádság Urunkhoz, de ugyanakkor a diakóniai teológia egyeduralma és a személyi kultusz alatt élő egyház segélykiáltása a testvéregyházakhoz, a Világszövetség vezetőihez. Levelében bizonyította, hogy a hivatalossá tett diakóniai teológia azzal, hogy az egyház küldetésében a diakóniát az igehirdetés mellé – olykor elé – helyezte, „az állami politikai igényt és az ennek megfelelő egyházi gyakorlatot" igazolta. Mindezzel egyházunk – a mindenáron való megfelelés

érdekében – egyházellenes politikai érdekek kiszolgálójává vált. Isten tudja, mennyi időnek kell még elmúlnia, hogy ez a téves tanítás kivesszen egyházunk gondolkodásából! Akkor a külföldi egyházi vezetők nem segítettek, az itthoniak valóságos boszorkányüldözésbe kezdtek, egyházi bíróság törvényes határozata nélkül hivatalából felfüggesztették, az igehirdetéstől eltiltották, fizetését leállították.

A megkezdett küzdelem az 1985 novemberében hónapokig tartó beszélgetéssel folytatódott. Ennek eredményeként került egyházunk asztalára a *Testvéri Szó* című vitairat. Az irat megfogalmazásában oroszlánrészt vállalt.

Dóka Zoltán az igazságért vívott harcában nemcsak sebeket, **alaptalan vádakat és méltatlan mellőzést, de Urunktól jutalmat is kapott.** Márkkönyve cenzúramentes kiadása előszavában köszönte meg a gyülekezetnek és családja tagjainak a könyvírás idején neki nyújtott segítséget, így fejezte be sorait: „Kívánom mindkettőjüknek (leányainak) és egyházi utamat ma is rendíthetetlenül vállaló feleségemnek azt a boldogságot, amelyet Jézus ígér azoknak, »akiket üldöznek az igazságért«" (Mt 5,10).

Dóka Zoltán az Ordass Lajos Baráti Kör egyik alapítója, a Keresztyén Igazság új folyamának szerkesztőbizottsági tagja volt. A folyóirat első száma (1989. június) szerint a szerkesztők magukénak vallották az eredeti folyóirat szellemi-lelki örökségét: az „igazságos kritikát", „az igazságért való elszánt küzdelmet", „a teológiai kutatás elősegítését", „az egyház elfeledett értékeinek a feltárását", és „az egyházi élet megújulásáért" való küzdelmet. Élete végéig a folyóiratban megjelent írásaival, lelkészértekezleten vagy konferenciákon elhangzott felszólalásaival mindezekért küzdött testvérünk, s mindig az első sorban.

Végül nem feledkezhetünk meg az énekszerző Dóka Zoltánról sem. Énekeskönyvünk 19 énekének fordításában vagy újrafordításban működött közre, ezen kívül 9 saját énekét énekeljük örömmel, hitünk erősítésére és elmélyítésére. A *Jézus, áldd meg népedet* kezdetű éneknek (464.) nemcsak szövegét, de dallamát is ő szerezte. Fiatalkorában hegedülni tanult, majd zongorázott és orgonált, segédlelkészként gyülekezeti énekkart vezetett, sőt kis orgonadarabokat is írt. *Fantázia* című szerzeményét néhai fasori orgonaművészünk, Peskó Zoltán így dicsérte meg: „hibátlanul szerkesztett, pompás kis mű!"

Saját énekeinek utolsó versszakai mindig az örök életről szólnak, Dóka Zoltán ezzel nagyon régi keresztyén evangéliumi gyakorlatot folytatott. Legyen az akár reggeli dicséret vagy esti ének, úrvacsorai könyörgés vagy Jézus magasztalása. Lássunk egy-két példát: Az esti sötétben így kéri az Urat: „Jézus, égi Csillag, világolj reám! / Ragyogja be fényed sötét éjszakám! / Vezessen a sírig áldó szent kezed, / Hadd lássam a fényben örök fényedet!" (127,4). **Az úrvacsorai közösség asztala a mennyei terített asztalra emlékezteti:** „Eljő, mint ígérte, örök menyegzője, / Hol mindenkit készen vár asztala." (310,6) Megrendítő, hogy lelkésziktatásra írt énekének utolsó versében így énekelteti az ünneplő gyülekezetet: „Ha majd eljön szent országod, / S a mennynek kapuját kitárod, / Hadd álljon ő is ott velünk! ... / Ha végig hű maradt, / Adj néki jutalmat / Kegyelemből!" (314,4). A példák sorát az egyik reggeli énekéből vettük: „Halál órája már ha int, / Nyugtalan szívem rád tekint: / Légy békessége, örök reménye, Jézusom! / Légy békessége, örök reménye, Jézusom!" (105,6)

Dóka Zoltántól nyugdíjba menetelét követően fájdalmasan korán és gyorsan el kellett búcsúznunk. Ám amíg Urunk rendelése szerint volt gyülekezete és szolgatársai nem követjük őt, addig is éneke soraival zengjük Jézusunk dicséretét: „Vezess az ösvényen, maradj velünk, / Míg örök fényedbe megérkezünk!" (401,5)

ID. ZÁSZKALICZKY PÁL

Irodalom:
Dóka Zoltán: Nyílt levél, *Keresztyén Igazság, 1989/3.*
Dóka Zoltán: Márk evangéliuma (a kommentárból kihúzott szakaszokról), *Keresztyén Igazság, 1995/26.*
Dóka Zoltán lelkész levele, *Keresztyén Igazság, 2014/3.*
Mirák Katalin (szerk.): Nem voltam egyedül II., *MEVISZ, 1999.*

Valaki a szelet jó irányból fújja

Berecz András ének- és mesemondó tanúságtétele 2014. október 10-én, az országos csendesnapon a Deák téri templomban.

Egy mesét fogadjanak szeretettel, utána egy éneket s egy rövid tanúságtételt.

Valamikor régen volt egy mindenféle csatában győztes hadvezér. Két győztes csata közt felszaladt benne a kíváncsiság, bokától felszaladt s elhatalmasodott rajta: jó, jó, de mi jő ezután, milyen a pokol s milyen a mennyország? Mer' erről neki eddig még senki nem szólott.

Kérdezősködött, hogy esetlegesen valaki erről nem tudna néhány találó szót szólani? De rövid idő alatt, mer'az ő részéről nem sok ideje van, győztes csaták várják.

Há' egyszer mondták neki, hogy úgy körülbelül Gyergyóalfalutól keletre, egy olyan hetven miatyánknyira ül egy öreg. Olyan rég egyhelyben ül, hogy a lábujjkái közt komlók nyőttek. Olyan rég egy helyben ül az öreg egy sziklakő tetejin, az árnyék annyiszor megkerülte már, hogy árkot vájt körülötte. A szemit vellával támasztotta fel, mer' benne volt a féreg: hogy ebbe a mucsok világba ganyén küje terem-e egyéb?

Azon küje szerette a napszentületet, a napáldozatot, tehát mikor a nap lebukik. Ezért napnyugatnak nekifordult. Egy likas bot van nála, az a haszna, hogy likas. Azt fúkálja, s a körmit okoson kapkodja azon, tehát furulyázik.

Kezdte érdekelni a győztes hadvezért. Kapta magát: el az öreghez. Csörtetett,

mer' vas volt neki a cipője, vas volt a nadrágja, vas volt a sipkája. Há', ahogy így halad, egyszer furulyaszó üti meg a fejit, ott volt a szikla alatt. Egy ösvenkén feltekeredett a szikla tetejibe, s há' ott vót az öreg.

Az egy jó valóságos régi öreg vót, háromszáz esztendő biztosan benne vót, s a kéváncsiság. Neki vót fordulva a napáldozatnak, a nap éppen azon vót, hogy lemenjen. A hadvezér nagy tapintatosan megállott az öreg előtt. Odareccsent az öregnek: **„Hé öreg, hamar tanyíccs meg éngem, milyen a pokol, s milyen a mennyország?!"**

Az öreg csak a nyakát tekergette: há' ez létezhezetlen, há'ez ki?! S megindult a szemivel, hogy ebben a vasbányában megkeresse, hogy vajon szem, száj valahol akad-e? Megindult a szeme a hadvezéren fel s meglátta a szemit. Nem kis munka vót. Meglátta a szemit és felszólalt: „Jaj fiam, neked nem mondom, látom a szemedről, hogy olyan zavaros, tebeléd igazán kár minden szó, hidd el!" A hadvezér evvel nem vót megszokva, kapta a kardját s a feje felett egyet lendített, hogy az öreget kockába összehasítsa. Nem nagy dolog, egy darabig így, aztán úgy, csak sebesen kell csinálni.

Az öreg észrevette, s ezért jó időben és jó hangerővel felszólalt: „Ilyen a pokol". Észrevette a hadvezér, hogy őt most tanyítsák. Azt is észrevette, hogy a tanyító az életivel játszik, ezért a kard egy darabig fennmaradt, alá pedig lassan jövögetett. A hüvelybe bé, s akkor lassan meghajolt az öreg előtt, olyan véletlenszerűen, s azt mondta: „Hm, hm, bocsánat". Erre jó időben és jó hangerővel felszólalt az öreg: „Na, fiam, ilyen a mennyország". A tanyítás súlya alatt a hadvezér azon az oldalas helyen megsikult, höngörödött, suhogtatott bé a vőgybe. Az orrával a ganyét mind felvette, de még az is javára vót.

Ez a vége, okosan tegyétek a jégre, el ne csússzatok véle. Mese hátra, rák hátra, én előre, a barom örökké legelőre.

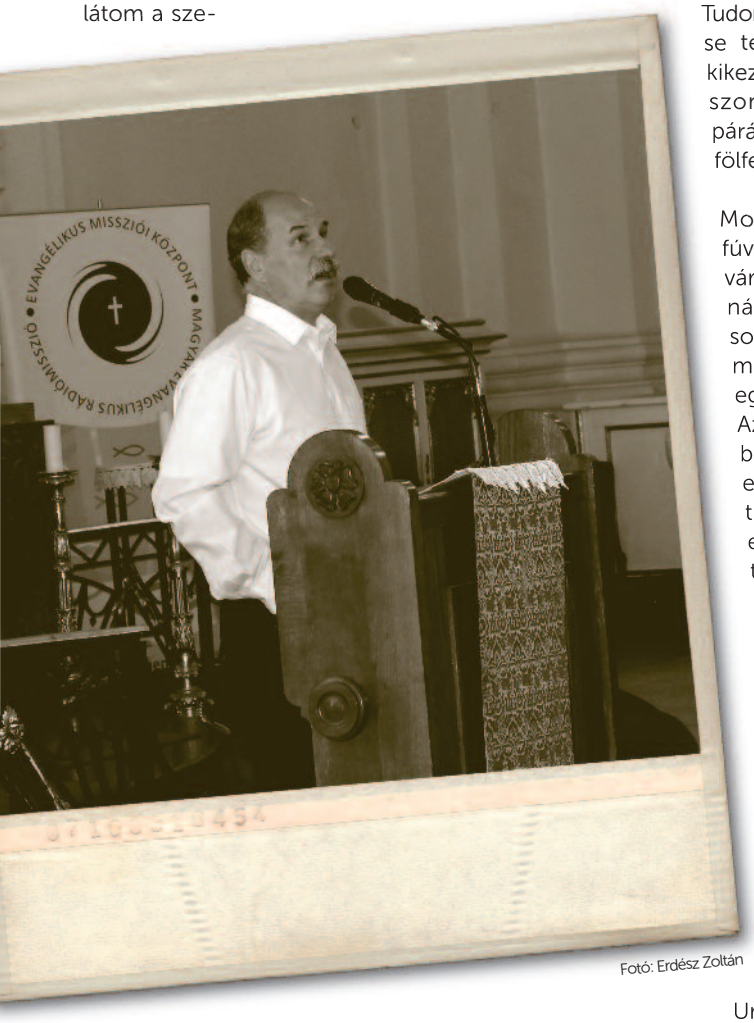

Fotó: Erdész Zoltán

Tudom, hogy ez a mese teológiailag itt-ott kikezdhető. Azt viszont érzem, hogy a párája függőleges és fölfelé igyekszik.

Most egy éneket fúvok el. Ezt Verőce vármegyében használták valamikor sokan, aztán talán, mivel igen díszes, egyre kevesebben. Az 1960-as években pedig már csak egy idős asszony tudta. A falu neve ebben a csodálatos vármegyében – Horvátországban van különben – Verőce. Sülyös Palkó Jánosné Kurucz Juli így énekelte ezt a szép éneket. (Czemeki Mátyás a szerző, XVII. sz. vége – XVIII. sz. eleje)

Magasztallak, én Istenem,
Uram, én Atyám,
mert atyai gondod vagyon, Teremtőm, reám.
Szentlelkedet, Uram, üvezéd hozzám,
Illik azért magasztalnom, neved áldanom, neved áldanom.
A ganéból, porból, sárból, lám, felemelél.
Érdememből engem, bűnöst, Uram, tisztelél.
Fáraó átkától, tüzétől megmentél.
Irgalmasul tartál, Uram, el is nem vesztél, el is nem vesztél.

Én a hitemet a családban kaptam, ezért nehéz kívülről erre rácsodálkozni. Ha azt mondom, hogy Jézus, vagy azt mondom, hogy szeretek templomba menni és onnan haza, avval tulajdonképpen még csak az érzéseimről beszélek. Hogy erről hogy tudjak okos szót ejteni, hát ez nekem nagy-nagy nehézség, mégis megpróbálom a lehetetlent. A magam árnyékát lépegetem át egyébként itt most egyfolytában.

Az én kis tudományom kiegészítő anyag, inkább való kocsmába, mezőre, művelődési házakba, de megköszönöm, hogy meghallották benne azt a hangot, ami még ezek közt a falak közt is elfér.

Tehát olyan időben tanultam a hitet, és hoztam, mikor a várbeli Boldogasszony-templom tízórás miséjének úrfelmutatásakor a szovjet hadsereg itt állomásozó katonái megfújták a rezet, mindig egész pontosan annál a csöndes résznél, amikor a legfontosabb ponthoz ér a szertartás. Az iskolában is sokféleképpen gondoskodtak, hogy ha lehet, ezt a részt elfelejtsük, így hát úgy voltam, mint a hátrahúzott parittyakő, hogy csak egyszer engedjék el, akkor még messzebbre repül, mint amennyire szeretnék. Így könnyű volt a hitemet szeretni, amit ilyen szépen elleneznek, az általában jól karban van tartva.

Nekem vigaszt adott, ha Jézusra gondoltam, megerősödni tudtam, ha a saját bajaimmal elszámoltam az én csöndjeimben, mindig Vele számoltam el. A konkrét és szinte hátborzongató istentapasztalataim mindig akkor jelennek meg, mikor alkalmatlan társaságban túl magas célt tűzünk ki magunk elé. Akkor. És mikor emberi számításaim szerint megmérem, hogy mibe vagyok, mindig vagy nevetni van kedvem, vagy bőgni.

És mégis valami miatt célt érünk. Ezt én mindig csudálom. Olyan, mintha bármi vállalkozásba, bolondok hajójába ülnék belé, csak valaki a szelet jó irányból fújja. A kapitány büszke magára, a legénység azt hiszi, hogy ért a vitorlához, és mégis célt érünk. Több beteg barátom így gyógyult meg, alkalmatlan, de jóindulatú társaságban, és sorolhatnám.

Hát mindenkinek kívánom, hogy ehhez a szélhez köze legyen, és rá merje bízni magát!

Ahol Jézus áll középen –
Középhalmi evangélikus misszió

A Középhalmi Misszió nem csak egy hely, hanem fogalom. Isten kegyelméből múltja, jelene, és jövője van. Mert „Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz.” (Zsid 13,8)

doskodtak ellátásunkról: a Tóth lányok, Józsua Lajosné, Szigeti Györgyné, Kis Gabi, Láng Emese, Bosnyákné Horváth Lili, Molnár Pál, Barkóczy Adrienn. A Középhalmi Evangélikus Misszió Alapítvány jelenlegi elnöke Mikó László, aki minden csendeshéten szolgál evangelizációval.

A csendeshét utolsó napján az úrvacsorai istentisztelet után következik a „morzsaszedés”. A hét első napján mindenki kap egy-egy igéslapot, amit búcsúzáskor felolvas, mielőtt válaszol a következő kérdésre: „Mit kaptál itt, és mit viszel haza?”

Íme, néhány gondolat-morzsa: „Úgy érzem, nem hiába jöttem. Szeretnék viszszajönni.” „Az Ő békességét itt megéreztem”. „Örök ajándékot kaptam Istentől. Most már szabad vagyok a félelemtől”. „Hálás vagyok az Úrnak. Szeretete eljutott a szívünkig”. „Krisztus beköltözött a szívembe!”.

A kezdetek

1984-ben Nobik Erzsébet lelkésznő és Dr. Sárkány Angyal doktornő vezetésével hetente tartottak „egyházi gyógyító” alkalmakat a szarvas–ótemplomi gyülekezetben. A résztvevők mentességet kaptak a kényszergyógykezelés alól. 1992-ben magalakult a Középhalmi Misszió, a visszakapott középhalmi (tanyai) iskolát hatvannégy férőhelyes konferenciaközponttá alakították.

Évente három gyógyító konferenciát és csendeshetet tartanak. A misszió a szenvedélybetegek és lelki sérültek gondozását tartja fő feladatának.

Az évek során több lelkész szolgált a csendesheteken: Klucsik János, Selmeczi Lajos, a Boncsér házaspár, Túri Krisztina, Zátonyi János, Erdélyi Zoltán, Veres-Ravai Csaba Endre, Péter Attila, Szeverényi János országos missziói lelkész is rendszeresen, és még sokan mások. A szellemi munkások mellett mindig ott voltak a szeretetteljes „Márták”, akik gon-

Jelenünk

Három éve Lázár Zsolt esperes közbenjárásával a tavaszi és őszi alkalmainkat a Kőrös partján, egy üdülőben tartjuk. Nyári alkalmunkon a régi, tanyai épületben gyülekezünk össze, ahol most már egy intézményesített nappali klub működik.

A napot egyéni elcsendesedéssel, imádsággal kezdjük, majd Isten igéjét hallgatjuk az evangélikus bibliaolvasó Útmutató napi igéi alapján. Nagy segítségünkre vannak a Szarvas–ótemplomi Szeretetszolgálat Napraforgó Klubjának munkatársai, akik nem csak ellátásunkról gondoskodnak, hanem kreatív módszerekkel segítenek az ige üzeneténk feldolgozásában.

A délutáni evangelizációs alkalmakon meghívott vendégek szolgálnak. Fontosak számunkra a magán- és lelkipásztori beszélgetések, a bizonyságtételek és a közös imádság. Örülünk azoknak a már szabadult testvéreinknek, akik újra meg újra részt vesznek alkalmainkon.

Jövőnk

Isten erejében bízva folytatjuk szolgálatunkat, hiszen megtapasztaltuk, milyen ereje van Jézus Krisztus gyógyító munkájának. Legutóbbi alkalmunkon 12 állandó lakónk volt, és több mint 40 résztvevő. A Középhalmi Misszió fő alapítója (nekünk csak Angyalka néni) hittel vallja: „Isten mindig talál megfelelő embert a szolgálatra”. Kérjük a Mennyei Atyát, hogy küldjön munkatársakat, és hogy indítsa el a gyógyulni vágyókat a misszióba! Indítsa arra a már szabadultakat, hogy minél több rászorulót küldjenek és hozzanak magukkal!”

Hisszük és valljuk, hogy Jézus Krisztus életünk egyetlen alapja, fundamentuma.

PÉTER ATTILA

Beszámoló indiai utunkról

Isten még 2006-ban azt mondta nekem, hogy Ő Indiában szeretne majd engem látni, és arra hív, hogy ott szolgáljam Őt. Azonban nem hirtelen vitt el oda, hat évet várnom kellett, amíg életemben először meglátogathattam Indiát. Akkor csak 15 napra mentem, most, az utóbbi utunk során másfél hónapot töltöttünk itt férjemmel, Philippel, aki egyébként Indiából származik.

Az esküvőnk 2014 februárjában volt Magyarországon, és azóta most volt lehetőségünk elmenni együtt Indiába. December elején érkeztünk, és az egész hónapot utazással és különféle gyülekezeti programokkal töltöttük, ahol bátorítottuk az embereket Isten Igéjével. A missziónk (Reach out To Jesus Ministries) két helyen szervezett karácsonyi evangelizációt. Orisszában és Karnatakán, ahol összesen 49 gyermeknek ajándékoztunk új ruhát. Ezek az alkalmak azért is különlegesek, mert egész évben ez az egyetlen lehetőség, hogy nyíltan hirdessük az evangéliumot, és ilyenkor sok hindu ember is eljön és végighallgatja az üzenetet, és sokan így találnak Jézushoz.

Külön öröm volt számunkra látni mindazt, amit Isten végzett Orisszában az elmúlt két év során. Azóta létrejött itt egy gyülekezetünk, mely több mint húsz tagból áll, akik mind erősek a hitben. Ezen kívül itt hoztuk létre első gyermekmissziós központunkat is, ahol összesen 18 gyermek tanul és erősödik Isten Igéjében.

Ittlétünk alatt alkalmunk adódott arra is, hogy interjút készítsünk Philip egyik rokonának a családjával, akik hinduk, és nagyon elkötelezettek a vallásuk iránt. Bármerre megyünk a lakásukban vagy az udvaron, az otthonuk tele van bálványszobrokkal és ahhoz hasonló tárgyakkal, melyeknek mind-mind megvan a maga jelentősége, hogy mire használják. Ezek az emberek elmondták, hogy mindezt azért teszik, mert ebbe születtek bele és követik őseik útját. Emberek tömege van ezzel így, vakon követik mindazt, amit a szüleiktől, nagyszüleiktől láttak, dicsőítik a bálványokat, és imádkoznak hozzájuk. Emberek tömege gyalogol el a hindu templomokba rendszeresen, és ilyenkor minimum 50-60 kilométert tesznek meg, és úgy hiszik, hogy ezzel bűnbocsánatot nyernek.

India nagy missziós terület, hiszen 87 százaléka nem hallott még Jézusról, a misszionk célja pedig, hogy elvigye az Örömhírt ezekhez az emberekhez. Ha szeretnének több információt a szolgálatunkról, látogassanak el honlapunkra: www.rtjm.org!

SÁNTA ÁGNES ÉS M. PHILIP

Beszélgetés

Missura Tibor nyugdíjas lelkésszel és feleségével, Missura Tiborné Máriával

Isten ott van az életünkben

Beszélgetés Missura Tiborral

Miben látod a keresztyén közösségek jelentőségét?
Fontosak a csoportok, körök, ahol ugyanarra figyelünk, de ez testvéri közösséget nem tud adni. Azt, hogy az embereket Isten személy szerint szereti, csak az istentiszteleten, a bibliaórán, a családi közösségen belül tudja meg az ember. Ha ezeken kívül próbálkozik, akkor csak azt hallja, hogy aki ügyes, aki okos, az érvényesül. Aki gyengébb, az a természet törvénye szerint: hulljon.

Az Úristentől nem csak belső természeti törvényeket, hanem lelket, döntésképességet kaptunk. Választhatunk jó és rossz között. Nagyon fontos, hogy a másikat segítsük. Abban különbözünk az állatvilágtól, hogy segítjük az öreget, a gyereket, a fiatalt, a gyengét. Ebben lesz az ember igazán emberré. Ahol erről megfeledkeznek, az a társadalom vagy az a környezet olyan lesz, ahol senki sem tartózkodik szívesen. Fontos, hogy megtartsuk az emberségünket és ebben segít az egyház.

A te életedben hogyan történt ennek a felismerése, volt egy nagy megtérésed, vagy inkább egy folyamat volt az Istenre való találásod?
Egy Sréter Ferenc által vezetett konferencián találkoztam Istennel. Én időhöz, helyhez tudom kötni a megtérésemet. De sok embernek nem ilyen

az Istenre találása. A feleségem például nem tudja megmondani, hogy mikor tért meg, de olyan keresztyén élete van, hogy azt kívánom mindenkinek, hogy ilyen legyen. Ő otthonról hozta magával, hogy tudjon Istenre figyelni, és belenőtt a keresztyénségbe. A kettőt nem szabad ellentétbe állítani, Isten mind a kettőt akarja, munkálja.

A házasságban, a családban formálódik is az ember?
Muszáj! Amikor az ember tudja, hogy a társa Isten ajándéka, akkor ez átsegíti a nehezebb időszakokon is. Ilyen természetesen a mi életünkben is volt, de mindig tudtam, hogy Isten őt adta nekem, mert úgy látja, hogy nekünk egymásra van szükségünk.

A családban is feladatul adta nekünk az Úristen, hogy az utódainknak adjuk tovább azt, amit tudunk. Amikor az unokáinkat segítjük, akkor küldetést teljesítünk.

A nagyszülők beleszólhatnak az unokák nevelésébe?
Nem beleszólni kell, hanem példát adni. Amikor tanácsot adunk, lehet, hogy nem fogadják el. Ezen nem kell megharagudni. Ha elmondtuk, akkor már övék a döntés.

Lelkész életednek milyen nehézségei voltak, és ezeket hogy kezelted?
Amikor a magam által legjobbnak kigondolt úton járok, de nem tudom, hogy ez Isten útja-e. Ezek a legnehezebb időszakok. Istenre bízom az életem, ezért merek tovább menni azon az úton, amelyen haladok, mert tudom, hogy az Úristen még a rossz döntéseimet is jóra tudja formálni.

Ha visszagondolsz lelkészi szolgálatodra, hogyan látod, mi a szépsége?
Az, hogy Isten érezhetően ott van az életünkben. Az is csodálatos tapasztalat, amikor személyes visszajelzés jön, hogy Isten munkálkodott rajtunk keresztül.

Aki segít másoknak, maga is gyógyul

Beszélgetés Missura Tiborné Máriával

Hogyan szolgál a kelenföldi gyülekezet az idősek, magányosok felé?
Fontosnak tartjuk, hogy azok, akik korábban részt vettek a gyülekezet életében, megöregedve ne szakadjanak el a közösségtől. Ezért igyekszünk az időseket látogatni. Igénylik is, hogy ne feledkezzünk meg róluk, halljanak híreket a gyülekezetről. Arra is vágyódnak, hogy legyen, aki beszélget velük, akivel megoszthatják gondjaikat. Sokan vannak magányosok, akik mögött nem áll család.

Nagyon magányosak a mai idősek?
Személyiségtől is függ, hogy ki mennyire tud kapcsolatokat tartani, de aki lakáshoz kötött és kikerül a közösségből, az könnyen lesz magányos.

Hogyan látja a szeretetotthonok szerepét?
Akik mögött nem áll család, azoknak jobb, ha időskorukban otthonba mennek, közösségbe kerülnek.

A gyülekezetben van egy csoport, amely tudatosan felvállalja ezeket a látogatásokat. Miben tudnak segíteni?
Ha szükséges, segítünk hivatalos ügyeket elintézni, van, akinek szerelőre vagy takarító segítségre van szüksége. Például az egyik magányos gyülekezeti tag azt kérte, hogy valaki sétálni vigye, mert az orvos már nem engedi, hogy egyedül menjen. Egy nyugdíjas asszonyt kértem meg, aki nem sokkal korábban vesztette el a férjét. Neki is jót tett ez a szolgálat, mert segítette őt a gyász feldolgozásában.

Aki segít másoknak, az közben maga is gyógyul?
Igen, feltétlenül. Ebben az esetben ez terápia volt ennek az asszonynak. Egyik lányunk elment, és a saját gyászunkat is így éljük meg, hogy másokkal foglalkozunk. A szenvedő emberhez az tud közelebb kerülni, aki hasonló dolgot átélt.

A kelenföldi gyülekezetben egy nagyszerű szolgálat működik, a családsegítés.
Heti rendszerességgel fogadják a hajléktalanokat. Az asszonyok uzsonnát készítenek a betérőknek, és gondosan osztják az összegyűjtött ruhafélét, méretre, alkatra megfelelő darabokat. Lelkileg is foglalkoznak, beszélgetnek velük, és akiket még lehet, azokat abban is próbálják segíteni, hogy visszakerüljenek a normális életbe.

Van-e felelősségünk a környezetünkben, munkahelyünkön, szomszédunkban élő rászorulók felé? Tudunk egymáson segíteni?
Feltétlen kellene tudnunk! Nyitott szemmel kellene járnunk, hogy észrevegyük a közvetlen környezetünkben a rászorulókat, mert mindenki ott tud a legkönnyebben segíteni. A nyugdíjasok is megtalálhatják egymás között azt, aki a többieknél betegebb, gyengébb, rászorulóbb és támogatni lehet.

Mi az életünk értelme, tartalma, célja? Miben segít a hit, az egyház?
El sem tudom képzelni az életet az Úristennel való járás nélkül. Megóv a magányosság érzésétől és célt ad az életnek az, hogy tudjuk, Nála számon vagyunk tartva, akkor is, ha körülöttünk elfogynak az ismerősök, a családtagok. Az Övéi vagyunk, teljesen árvák sosem lehetünk, akik hitben élünk.

SZEVERÉNYI JÁNOS

A beszélgetések elhangzottak a Lélekhangoló *evangélikus rádiómissziós műsorban. A teljes interjúk meghallgathatók honlapunkon: http://misszio.lutheran.hu/radio/interjuk/836-isten-szereteteben-nyugodva és http://misszio.lutheran.hu/radio/interjuk/844-jezus-nyomdokan*

A szolgálat jelentősége

Tibetben kimerülten küszködve gázolt egy ember a hóban. Halálos kimerültséggel küzdött. Útközben egy haldoklót talált, aki ott feküdt a hóban. Nagy fáradsággal a hátára vette a félholt embert. Mindketten fölmelegedtek, vérkeringésük felfrissült, s a haldokló feléledt. Megmenekültek. – Amikor másokon segítesz, magadnak is szolgálsz. Ilyen a szolgálat.

Isten segít annak az embernek, aki erőit és adottságait Isten és felebarát szolgálatába állítja. Lázár sírjánál embereknek kellett a követ a sír szájáról elhengeríteni. Ehhez nem is volt szükség különösebb isteni segítségre. S amikor ők már megtették a tőlük telhetőt, Isten megcselekedte azt, ami meghaladta az emberi erőket: feltámasztotta a holtat. Midőn Lázár életre kelt, ismét emberek segítettek a lepedők és a halotti lepel szétbontásában. Ugyanígy van a bűn halottaival kapcsolatban is. **A tanítványoknak kell elhengergetniük a követ s más akadályokat a halottak sírjáról, és Isten lelki életet ad nekik.** Sok feltámadt lélek ütközik bele azután különböző halotti leplekbe, amilyenek például a kívánságok, a rossz szokások stb. Itt megint Isten gyermekeinek kell segíteniük készségesen és örömmel.

Egy engedetlen fiú elhagyta az atyai házat, csavargók közé került és rabló lett belőle. Atyja szolgákat küldött érte azzal az üzenettel, hogy mindent megbocsát, csak térjen vissza és hagyja el a rossz utat. A szolgák féltek az üzenet továbbításától, ezért az idősebbik fiú szánta rá magát, mivel testvéri szeretet fűzte a tévelygőhöz. A hegyekben rablók támadtak rá és halálosan megsebesítették. Közöttük volt a fiatalabb testvér is. Mikor a sebesültben megismerte a saját bátyját, mellét verte és hangosan sírt. Az idősebbik testvér kissé magához tért és hirdette neki atyjuk bocsánatát. „Most már elég. Elértem életem célját s teljesítettem a szeretet szolgálatát" – szólt, s kilehelte nemes lelkét. A fiatalabb testvért mélyen meghatotta bátyja áldozata. Hazatért atyjához és új életet kezdett. Isten gyermekeinek is ilyen áldozatkészen kell vinniük az örömhírt, a szent evangéliumot, még akkor is, ha életveszedelem várna rájuk. **Hiszen az Üdvözítő is életét adta mindnyájunkért.**

Sokan gyengeségükre hivatkozva nem akarnak szolgálni testvéreiknek. Elfelejtik, hogy Isten ereje éppen a mi erőtlenségeinkben bontakozik ki (2Kor 12,9). Olyan szenvedőkhöz hasonlítanak, akik teljesen egészségesek, jó étvággyal fogyasztják a tápláló ételeket, de gyengék maradnak, mert nem mozognak.

Amikor az emberek rágalmaznak és üldöznek titeket a megvetés követ hajigálva rátok, imádkozzatok értük, kövek helyett szeretetet kapjanak tőletek. Balga gyermekek köveket dobálnak az érett gyümölcstől roskadó fára. Viszont a fa – édes gyümölcsöt ad nekik. Nincs köve, amivel visszadobna. Ne riasszanak meg titeket a megvetés kövei. A hamis híresztelések azt bizonyítják, hogy lelki életet éltek és gyümölcstermők vagytok.

Isten gyakran kicsiny szolgákat használ fel nagy célokra, s azokat, akik a világ szemében nem sokat jelentenek, magas szolgálatba állítja. **Ezek nem dicsekednek képességeikkel, s nem támaszkodnak saját értelmükre.** Ismerik gyengeségüket, ezért nem kérkednek, hanem annál inkább az Úrra támaszkodnak. Amikor az Úr Jézus éhes tömeggel volt együtt a pusztában, a tanítványok nem tudtak neki segíteni. Ők maguk hazaengedték volna az éhes tömeget. Csak egy kicsi fiú segíthetett, szolgálhatott az Úrnak. Anyjától kenyeret és kevés halat kapott, hogy több napra való élelme legyen. Ő ezt a tanítványok lábához tette, amikor megkérdezték, nincs-e kenyere. Lehet, hogy másoknak jobb és több kenyerük volt ott, de nem adtak. Csak egy egyszerű, kicsiny gyermek kenyere szolgálhatott a legjobb táplálékul, mivel rajta volt az Úr áldása.

Lehet, hogy másoknak jobb és több kenyerük volt ott, de nem adtak.

SADHU SUNDAR SINGH

Forrás: Az ÉLŐ VÍZ – az Evangélikus Evangélizáció lapja, VII. évf. 2. száma (1951. január 28.) India nagy apostola egyik igehirdetésének gondolatai.

Hitben járunk – nem a valóságban?

Így szoktuk *félre*érteni a Bibliát – 4.

1. A bibliai szöveg
2Kor 5,7 „… mert hitben járunk, nem látásban."

2. A félreértés
A szöveget gyakran idézik döntéshelyzetekben, abban az értelemben, hogy a hívő ember ne a láthatókra figyeljen (a valóságra, az ismert tényekre, a tapasztalhatókra), hanem azokat *figyelmen kívül hagyva* arra koncentráljon, és az alapján döntsön, *amiben hisz.*

3. A probléma
Ez az alkalmazás teljesen figyelmen kívül hagyja az eredeti gondolatmenetet. Pál ugyanis nem a hitet és a tapasztalati valóságot állítja szembe, hanem arra mutat rá, hogy *Krisztust,* akiben bízunk, és akit követve élünk, még nem látjuk.

4. A szöveg környezete
2Kor 5,1–10 „Tudjuk pedig, hogy ha földi sátorunk összeomlik, van Istentől készített hajlékunk, nem kézzel csinált, hanem örökkévaló mennyei házunk. Azért sóhajtozunk ebben a testben, mivel vágyakozunk felölteni rá mennyből való hajlékunkat, ha ugyan nem bizonyulunk

„Mert hitben járunk, nem látásban."

felöltözve is mezíteleneknek. Mert mi is, akik e sátorban vagyunk, megterhelten sóhajtozunk, minthogy nem szeretnénk ezt levetni, hanem felölteni rá amazt, hogy a halandót elnyelje az élet. Isten pedig, aki minket erre felkészített, zálogul adta nekünk a Lelket. Tehát mindenkor bizakodunk, és tudjuk, hogy amíg a testben lakunk, távol lakunk az Úrtól; mert hitben járunk, nem látásban. De bizakodunk, és inkább szeretnénk kiköltözni a testből, és hazaköltözni az Úrhoz. Ezért arra törekszünk, hogy akár itt lakunk még, akár elköltözünk, kedvesek legyünk neki. Mert mindnyájunknak leplezetlenül kell odaállnunk a Krisztus ítélőszéke elé, hogy mindenki megkapja, amit megérdemel, aszerint, amit e testben cselekedett: akár jót, akár gonoszat."

5. A helyes alkalmazás
Pál *egész gondolatmenete* a testből való kiköltözés, a meghalás, a létformaváltás és az Úr színről színre meglátása mentén halad. A „hitben járni" annyi, mint Krisztusban bízó életet élni. Ez egyszerűen abból a helyzetből fakad, hogy mi még itt vagyunk testben, a földön, és *még nem látjuk az Urat,* aki – bizonyos szempontból – távol, a mennyben van.

DR. SZALAI ANDRÁS
www.apologia.hu

Istennek hagytalak! (2. rész)

A gyimesi csángóknál

Fotók: SzJ

Gyimes vidékén még megtalálhatjuk a több évszázados önellátó, színes kultúrát. A csángók házaikat maguk építik, az élelmet, ruházatot maguk állítják elő. A havasokon, ahol tavasztól őszig pásztorkodnak, nincs „rezsicsökkentés”, mert rezsi sincs. Mindent a természetből nyernek. Ugyanakkor láttam mobillal telefonáló pásztort fejés közben. A modernizáció azért őket is elérte. A vidék gazdag népi tánchagyományokban, mondavilágban és dallamkincsben.

Mivel kevés a szántóföld, a gazdasági élet alapját az állattenyésztés, a pásztorkodás, a fafeldolgozás, fakereskedelem és a háziipar képezi. A nagy kiterjedésű természetes kaszálók elsősorban a szarvasmarha-tenyésztésnek, míg a havasi legelők a juhtenyésztésnek kedveznek.

Elkényelmesedett, fogyasztói világunkból érkezve élmény volt együtt élni egy kedves csángó családdal. Forrásban mosakodtunk, fát gyűjtöttünk az erdőben, szedtünk áfonyát és gombát, kihajtottuk a teheneket, készítettünk sajtot, köpültünk vajat. Az élet megy televízió, internet, hűtő és más elektromos készülékek nélkül is, és persze állandó téma volt a medve, farkas, hiúz, muflon és más vadállatok. A kutyák védekezésként duplasorú tüskés nyakörvet hordanak.

Katartikus élményt jelentett a természetközeliség, a holisztikus (test-lélek-szellem) kultúra, a szellemes, humorra mindig kapható beszédmód.

Isten tartsa meg őket, bátran menjünk tanulni hozzájuk!

SZEVERÉNYI JÁNOS

Fotó: Bakay Péter

Bakay Péter a kalibában

Hamis – mégsem hamis

Amikor katona voltam, nótáztunk. A rendezvényeken daloltunk. Az iskolában… mit is csináltunk? Nehezen írok róla. Nem szerettük az énekórát.

Énekeljetek szívesen, örömmel, még ha először nem is olyan szép az az ének!

Az éneklés melléktárgy volt, a tanár vajszívű és a tárgyából kifolyólag nem volt hatalma. Az óra laza. Nem tudtam énekelni, de még szándékosan is hamisak voltunk egy kicsit. Rongáltuk a hangunkat, visszafejlesztettük a kicsiny meglévő képességünket, idegesítettük a tanárt. Szomorú képe ez egy fiatalnak és egy iskolai osztálynak is. Ha nem is ennyire, de hasonlóan folyt a legtöbb óra. Ma is így van, de fokozottan. És egy-egy rosszabb csoport tanításakor eszembe jut, hogy mi is ilyenek voltunk. „El kell viselned alázattal és szeretettel ezt a helyzetet, mert most te kapod vissza Istentől, amit te is tettél" – mondom magamnak.

A legigazibb, legszebb éneklés a lelki ének. Erre buzdít igénk. Középiskolás koromban egy barátom révén bekerültem egy gyülekezetbe. Ott megszerettem az Urat és ezzel együtt a szép énekeket is. (Vagy talán az énekek voltak azok, amik elkezdték nyitogatni a szívemet…) Még egyházellenes időszak volt, de a rádiót karácsony táján addig tekergettem, míg felhangzott egy-egy általam már ismert ének. De jó volt hallgatni! A dallam által a szövege is szívembe ivódott. Közben jelentkeztem a fóti kántorképzőre is, hogy megtanuljam, én, rosszhangú, játszani és énekelni az általam megkedvelt énekeket. Ott a mindenki által szeretett Kiss János volt a vezető, és rengeteg hitbeli buzdítást is kaptunk. Ez volt a három közül az egyik ok, hogy hívő lettem, és végül elindultam a lelkészi pályán.

Döbbenet: nem volt kántor az első kis gyülekezetben. Én (!) játszottam a harmóniumon. Egy fiatalt pedig megtanítottam orgonálni. A második döbbenet: a következő gyülekezetemben sem volt kántor. Szintén odaültem a hangszerhez, de most már többeket kezdtem tanítani, és a kántorképzőre is elmentek sokan. Így négy-öt kántorunk is volt mindig.

A gyülekezetbe érkezéskor már azonnal hirdettük, hogy énekkart szeretnénk alakítani. Mennybemenetel ünnepén több mint hetvenen jelentkeztek, s a létszám megállapodott negyven fő fölött. De ki tanítsa a szólamokat? Ha nem volt más, a női szólamokat a feleségem, a férfi szólamokat pedig én tanítottam. Azt mondtam a hívéknek: „A testvérek elkezdenek tanulni karénekesnek lenni, én pedig tanulom a karmesterséget. Együtt tanulunk, és így biztosan jól fogunk haladni." Így is lett. Ottlétem tizennégy éve alatt mindig működött az énekkar, otthon és sok más gyülekezetben is szolgáltunk énekekkel, bizonyságtételekkel és versekkel.

Isten kegyelme volt ez. Jóindulata, hogy nem vetett el engem, aki teljesen másként indultam az életbe, semmiképpen sem úgy, mint egy hívő. S ha tovább megyek az elkezdett úton, már nagyon rossz helyen lennék. Ő szólított meg egy barátom hívása, a szép énekek, majd azoknak és a Bibliának a szavai által. **És Ő már rég tudta, mi vár rám a gyülekezetekben.** Előre gondoskodott róla, hogy megtanuljak orgonálni és jobban, szebben énekelni. Tudta, hogy szükség lesz erre a gyülekezetben.

Lelkesen indultam a szolgálatba, és az Isten által adott zenei képesség még inkább előre segített benne. Alázattal és hálával kell megköszönnöm az én Megváltómnak, hogy a fahangú, kornyikáló, rendetlen, rosszul induló gyerekből egy énekelni és szolgálni tudó, énekeket nagyon szerető embert formált. S amikor elrontom az éneket, mindig eszembe jut, hogy ami és aki vagyok, az csak Általa vagyok az éneklésben és az örömteli hívő életben is.

Gyermekek, fiatalok, felnőttek! Énekeljetek szívesen, örömmel, még ha először nem is olyan szép az az ének! De szép Istennek, kedves az Ő ügyének és a szívetekbe vésődve eszetekbe jut majd örömötökben és bánatotokban – és üzenetet hoz az Ének Urától.

SZÉLL BULCSÚ

Könyvajánló

A.L.

A könyvek megrendelhetők a Harmat Kiadónál (www.harmat.hu), illetve megvásárolhatók a kiadó könyvesboltjában: 1113 Budapest, Karolina u. 62.

Kate Middleton – Jane Smith: Kiút az étkezési zavarokból
Harmat Kiadó, Budapest, 2013
Az étkezési zavarok korunk népbetegségei. A szerzők a brit Anorexia és Bulimia Központ vezetőjeként rengeteg tapasztalatra tettek szert. Segítenek megérteni, hogy étkezésünk hogyan függ össze a problémáinkkal és mit tehetünk a változás, gyógyulás érdekében.
A *„Kiút…"* sorozat további könyvei is kaphatók: a depresszió, a szorongás és az alkoholprobléma témakörökben.

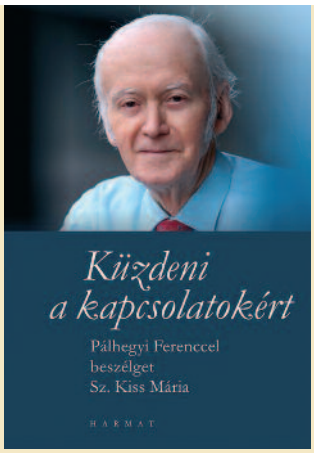

Sz. Kiss Mária: Küzdeni a kapcsolatokért
Harmat Kiadó, Budapest, 2013
Pálhegyi Ferenc gyógypedagógus, pszichológus, főiskolai tanár, a Bibliai Házassággondozó Szolgálat alapítója nyolc évtizedes életútjáról, küldetéséről, hitéről, sikereiről és kudarcairól beszél.
Történeteiben közismert gyógypedagógusok, pszichológusok, lelkészek szerepelnek barátként, munkatársként.

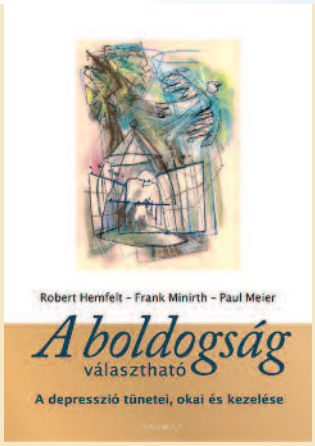

Robert Hemfelt – Frank Minirth – Paul Meier: A boldogság választható
Harmat Kiadó, Budapest, 2010
Mi az oka annak, hogy a legaktívabb hívők között is oly sok a depressziós? Az amerikai pszichiáterszerzők könyve segít a depresszióval küzdőknek, hogy jobban megértsék önmagukat és szerepet vállaljanak saját gyógyulásukban.

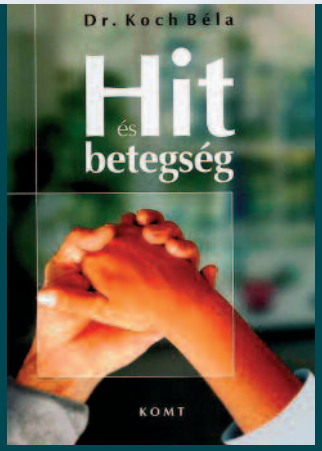

Dr. Koch Béla: Hit és betegség
KOMT – Keresztyén Orvosok Társasága, Budapest, 2009
Alapos szakmai felkészültséggel, szeretettel és hittel megírt füzet, mely hasznos olvasmány a beteget ápoló családtagoknak, beteglátogatónak, lelkészeknek, de még az orvosoknak is.

Megjelent

ÉLŐ VÍZ sorozatunk első részének második, aktualizált kiadása:

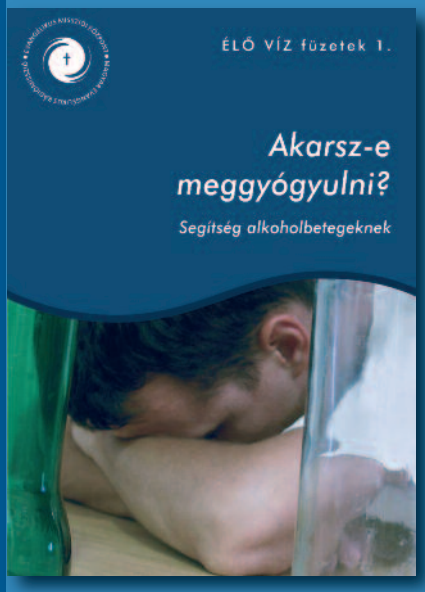

Akarsz-e meggyógyulni? – Segítség alkoholbetegeknek (48 oldal)
Tartalma: bizonyságtételek, rövid, bátorító írások, segítő szolgálatok ajánlása alkohol- és szenvedélybetegség kapcsán.

Változatlan utánnyomásban újra kapható:

Istenkeresők és kételkedők kátéja (72 oldal)
Az Evangélikus Missziói Központ és az Evangélikus Belmissziói Baráti Egyesület közös kiadása. 32 gyakran feltett kérdésre válaszol Ribár János evangélikus lelkész.

Megrendelés az Evangélikus Missziói Központnál:
e-mail: evmis@lutheran.hu,
telefon: 06 1 400 3057

„Fogadjátok be egymást, ahogyan Krisztus is befogadott titeket.” (Róm 15,7)

Konferencia

az Evangélikus Missziói Központ szervezésében
július 5–8-ig a piliscsabai Béthel Missziói Otthonban (Széchenyi u. 8–12.)

Szolgálattevők:
Szemerei János püspök
Balicza Iván lelkész
Bozorády András lelkész
Lupták György lelkész, a missziói bizottság elnöke
Horváth István, az Aliansz Magyar Evangéliumi Szövetség főtitkára
Kiss Máté lelkészi munkatárs
Peczkay Endre színművész
Szemerédi Bernadett előadóművész
Kiss Veronika és Balogh Tibor
Szilágyi Angelika moldvai csángó-magyar előadóművész
Szeverényi János missziói lelkész

Részvételi díj: 8500 Ft,
3–10 éves korúaknak 4400 Ft
(szükség szerint kérhető ágyneműhuzat, 700 Ft mosatási költségért)
A részvételi díj támogatott és nem fedezi a konferencia költségeit. Akinek van lehetősége többet adni, köszönettel vesszük.
Idén nyáron vonattal még nem lehet Piliscsabára utazni. **Busz indul Budapestről az Árpád híd pesti oldalától.** Piliscsabán a vasútállomásig jön a busz.

Jelentkezési határidő: 2015. június 20.

Jelentkezni lehet postai úton, telefonon vagy e-mailben a Missziói Központnál:
Evangélikus Missziói Központ 1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38–40.
Tel.: 06 1 400 3057;
e-mail: evmis@lutheran.hu

Én vétkem, én

Egyházunk és az első világháború

A cím az általánosan ismert gyónó imádság szavait idézi. Amikor az ember Isten elé áll, nem tehet mást, mint hogy elismeri és megvallja bűneit. Ezt minden önvizsgálatnál meg kell tennünk, egyéni és egyházi életünkre nézve egyaránt. Az első világháború kitörésének századik évfordulóján sem tehetünk mást, mint bűnbánattal lehajtani fejünket. Hiszen az egyházakat is felelősség terheli mindazért, ami történt.

A háború kitörésének hetedik hónapjában, 1915 februárjában már második kiadásban jelent meg egy imakönyv. Kis alakú zsebkiadás, hogy elférjen a katonazubbony zsebében is. Prédikációk és imádságok „a harctéren küzdő katonák és itthon lévő szeretteik használatára”. Szerzője evangélikus lelkész, noha olvasva egy tábornok lelkesítő beszédeinek tűnik.

Néhány idézet a harcolóknak szánt üzenetből: „Katonák, testvéreim! A népek nagy csatáját vívjátok. Hős küzdelmeteknek a világtörténelemben nincs párja. [...] Karddal és vérrel írjátok be hős neveiteket a történelembe! [...] **Mérjétek ki karddal, rajzoljátok vérrel Európa újabb térképét.** [...] Csak előre! Törjön, pusztuljon, vesszen az ellen!” – És így tovább. De nem tábornok szavai ezek, hanem egy lelkész prédikációi. Alapigéknek szánja a bibliai idézeteket: „Istennel győzedelmet nyerünk, ő tapodja el ellenségeinket” (Zsolt 60,14). „Isten a mi oltalmunk és erősségünk! A seregek Ura velünk van, Jákób Istene a mi várunk!” (Zsolt 46). Majd a beszédeket ámen fejezi be: „Előre Isten szent nevében, egészen a diadalomig! Ámen.” S egy másik: „Isten koszorúzza diadallal fegyvereiteket! Ámen.”

Újabb lelkesítő beszédek részletei: „Bízunk bennetek, hiszünk a sikerben; győznötök kell, mert az igazság veletek! Tudjátok, hogy ahol az igazság, ott az Isten, s ahol az Isten, ott a győzelem! [...] Meg ne feledkezzetek ő róla, mert a végső, a nagy diadalt csak ő adhatja meg! [...] Isten veletek lesz, s ha ő velünk, ki lehet akkor ellenünk?! [...] Te pedig Isten, ki tudod, hogy igaz ügyért küzdünk, s zászlónkra a szabadság van írva, segítsd a mi küzdelmünket, a magyar fegyvereket vezesd diadalra! Ámen.”

A háború kezdetén az Isten segítségével remélt végső győzelem bizonyossága áthatotta az egész országot. Jelen volt az egyházi gyűléseken is. Magam csak a Pesti Egyház presbiteri és képviselőtestületi üléseinek jegyzőkönyveiből, lelkészek és felügyelők szavaiból, évi jelentéseiből idézek: „Egyházunk

Forrás: Fortepan

igen nagy vétkem...

a béke egyháza – de teljesen át vagyunk hatva azon szent óhajtól, hogy azokat, akik hazánk és a monarchia védelmére és érdekeinek érvényesítésére hadba vonultak, Isten áldása kísérje attól a meggyőződéstől, hogy igazságos háborúnk javunkra fog eldőlni." (1914. szeptember 7.) – „Egy pillanatra sem szabad kételkednünk abban, hogy a magyarok Istene megsegíti katonáink hősies küzdelmét, és hogy az igazságosság jegyében létrejött háború Isten segítségével a mi javunkra fog eldőlni." (1915. március 25.) – „A világháború fékevesztett szenvedéllyel tombolt a múlt esztendőben is. [...] Magasabb erkölcsi szempontból nézve ezt a rettenetes képet, úgy tűnik fel előttünk, mint Isten kezének műve, Isten örök igazságának bizonysága, aki nem engedte, hogy az erény, a jog, az igazság, a hűség és tisztesség felett győzelmet vegyen a bűn. S ha magasabb emberi szempontból nézzük ezt a titáni küzdelmet, azt látjuk, hogy az erkölcsi felsőbbség mindig és mindenütt győzött az erőszakon. A májusi tüneményes győzelmektől a legutóbbi időkig lezajlott események arról tanúskodnak, hogy szent ügyünk igazságának tudata egybeforrva Istenbe vetett hitünkkel és erkölcsi felsőbbségünk érzetével vitte idáig is s fogja vezetni ezután is a végső győzelemre fegyvereinket." (1916. március 25.)

A négy évig tartó világháborút 1920. június 4-én a Párizs melletti Trianon kastélyban aláírt békeszerződés zárta le. Ma már nap mint nap hallunk arról, amit évtizedekig említeni sem volt szabad, hogy Magyarországot kegyetlenül megcsonkították: területének 71 százalékát vesztette el, s magát magyarnak valló lakosságából három és fél milliót. Egy tanulmány szerint a remélt etnikai alapú határok helyett a mindenkori szomszédok érdekeit szem előtt tartó békediktátum készült, amely hol a földrajzi, hol az etnikai, hol a történelmi, hol a gazdasági elveket érvényesítette, de egyben következetes volt: Magyarország hátrányára. A történelmi Magyarország elveszett – fegyver által.

Mindez azzal kezdődött, hogy fegyvert fogtunk.

Jézus azokat mondja Isten fiainak, akik békét teremtenek.

És papi szóval is arra biztattuk a katonákat, hogy mérjék ki karddal, és rajzolják meg vérrel Európa új térképét. A háború kezdetének győzelmet váró mámorában még senki nem gondolta, hogy a karddal kimért, vérrel megrajzolt Európa-térkép végül Magyarország hátrányára rajzolódik meg. Egyházainkban elfelejtődött Jézus szava: „akik kardot fognak, kard által vesznek el" (Mt 26, 52). Kardot fogtunk, és elvesztünk kard által. A megragadott fegyver ellenünk fordult vissza. Az erősebb kéz kiragadta kezünkből az általunk kivont kardot, és bennünket sebzett meg vele.

A háború kirobbantásáért az egyházak nem okolhatók. Ugyanakkor az egyházak felelőssége, sőt vétke vitathatatlan számomra. Hiszen Jézus nem arra biztat, hogy „törjön, pusztuljon, vesszen az ellen", hanem azokat üdvözli, és azokat mondja Isten fiainak, akik békét teremtenek (Mt 5,9).

ZÁSZKALICZKY PÉTER

A cikk az előző,a háborút fókuszába állító Hídba íródott, akkor a terjedelmi korlát miatt nem tudtuk megjelentetni.

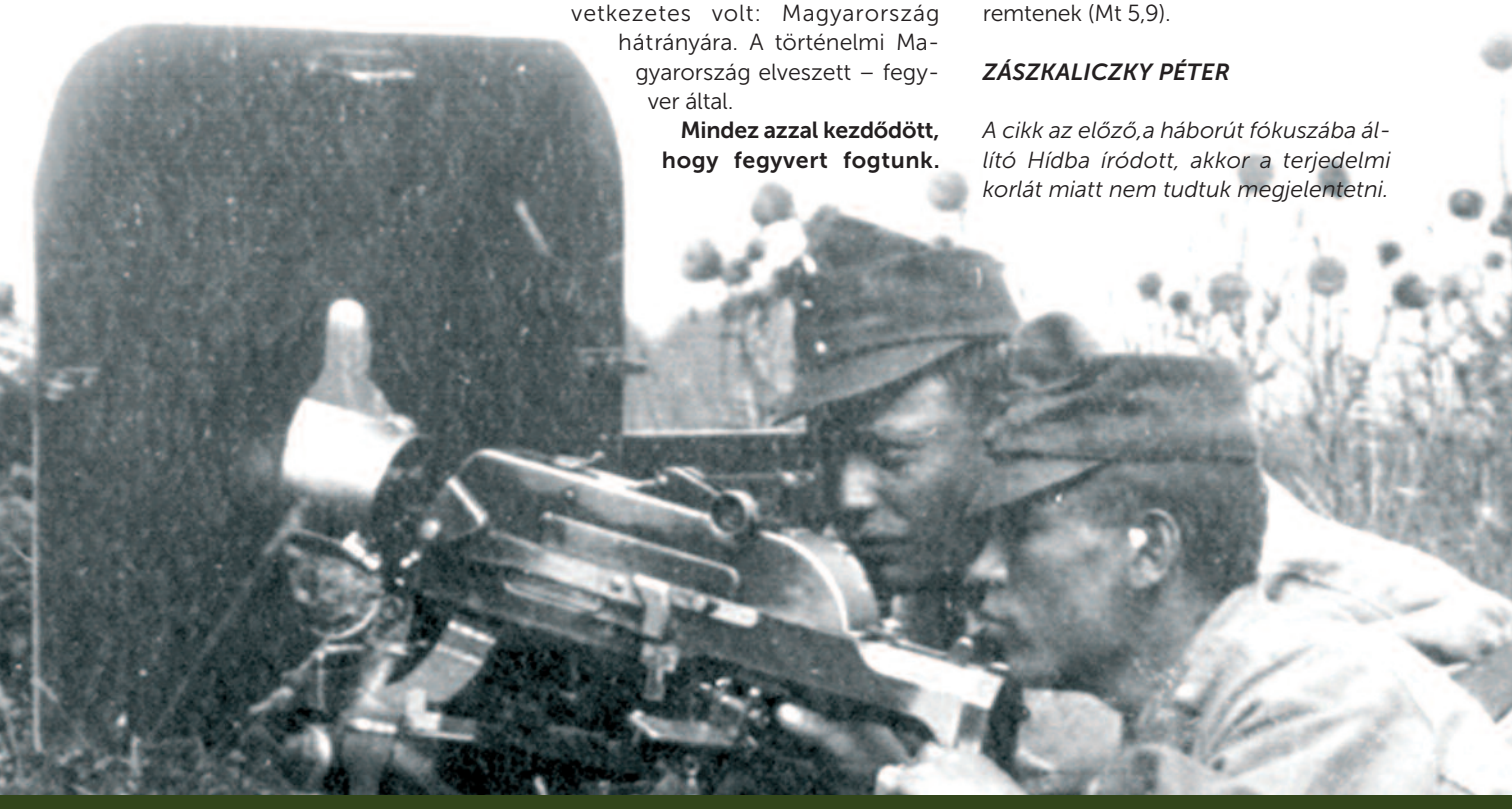

Kárpátalja

Az ősszel tartott országos evangelizáción imádkoztunk az üldözött keresztyénekért és a háborús helyzetbe került kárpátaljai testvéreinkért. A gyülekezet által adott perselypénzt (300 000 Ft) karácsonykor juttattuk el a munkácsi református gyülekezetnek. A szovjet idő előtt több evangélikus gyülekezet is élt, működött Kárpátalján. Koren Emil könyvet is írt erről. A diktatúra éveiben nem maradt önálló evangélikus közösség, de a testvérek közül többen bekapcsolódtak református gyülekezetekbe. Egyházunk tartja is velük a kapcsolatot.
Idézek két levélből. Gondoljunk rájuk, ne hagyjuk őket magukra!
SZJ

Áldott új esztendőt kívánunk mindnyájatok számára!

Hálatelt szívvel köszönjük segítségeteket. Nagyon jól esett és komoly segítséget jelentett mindenkinek. Istenünk iránti hálaadással feléd, felétek köszönettel fordulunk. Tudjuk mi nagyon jól, hogy odahaza sem fonják kolbászból a kerítést, és amikor áldozatot hoztok, az valóban áldozat. Minden bizonnyal tudtatok volna olyan célt megnevezni, amelyre elkülönítitek ezt a perselyt odahaza is. Ti mégis ránk gondoltatok, ez nagyon jól esik, és ezen túl a testvéri szeretet nagyon szép megnyilvánulása. Hisszük, ez Isten munkája bennetek és közöttünk. Adja Isten, hogy mi magunk is tudjunk valamivel felétek szolgálni, áldozatot hozni testvérszeretetünk megnyilvánulásaként. Igyekszünk odafigyelni rá, hogy felismerjük azt a konkrét helyzetet. Áldjon az Úr békével, örömmel és erővel az előttünk levő úton mindnyájunkat!
Szeretettel és tisztelettel,
Taracközi Gerzson lelkipásztor

„Magasztallak, Uram, a népek közt, zsoltárt zengek rólad a nemzetek közt. Mert szereteted az égig ér, hűséged a magas fellegekig." (Zsolt 108,4–5)

Kedves Testvérek!

Hálatelt szívvel szeretnénk megköszönni a Deák téri evangelizációs gyülekezetnek a nagylelkű adományt. Külön köszönjük Szeverényi János nagytiszteletű úrnak, hogy lelki testvérként tekinti és pásztorolja a szórványban élő evangélikus leszármazottakat. Segítőkészségét több alkalommal tapasztalhattuk itt, Kárpátalján. Ezúttal is szeretnénk megköszönni, hogy rendszeresen kapjuk a Híd missziói magazint, amelyből számos református testvérünk is lelki feltöltekezést kap. Az Úr áldását kérjük szolgálatára és a Deák téri gyülekezet minden tagjára. Boldog új esztendőt kívánunk sok szeretettel:
Lautner Erzsébet
és dr. Wittenberger Irén

Munkács

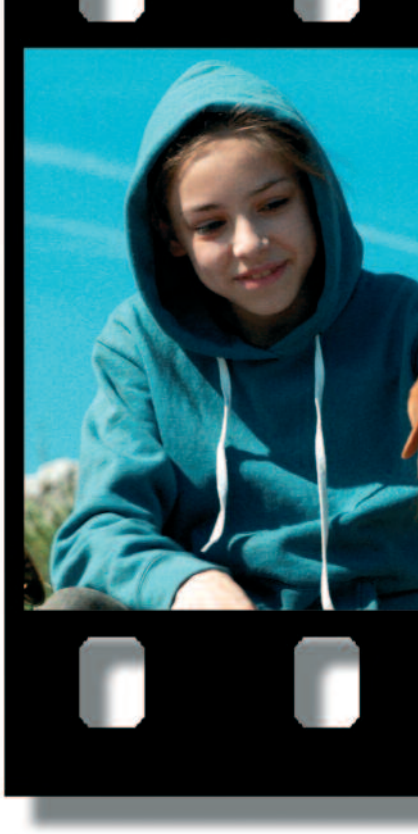

Kutyatartók mondják, hogy a kutya olyan határtalan bizalommal tekint fel gazdájára, mint a hívő az Istenre (innen a film címe is), megbízik benne, engedelmeskedik neki, alkalmazkodik hozzá. Még a rossz bánásmódot is tűri egy ideig, ritkán lázad gazdája ellen.

Mundruczó Kornél filmjében a legapróbb eseménynek, gesztusnak is jelentősége van. Érdemes odafigyelni a részletekre, figyelni, mi és miért esik meg a történetben.

A film hősnője egy 13 év körüli kislány és kutyája, Hagen. A gyereket eldobja a maga útját járni akaró anya, a kutyát az érzelmileg elsivárosodott apa hajítja ki az útfélre, a gyerek kétségbeesett tiltakozása ellenére.

Itt kezdődik el párhuzamosan a kislány és a kutya pokoljárása. A kislányt kétes barátok kétes szórakozásokba viszik bele, az ügy a rendőrségen végződik. Hagen több társával együtt a kivert kutyák nyomorúságos életét éli. Végül kutyaviadalokat szervezők markába kerül, akik iszonyatos dresszúrának vetik alá. Őrjöngő, gyilkos vadállattá formálják, akivel szökése után már a kutyamenhelyen sem tudnak mit kezdeni. Hagen sorstársaival együtt kitör a menhelyről, és a megvadult falka gyilkolva-pusztítva végigrohan a városon, halálra marnak mindenkit, akik bántalmazta őket.

Nem kutyatörténet!

A fehér Isten. Magyar film Mundruczó Kornél rendezésében

A kislány sok keresés után rábukkan Hagenre, aki a falka élén rohan. A megvadult állatok beszorítják a kislányt egy zsákutcába. A gyereknek most már szembe kell néznie a falkával. A nevén hívogatja a kutyáját, de csak annyit ér el, hogy a támadásra kész állatok megtorpannak. Ekkor a kislány egy váratlan ötlettel előrántja a hátizsákjából a fuvoláját, és játszani kezdi azt a dallamot, amit egykor Hagen hallott tőle.

Hagen és a falka a dallamtól megbűvölten áll, a kislány szólongatja a kutyáját: „Hagen, mit tettél?!" – és játssza, játssza újra a dallamot. Hagen és a többiek megszelídülten leülnek, és szomorú szemmel bámulva hallgatják a fuvolaszót. „Hagen, mit tettetek?!" – szól a kislány újra. És ekkor a kutyák bűnbánóan lekushadnak. Hasra fekve, szemükben mélységes bánattal néznek fel a kislányra, mintha felelnének: „Mit tettetek velünk TI?!"

A gyerek, a bűntelen, megérzi az ő igazságukat. Letérdel, aztán lehasal a földre, szemben a falkával, állát a két kezére teszi, hogy szomorú pillantású szeme egy magasságba kerüljön a kutyákéval, úgy mormolja: **„Mit tettünk EGYMÁSSAL?!"**

A kislány mögötti házból előlép az apa. Tudja, hogy bűnös. Szótlanul leereszkedik a földre a kislány mellé. A homlokát lehajtja a kezére: ő nem nézhet szembe az áldozatokkal. Ő bűnbánattal és bocsánatkéréssel tartozik.

Ez nem kutyatörténet!

Ma Magyarországon *emberek* ezrei élnek nyomorban, mélyszegénységben, kilátástalanul tengetve életüket, *mint a kivert kutyák.* Ártatlanul szenvednek a gyerekek, az öregek, a súlyos betegek, a fogyatékosok, a bántalmazott családtagok, akiknek nincs hova menekülni – soroljam? Valóban, van, aki nem ártatlanul szenved, tehet a sorsáról – de milyen könnyen odavágjuk a vádat, hogy ő tehet róla! Ő az oka! Miért követte el ezt meg ezt?! Miért nem tette azt, ami helyes?! Megfeledkezünk arról, hogy a botlásoknak, az életsors-rontásoknak okuk, eredőjük van, és amíg ezek az okok feltáratlanok maradnak és nem nyernek orvoslást, addig az egyén egyre mélyebben süllyed bele a bűnbe, a romlásba. Megfeledkezünk arról, pedig *Kopp Mária* kutatásaiból tudjuk évek óta, hogy a nyomor, a szenvedélybetegségek és a kilátástalanság felőrli az ember akaraterejét: már az sem tud kimászni a gödörből, aki szeretne. Higgyük el: nem tud már akarni a szerencsétlen. Hiába vágjuk oda neki, hogy szedje össze magát!

Egyedül nem megy. Kell a segítő kéz: Jézus keze. Mert csak ő tud segíteni abban, hogy az elvesztett akaratot, jóra való képességet visszanyerje valaki. Az úton az első lépés a „lelki fődarabcsere", amit csak Jézus tud keresztülvinni az emberben. Áldott, aki erről a lehetőségről szól az elesetteknek, bátorítja őket, szeretettel. Áldottak az egyének és a kisközösségek, akik lehajolnak az elesettekhez és elsősegélyt adnak az életkörülmények helyreállításához. Ennél azonban több kell, és ez már országos ügy: szorosabbra kell fűzni a szociális háló szemeit, a rászorulóknak a „mindennapi kenyeret" folyamatosan elérhetővé kell tenni.

A jólétet Isten azért adja, hogy megosszuk a rászorulókkal.

Isten egymásra bízott bennünket. Luther pedig arra tanít a Nagy Kátéban, hogy a jólétet Isten azért adja, hogy megosszuk a rászorulókkal. Nem szabadna hagyni, hogy bárki is kivert kutyaként tengődjön az útszélen, hiszen annak rettenetes következményei lehetnek.

Ne jöjjön el az a nap, amikor szembekerülünk az elesettekkel, és fel kell tennünk a kérdést: MIT TETTÜNK EGYMÁSSAL?!

SZABÓ-PAP GABRIELLA

Rejtvény

A.L.

1. Milyen betegségből gyógyult meg az a beteg, aki így fordult Jézushoz: „Uram, ha akarod, megtisztíthatsz”?
A. lepra
B. megszállottság
C. fekélyek

2. Melyik városban élt az a százados, akinek a szolgáját Jézus meggyógyította?
A. Jerikó
B. Kapernaum
C. Emmaus

3. Miből gyógyult meg Péter anyósa?
A. ismeretlen fertőző betegség
B. vízkór
C. láz

4. Melyik városban kérték meg az emberek Jézust egy gyógyítás után, hogy távozzék el határukból?
A. Betánia
B. Sikem
C. Gadara

5. Milyen betegségben szenvedett az az ember, akinek meggyógyítása kapcsán elhangzott: „van hatalma az Emberfiának megbocsátani a bűnöket a földön”?
A. epilepszia
B. bénaság
C. lepra

6. Hány éve volt beteg az az asszony, aki Jézus ruhájának érintésétől remélt gyógyulást?
A. 12
B. 38
C. 7

7. Kiről mondta Jézus: „Nem halt meg, csak alszik”?
A. Jairus lánya
B. a naini ifjú
C. Lázár

8. Kik mondták Jézusról, hogy az ördögök fejedelmének segítségével űzi ki az ördögöket?
A. a farizeusok
B. a filiszteusok
C. Pilátus katonái

9. Mi volt a betegsége annak az embernek, akit Jézus egy szombati napon gyógyított meg?
A. vak
B. sorvadt kezű
C. leprás

10. Ki volt az, akiről ezt mondták Jézusnak: „Nagyon szenved, mert gyakran esik tűzbe, gyakran a vízbe is”?
A. egy holdkóros fiú
B. egy epilepsziás fiú
C. egy vak fiú

11. Kinek a gyógyulásakor hangzott el: „Effata, azaz: nyílj meg!” ?
A. egy vak
B. egy szellemi fogyatékos
C. egy süketnéma

12. Melyik városban gyógyult meg az a vak, aki ezt mondta: „Úgy látom az embereket, mintha fákat látnék, amint járkálnak”?
A. Betlehem
B. Betánia
C. Bétsaida

13. Ki mondta Jézusnak: „Hiszek, segíts a hitetlenségemen!”?
A. az apa, akinek fiában néma lélek volt
B. a kapernaumi százados
C. a római katona a keresztnél

14. Melyik evangéliumban olvashatunk a vízkóros gyógyulásáról?
A. János
B. Máté
C. Lukács

15. Jerikóban egy ember így szólt Jézushoz: „Dávid fia, könyörülj rajtam!” Miből akart meggyógyulni?
A. lepra
B. vakság
C. bénaság

16. Mire vártak a betegek a Betesda tavánál?
A. hogy Jézus arra jöjjön
B. hogy kisüssön a nap
C. hogy a víz megmozduljon

17. Hol kellett megmosakodnia a vakon született embernek, akinek Jézus sarat kent a szemére?
A. a Siloám tavában
B. a Genezáreti-tóban
C. a jeruzsálemi kútnál

A megfejtéseket a szerkesztőség címére várjuk:
1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38–40.

Az előző rejtvény megfejtése:
1Móz 6,5–6

Fotó: SzJ

Derű

„A vidám szív a legjobb orvosság, a bánatos lélek pedig a csontokat is kiszárítja.” (Péld 17,22)

Add, Uram, hogy értsem a tréfát!

Adj, Uram, jó emésztést! De legyen is mit emésztenem! Adj testemnek egészséget, s persze szüntelen jó kedvet is, mert ez az egészség záloga!

Adj, Uram, ép lelket: lássam meg a jót és a tisztát! Ne türelmetlenkedjem a bűn miatt, de találjak utat, hogy legyőzzem azt! Áldj meg olyan lélekkel, amely nem ismeri az unalmat, nem morog, nem sopánkodik és nem elégedetlen!

Ne engedd, hogy túl komolyan vegyem azt a valamit, ami sokszor belém lopakodik és neve: „ÉN”! Add, Uram, hogy értsem a tréfát! Tégy képessé, hogy mindig tudjak kacagni egy viccen, hogy életem örömökben bővelkedjék, és azokból másoknak is tudjak juttatni! Ámen.

MORUS TAMÁS

Találj rám!

Kari Jobe

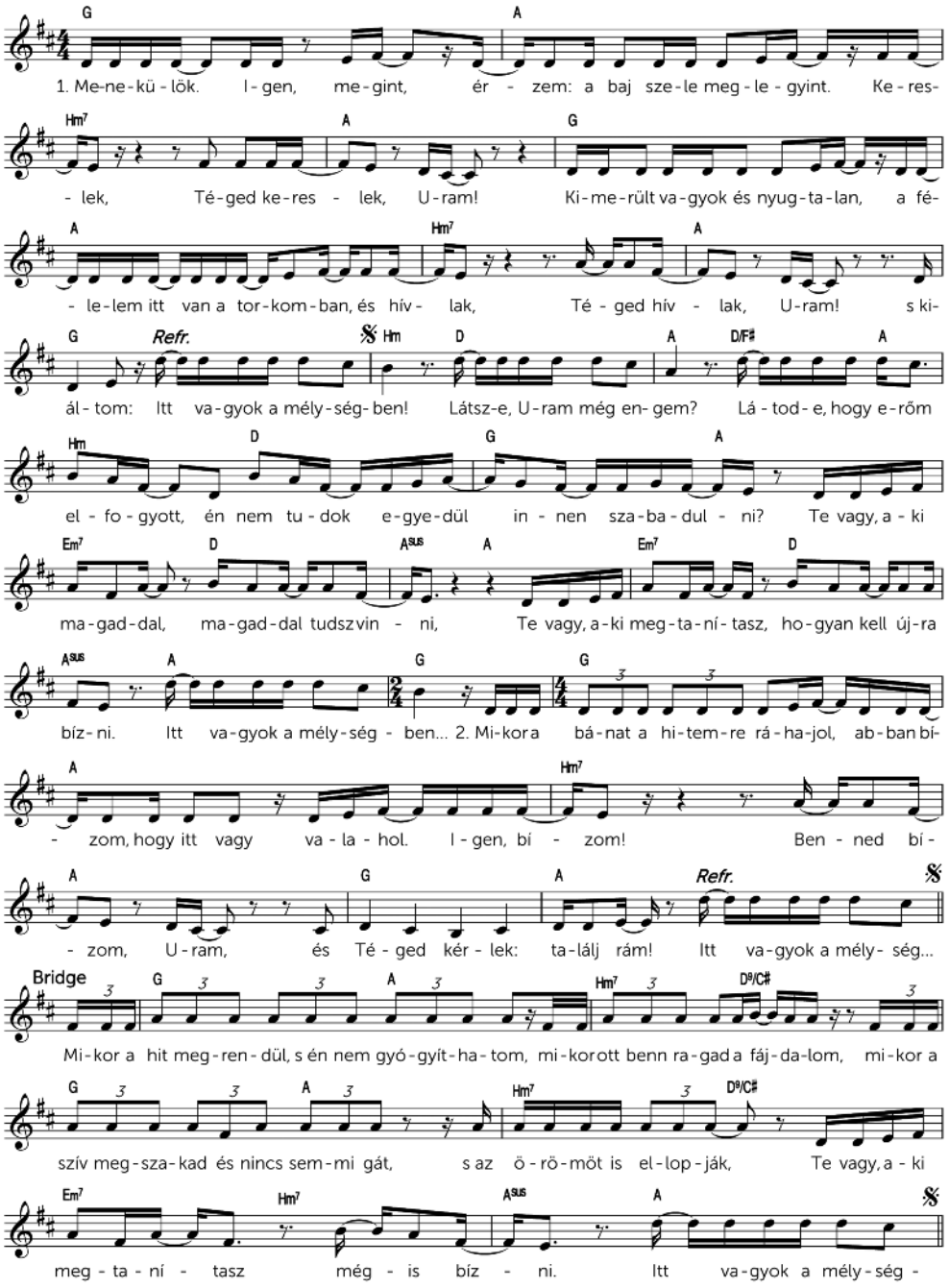

http://www.youtube.com/watch?v=LGumE9nkP3o

Imádkozzunk!

A.L.

„Az az igazán gazdag ember, aki sokakért tud imádkozni." (Ordass Lajos)

Dicsérjük Istent, mert:
- szeretetének nincs határa, kegyelme minden mértéket meghalad, erejét nem korlátozza semmi;
- Neki az a vágya, hogy visszaadja nekünk, amit elvesztettünk;
- Ő nem azt akarja, hogy életünk végéig bánkódjunk, hanem hogy tanuljunk hibáinkból;
- Jézus töviskoronát hordott azért, hogy mi az igazság koronáját viselhessük!

Valljuk meg, hogy:
- nem értjük, miért van annyi szenvedés a világban;
- néha úgy érezzük, rajtunk már Isten sem tud segíteni;
- siratjuk az elvesztegetett időt és a kihagyott lehetőségeket, nem bízunk a gyógyulásban;
- sokszor gyengének és haszontalannak érezzük magunkat!

Kérjük bátran:
- a gyógyulást, megbékélést a legreménytelenebb helyzetben is!
- hogy hitünk erősödjön, ne magunk legyünk viselkedésünkkel a gyógyulás akadálya!
- Vigyük Isten elé életünk gyógyulásra szoruló területeit, és engedjük, hogy a helyreállítás elkezdődjön!
- Imádkozzunk másokért, családunk tagjaiért, üldözött keresztyénekért, egyházunkért!

Adjunk hálát, mert:
- az Úr azt ígérte, hogy „kárpótollak azokért az évekért" (Jóel 2,25);
- Isten nem mindig éppen azt adja, amit szeretnénk, de mindig azt, ami a legjobb számunkra;
- bátran mehetünk hozzá, mert Ő a helyreállítás Istene;
- engedi, hogy meggyászoljuk veszteségeinket, de nem engedi, hogy ebben az állapotban ragadjunk!

Beszélő képek

A hetvenes években a Békés megyei Doboz községben családi fotóműtermet működtettünk. Fényképeztem a falut, a természetet, embereket. Egy alkalommal a község közepén elterülő ősparkban megláttam egy idős nénit rőzsét szedegetni. Megkértem, hogy engedje magát fényképezni. Jóízű beszélgetésbe elegyedtünk. Szeretettel hívott be házukba. Kiderült, hogy idős plébános testvérével lakik. Jó volt belépni a nyárikonyhába. Égett a tűz a sparheltben. Leültünk a fényesre kopott kis sámlikra a tűzhely elé. Mariska néni megkínált a lábaskában lévő étellel és hosszan, szépen elbeszélgettünk.

Egy idő után megkérdezte: Janika, bemész a plébános úrhoz? Az idős pap ágyban feküdt. Kedvesen nyújtotta felém a kezét. Leültem az ágy szélére és beszélgettem vele is. Ez így ment éveken keresztül. Evangélikus hátterű, igazságkereső, csapongó kamaszként jó volt bemenni ezekhez az emberekhez. Azóta tudom, hogy mi vonzott oda. A befogadás és az elfogadás. Nem akartak megváltoztatni, csak hívtak és elfogadtak.

Én, aki untam akkoriban a templomba járást, időnként szívesen ministráltam Steib János plébános úrnak. Nyolcvanéves már elmúlt és olyan gyenge volt, hogy a szobájában tartott misén nem tudta az ostyát felemelni. Én ezt észrevettem és felemeltem a remegő kezet. Az öreg pap kezében Krisztus teste. Igen, minden ezért volt. Átélte ez a két drága öreg, hogy Krisztus őket is elfogadja, befogadja egy egyházellenes közegben is. Ezért tudtak befogadóak lenni velem is és sokakkal. **„Fogadjátok be egymást, ahogyan Krisztus is befogadott titeket Isten dicsőségére.” (Róm 15,7)** – a 2015. év igéje.

Szöveg, fotók: SzJ